

PODRÓŻUJ PO POLSKU

Stylizowany żuraw - symbol 60-letniej tradycji Polskich Linii Lotniczych LOT - ozdabia stateczniki najnowszych BOEINGÓW-767 służących PLL LOT do transatlantyckich połączeń. Nowoczesna technika i luksusowe warunki ułatwią i uprzyjemnią Ci podróż LOTEM do Polski. Ponad 6000 pracowników LOTU na całym świecie robi wszelkie starania aby spełnić każdą potrzebę i każde życzenie naszych klientów.

Regularne połączenia LOTU non-stop do Warszawy z Montrealu, Nowego Jorku i Chicago, obsługiwane szerokokadłubowymi

BOEINGAMI-767 zapewnią pasażerom najwygodniejszą i najszybszą podróż do Polski w miłej i beztroskiej atmosferze.

Tegoroczne ceny przelotów są nadal konkurencyjne dla podróżujących LOTEM. Dodatkową atrakcją jest zwiększona norma bezpłatnego bagażu.

Polonijne biura podróży służą wszelką informacją oraz rezerwacjami na wszystkie połączenia LOTU.

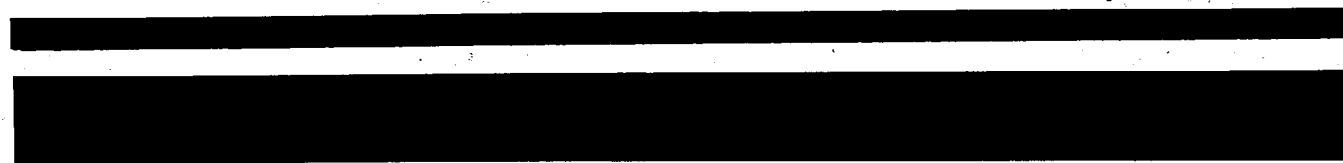
60 LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Numer 85 15 czerwca 1989

Cena \$ 1.25

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus
dyrektor reklamy: Zdzisław Wójcik
dyrektor artystyczny: Stefan Siwiński

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus
Wiesława Czapińska
Leszek Szaruga
Rafał Marszałek
Karolina Jankowska

dr Zofia Bończa
dr Krzysztof Ostaszewski
dr Lidia Dobosz
dr Jadwiga Górnicka
Halina Baranowska
Ewa Rewkowska
Elżbieta Wolska

- Świat, Kanada
- Polska
- Z dystansu
- Listy z Piasków
- Czytane między wierszami, Lektury nieobojętne
- Poradnia zaufania
- Pokochać kapitalizm
- Zdrowie
- Apteka natury
- Życie nie umierać
- Horoskop, kalendarium
- Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ:

prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Magda Czyżycka
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Lothar Herbst (Polska)
Serwis własny z Polski, IPNS, Dementi, IPA
Typesetting: Olimpia Orlewicz

ADRES
POCZTOWY

51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENT:

\$7 per column, Spécial: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page \$ 500.00, half page \$250.00, JOB ADS FREE

SUBSCRIPTION
PRENUMERATA:

półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów, zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 7631 PUBLISHED WEEKLY POSTAGE PAID AT TORONTO

SPIS TREŚCI

	ŚWIAT	4
	UZBEKISTAN	5
	KANADA.....	6
	KANADYJSCY RASIŚCI	7
	WIADOMOŚCI Z POLSKI	8
	MARSZ MILCZENIA	9
	WYNIKI WYBORÓW	10
Leszek Moczulski	KOMENTARZ	12
Rafał Marszałek	LISTY Z PIASKÓW	14
S.Cech	ZERWANIE ŻELAZNEJ KURTyny	16
Adam Koziół	CHINY - OKUPANT TYBETU	17
Grażyna Farmus	PRYNCYPIA W POEMACIE	18
Janusz Pietrus	FILM	20
	ECHO POLECA	21
	JAK ZROBIĆ PIENIĄDZE W KANADZIE	24
	SPORT	26
Marek Gaszyński	PIOSENKA	27
	HOROSKOP	28
	KTO SIĘ URODZIŁ	29
	KRZYŻÓWKA • BRYDŻ • SZACHY	30
	KALENDARIUM	31
Dr. Lidia Dobosz	ZDROWIE	32
Halina Baranowska	ŻYCIE, NIE UMIERAĆ	33
Elżbieta Wolska	POLAK NIE ZGINIE	34
	O KANADA	35
Okladka:	ZNAK PC	1
	LECH WAŁĘSA I BRONISŁAW GEREMEK PO WYBORACH - ZDJĘCIE JRZEGO KOZAKA	2

NASZYM ZDANIEM

GDZIE GŁASNOŚĆ NIE SIĘGA

Zamieszki na tle etnicznym towarzyszą ludzkości nieomalże od samego początku. Niezależnie od ustroju i miejsca na kuli ziemskiej. Towarzyszyły także od samego początku Związkowi Sowieckiemu - państwu rzeczywiście wielonarodowościowemu i wieloetnicznemu. Tyle że niewiele się o tym wiedziało. Niekiedy żelazna kurtyna była nieprzenikniona. Czasem wygodniej było wolnemu światu brać za rzeczywistość sowiecką propagandę wielonarodowościowej harmonii.

Zamieszki etniczne nie są więc niczym charakterystycznym ani dla Związku Sowieckiego ani dla komunizmu. W obecnym czasie charakterystyczna jest jednak ich częstość; wysypują się dosłownie jak grzyby po deszczu. Jest to wynik poszerzonej w ZSSR wolności. Ludzie widzą, że mogą uwolnić pewne frustracje. Tyle że nie wiedzą jak, albo w praktyce jest to niemożliwe. Rozładowanie frustracji drogą ataku na żyjącą obok mniejszość narodową jest jednym z najstarszych i najłatwiejszych sposobów.

Paradoks w ZSSR polega na tym, że zamieszki etniczne będące z jednej strony wynikiem poszerzonej wolności, z drugiej strony wolności tej zagrażają.

Nie brakuje przecież twardego, marzących o tym, aby sięgnąć po środki zapewniające etniczny spokój w imperium - tworze w końcu sztucznie sklejonym przez Rosjan.

Stalin rozwiązywał kwestię narodowościową poprzez eksterminację całych narodowości i mniejszości etnicznych bądź masowe deportacje. Gorbaczow jest bez porównania delikatniejszy, ale nadal rozwiązuje ją w sposób siłowy, nie paląc się do dialogu i negocjacji.

12-osobowy Komitet Karabachski pół roku bez sądu siedział za kratkami, co najmniej 20 Ormian zostało zabitych podczas etnicznej demonstracji w Tbilisi, delegacja Tatarów krymskich została skrycie pobita w Moskwie i na Krymie. 9 tysięcy żołnierzy ministerstwa spraw wewnętrznych w Uzbekis-

tanio to demonstracja, że Gorbaczow nie zawaha się przed typowo sowieckimi metodami rozwiązywania kwestii narodowościowej. W tym kontekście poruszające jest także wystąpienie sławnego Jurija Własowa, byłego mistrza sztangi, a obecnie deputowanego do Zgromadzenia, który na forum tego ciała skierował gorzkie słowa prawdy wobec wodza: z jakim rodzajem przywódcy mamy do czynienia, który udaje, że za masakrę władza lokalna. Krew tych ludzi obciąża przede wszystkim jego.

ŚWIATOWIT

KANADA

RASIZM - TEMAT WSTYDLIWY I ... NIEDOPRACOWANY

Rasizm zarówno w praktyce jak i teorii ma wiele postaci. W skrajnych przypadkach przybiera postać rasy aryjskiej i holocaustu, rasy białych i linczu Murzynów, a nawet dumy Wielkorusów i eksterminacji całych narodowości. W umiarkowanych postaciach apartheidu - segregacji rasowej na podstawie różnic kulturowych i historycznych raczej, niż na podstawie przekonania o wyższości rasowej. Rasizm jako ludobójstwo bądź mordowanie przedstawicieli innych ras jest jedną z najgorszych kart w historii ludzkości i im wcześniej będzie to karta czysta tym lepiej. Słabsze przejawy rasizmu w praktyce jak dyskryminacja zawodowa, terytorialna, czy prawna również powinny zostać całkowicie zniesione. Nie do przyjęcia jest teoria wyższości rasowej, gdyż pojęcie wyższości jest pojęciem filozoficznym i nie da się empirycznie ani potwierdzić ani obalić, chociaż w danych warunkach społecznych może mieć zupełnie konkretne znaczenie.

Z drugiej strony faktem niezbitym jest to, że ludzie są różni i różne są rasy. Tymczasem bardzo często mamy do czynienia z sytuacją, w której ktoś się o rasizm kogoś kto po prostu stwierdza o różnicach rasowych bądź różnicach te czyni

przedmiotem swego badania. A czy można mówić o rasizmie osobę, która utrzymuje, że nie lubi pewnych ras ze względów czysto estetycznych i nie ma zamiaru ras tych absolutnie dyskryminować ani prześladować, ale woli pracować, mieszkać i przyjaźnić się wyłącznie z członkami własnej rasy?

Prawnie można zakazać dyskryminacji, ale prawnie nie można zakazać obojętności bądź nakazać życzliwość czy przyjaźń. To, że 33% Kanadyjczyków żywi przekonanie, iż teoria wyższości rasowej jest słuszna, jest być może faktem bolesnym i niepokojącym, ale w końcu przez wielu Polaków doświadczonymi osobami. Są przecież Anglosasi, którzy czują się rasą wyższą nie tylko wobec Murzynów i Azjatów, ale także wobec Słowian.

Takie, a nie inne postawy rasowe w społeczeństwie kanadyjskim w pewnym sensie obciążają środowiska naukowe, dziennikarskie i polityczne. Nie bez ich udziału rasizm należy do tematów tabu i etykiety rasisty otrzymują osoby najdalej od rasizmu, tylko za to, że zdecydowały się zrobić studia porównawcze nad rasami (prof. Rushton) bądź zestawień statystyki według rasowego kryterium (policjant Fantino). W takich warunkach rasizm jako temat wstydlivy i niedopracowany będzie jeszcze bardziej zapuszczał korzenie.

ZBIGNIEW FARMUS

TO NIE NASZA SPRAWA

Na mocy porozumienia między Wałęsą a Kiszczakiem, 18 czerwca w kraju odbędzie się II tura wyborów uzupełniających. Potrzebne są one nie tyle Solidarności, co partii, która musi uzupełnić się o ustaloną wcześniej większość parlamentarną. Jeżeli nasze troje będą takie jak przy pierwszej turze wyborów i ludzie nadal skreślać będą hurtem kandydatów koalicji, z uzupełnień nienici.

Warszawa Śródmieście napełniła się już postami i senatorami Komitetu Obywatelskiego "S". Dopiełaliśmy swego. Czy powinniśmy teraz, my emigranci, ponownie udać się do urn wyborczych, by skreślić partyjną listę? Oczywiście nonsens. To nie nasza sprawa. II turę wyborów bojkotujemy. NACZELNA

ŚWIAT

• Komuniści chińscy rozpętali w ChRL czerwony terror. Środki masowego przekazu podały, że aresztowano już ponad 1000 "kontrrewolucjonistów", a służba bezpieczeństwa poszukuje dalszych. Telewizja pokazuje zdjęcia i filmy z osobami określanymi jako uczestnicy kontrrewolucji, wzywając naród do wydawania wrogów ludu wręce policji. Źródła niezależne szacują, że fala aresztowań jest o wiele szersza i służba bezpieczeństwa zaarrestowała już kilkadziesiąt tysięcy osób. Osoby oskarżone o udział w kontrrewolucji staną przed sądami ludowymi, które mogą skazać ich na śmierć. Wielu studentów uczestników manifestacji na Placu Niebiańskiego Pokoju opuściło Pekin, chowając się na prowincji. Środki masowego przekazu utrzymują, że studenci dobrowolnie opuścili miejsce manifestacji i zaprzeczają, że byli jakiegokolwiek ofiary śmierci. Jednocześnie rozpowszechniają materiały propagandowe, na których przywódca Chin ChRL Deng Xiaoping, premier Li Peng, oraz prezydent Yang Shan-kung bratają się z żołnierzami, podkreślając, że armia jest zbrojnym ramieniem partii komunistycznej i rewolucja chińska nigdy się na niej nie zawiedzie. Dotychczasowy sekretarz generalny partii Zhao Ziyang nie pokazał się publicznie od ponad 4 tygodni. Milczą na jego temat także środki masowego przekazu. Źródła dobrze poinformowane utrzymują, że został on osadzony w areszcie domowym przez frakcję twardogłowych. W ambasadzie amerykańskiej w Pekinie schronił się wraz z najbliższą rodziną czołowy dysydent chiński, astrofizyk Fang Lizhi. Władze chińskie domagają się od USA wydania dysydenta, którego oskarżyły o podżeganie do kontrrewolucji. USA oświadczyły, że Fang prze-

bywa na terenie ambasady z powodów humanitarnych i od niego tylko zależy jak długo zechce w ambasadzie pozostać. Departament Stanu dodał, że ambasada udzieli schronienia każdej osobie zagrożonej karą śmierci, która znajduje się na terenie ambasady.

Dwaj dyplomaci ChRL pracujący w USA zwrócili się do władz amerykańskich o azyl polityczny. Stwierdzili oni, że w ten sposób protestują przeciwko masakrze studentów w Pekinie.

• 12 czerwca prezydent ZSSR M. Gorbaczow rozpoczął czterodniową oficjalną wizytę w RFN. W przeddzień jego wizyty sondaż opinii publicznej wykazał, że Gorbaczow jest najbardziej popularnym przywódcą zagranicznym w RFN oraz, że ufa mu 90% mieszkańców tego kraju. Jest to rekord popularności i zaufania zagranicznego przywódcy. Dla porównania w tym samym sondażu prezydentowi Bushowi ufa 58%, a kanclerzowi Kohlowi 50%.

• Do Libanu przybyło kilka tysięcy żołnierzy irańskich. Gazety jordańskie podały, że mają oni wzmocnić 40 tys. żołnierzy syryjskich w Libanie, pomagających siłom muzułmańskim przeciwko siłom chrześcijańskim. Spekulują także, że jest to sygnał bliskiego podziału Libanu na dwa państwa - muzułmańskie i chrześcijańskie.

• Ewangelista Jerry Falwell zapowiedział rozwiązanie organizacji "Moralnej Większości" 31 sierpnia br. Falwell założył ją w czerwcu 1979 r. w celu połączenia sił chrześcijańskich konserwatystów na niwie politycznej. Falwell podkreślił, że "Moralna Większość" spełniła swe zadanie, krzewiąc wartości konserwatywne i przyczyniając się do wyboru dwóch republikańskich prezydentów. W ciągu 10 lat istnienia organizacja zebrała ponad 69 mln dol.

• Na Węgrzech partia komunistyczna i strona opozycyjna podpisały umowę o rozpoczęciu w tym tygodniu rozmów okrągłego stołu w sprawie pokojowego przejścia do demokratycznego systemu wielopartyjnego.

• Po raz pierwszy do Nikaragui powrócił jeden z przywódców contras. Alfredo Cesar oznajmił, że zrezygnował z walki zbrojnej przeciwko komunistom

na rzecz walki wyborczej. W lutym mają się odbyć w Nikaragui wybory, w których opozycja będzie mogła wystawić swych kandydatów.

• W Angoli od kilku dni toczą się zacięte walki pomiędzy oddziałami reżymowymi a partyzantami UNITA. Tysiące Angolczyków uciekły z terenów objętych walką do Namibii.

• W pogrzebie ajatollaha Chomeiniego wzięło udział ponad 10 mln osób. W pewnym momencie grupa mężczyzn wydobyła z wojskowego helikoptera trumnę ze zwłokami przywódcy Iranu, obdzierając je z szat. Zwłoki Chomeiniego wypadły z trumny na ziemię. Żołnierze wydali serię ostrzegawczych strzałów w powietrze, odzyskali ciało i zabrali je helikopterem. Podczas pogrzebu w Teheranie i uroczystości pogrzebowych w całym Iranie zginęło ponad 100 osób, ponad 11 tys. zostało rannych, a tysiące uczestników zemdlło z powodu upału i podniecenia.

• Premier Pakistanu Benazir Bhutto zapewniła podczas oficjalnej wizyty w USA, że Pakistan nie posiada i nie ma zamiaru posiadać broni nuklearnej.

• Indie są największym importem broni na świecie. W ubiegłym roku wydały na jej zakup ponad 5 mld dol.

• W okresie styczeń - maj br. Arabia Saudyjska przekazała Organizacji Wyzwolenia Palestyny kwotę 30 mln dol. na podtrzymanie antyizraelskiego powstania na terenach okupowanych.

• Izraelski minister obrony zapowiedział wprowadzenie ostrzejszych środków w celu zakończenia trwającego już 18 miesięcy antyizraelskiego powstania w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu. 10 czerwca żołnierze izraelscy zabili 8-letniego Palestyńczyka, rzucającego w nich kamieniami. Chłopiec był 518 Palestyńczykiem zabitym od początku powstania. W tym czasie zginęło także 22 Izraelczyków.

• Rada Bezpieczeństwa zgłosiła projekt rezolucji potępiającej politykę Izraela na okupowanych terytoriach. Projekt upadł, gdyż USA głosowały przeciwko. 14 pozostałych członków Rady Bezpieczeństwa, w tym i Kanada, głosowało za przyjęciem rezolucji.

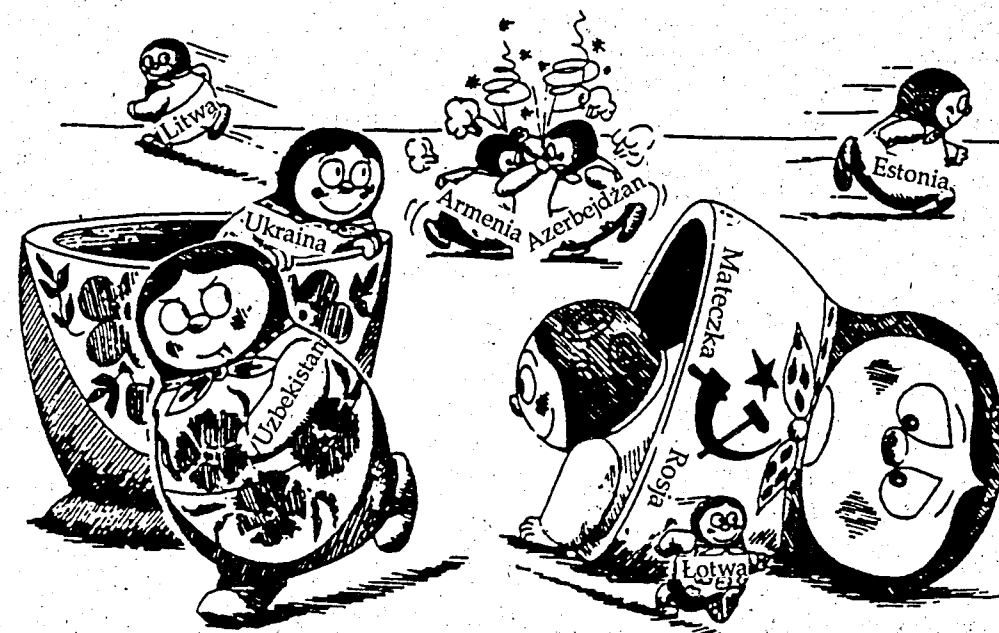
ŚWIAT UZBEKISTAN

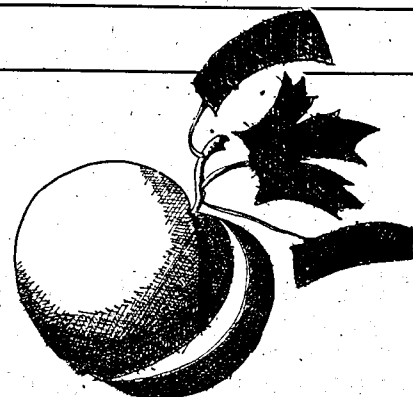
Od 23 maja trwają w Uzbekistanie zamieszki etniczne. Uzbeki muzułmanie atakują Turków meschetyńskich będących także muzułmanami.

11 i 12 czerwca sowieckie środki masowego przekazu podawały, że wysłane do Kotliny Fergańskiej i miasta Kokand oddziały zbrojne ministerstwa spraw wewnętrznych opanowały sytuację, ale źródła niezależne w Moskwie i w stolicy Uzbekistanu Taszkencie twierdziły, że sytuacja nie jest jeszcze opanowana i nadal dochodzi do starć Uzbeków z oddziałami milicji oraz wojska w południowej części republiki. Ponawiane są także sporadyczne ataki Uzbeków na resztki pozostałej w Kotlinie Fergańskiej ludności tureckiej. Około 11 tysięcy Turków meschetyńskich zostało zgromadzonych w specjalnych obozach chronionych przez wojsko bądź wywiezionych z republiki. W Kotlinie Fergańskiej żyje około 15 tysięcy Turków meschetyńskich. Bezpośrednią przyczyną wybuchu zamieszek było wywrócenie przez Turka meschetyńskiego z powodu zbyt wysokich cen stra-

ganu z owocami, należącego do Uzbeki. Podczas zajścia - jak poinformował szef partii komunistycznej w Uzbekistanie R. Nisanow - mężczyzna złżył naród uzbeki. Wywołało to bójkę, która przemieniła się w wielką jarmarczną bitwę Uzbeków z Turkami, a następnie doprowadziła do polowań grup Uzbeków liczących od kilkadziesiąt do kilka tysięcy osób, na Turków. Władze sowieckie podały, że na skutek zamieszek zginęło ponad 100 osób, a ponad 800 zostało rannych. Jednakże źródła muzułmańskie w Taszkencie i Moskwie utrzymują, że cyfry te są o wiele wyższe. Na skutek zamieszek zostało spalonych ponad 1000 domów Turków meschetyńskich oraz wiele budynków publicznych i rządowych. Doszło także do rabunków sklepów i podpalania samochodów oraz pojazdów komunikacji publicznej. Władze centralne wysłały do Kotliny Fergańskiej i Kokandu 9000 żołnierzy ministerstwa spraw wewnętrznych, gdyż miejscowa milicja stanęła po stronie Uzbeków, przypatrując się biernie atakom na ludność turecką

bądź nawet biorąc w nich udział. Zdaniem agencji TASS miejscowa milicja wydała broń biorącym udział w zamieszkach Uzbekom. Podczas zaprowadzania porządku przez oddziały ministerstwa spraw wewnętrznych doszło w kilku przypadkach do wymiany ognia pomiędzy nimi, a uzbrojonymi grupami Uzbeków. Źródła niezależne podały, że władze sowieckie wysłały do Kotliny Fergańskiej pewną liczbę duchownych muzułmańskich z Taszkentu w celu uspokojenia nastrojów Uzbeków, gdyż niektórzy miejscowi imamowie wezwali ludność uzbeką do antysowieckiego buntu w imię wolności islamu. Gen. J. Nieczajew, zastępca dowódcy sił zbrojnych ministerstwa spraw wewnętrznych, powiedział w wywiadzie dla gazety "Krasnaja Zwiezda", że zamieszki w Uzbekistanie zostały wywołane i były organizowane przez przeciwników pieriestrojki. Turcy meschetyńscy zostali deportowani do Uzbekistanu z Gruzji z rozkazu Stalina w 1944 roku. Turków meschetyńskich jest w Uzbekistanie ok. 300 tys. (nasz komentarz str. 3).

KANADA

JOHNSON PRZYZNAJE SIĘ

Ben Johnson powiedział Komisji Dubina, że brał środki dopingujące od 1981 roku - dianabol i winstrol, ale z premedytacją - wiedząc czym są i że są nielegalne - od 1983 roku. Johnson przyznał, że znał ryzyko związane z pobieraniem doping, ale podkreślił, że nigdy by nie stosował doping, gdyby wiedział, że towarzyszą temu szkodliwe dla zdrowia skutki uboczne. Johnsonowi odebrano w Seulu złoty medal za zwycięstwo w biegu na 100 m, gdyż kontrola antydopingowa wykazała, iż Johnson pobiera sterydy. Po powrocie do Kanady Johnson ogłosił w październiku ub.r. że nigdy świadomie nie brał środków dopingujących.

PREMIER MULRONEY CHWALI PREZYDENTA BUSHA

Premier Brian Mulroney wyraził się z uznaniem o zgłoszonym przez prezydenta Busha projekcie walki z zanieczyszczeniem środowiska. Mulroney powiedział, że projekt ustawy zgłoszonej przez Busha jest najbardziej pozytywnym krokiem jaki Stany Zjednoczone podjęły w zakresie walki z kwaśnym deszczem w ciągu ostatnich 10 lat i świadczy o trosce prezydenta w stosunku do problemu, który jest bardzo ważny dla wszystkich Kanadyjczyków. Prezydent Bush przedstawił projekt ustawy, mającej na celu zmniejszenie o połowę do roku 2000 zanieczyszczeń powodowanych przez wyziewy fabryczne, spaliny samochodowe oraz procesy produkcyjne z użyciem trujących środowisko chemikaliów.

NA BYKA!

W Listowell w Ontario odbyły się 10 i 11 czerwca pierwsze w Kanadzie walki byków. 8000 widzów obejrzało torreadorów sprowadzonych z Portugalii. Organizator imprezy 53-letni J.Borgés z

Listowell powiedział, że inauguracja wypadła znakomicie i zamierza organizować walki byków częściej. Borges zbudował arenę na swej farmie kosztem 300 tys. dol. Kilkanaście byków sprowadził ze Stanów Zjednoczonych. Inauguracyjne widowisko obejrzało dwóch inspektorów Ontaryjskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. Złożyli oni w prokuraturze w Kitchener wniosek o oskarżenie Borgesa na podstawie paragrafu kodeksu karnego zakazującego bicia zwierząt. Wykluczyli jednak oskarżenie Borgesa na podstawie paragrafu zakazującego okrucieństwo wobec zwierząt, gdyż Borges przeprowadził walkę byków według metody portugalskiej, gdzie byki mają ochraniać na rogach, a torreadorzy nie są uzbrojeni.

ZJAZD BURMISTRZÓW KRYTYKUJE PREMIERA

W Vancouver odbył się zjazd 1200 burmistrzów i polityków miejskich z całej Kanady. Radny polskiego pochodzenia z Toronto Chris Korwin-Kuczyński wezwał do wzmożenia walki z kierowcami prowadzącymi samochód po pijanemu, proponując wprowadzenie kary dożywotniego pozbawienia prawa jazdy wobec winnego. Korwin-Kuczyński podkreślił także, że należy zagałęć się na pijanych kierowców, gdyż jak do tej pory na 1 złapanego kierowcę 1000 pozostaje niezłapanych. Federacja Kanadyjskich Społeczności Miejskich przyjęła deklarację, w której jazdę po pijanemu określiła jako "kryzys narodowy" wzywając rząd i policję do zaostrzenia kontroli na drogach. Zjazd skrytykował premiera Mulroney'ego za nieprzybycie na obrady. Został on także potępiony za redukcję dofinansowania kolei VIA Rail, poczty oraz wprowadzenie cięć w innych ważnych wydatkach miejskich. Burmistrzowie zażądali od premiera specjalnego spotkania, poświęconego tym problemom. Przybyły na zjazd przywódca liberałów John Turner skrytykował Mulroney'ego za to, że nie chce przeznaczyć pieniędzy federalnych na 5-letni 15 mld projekt rozbudowy i naprawy dróg, mostów, zbiorników wodnych, wodociągów, systemu ścieków. Zdaniem Turnera, Mulroney wydał wy-

rok śmierci na kanadyjskie miasta, wystawiając je na ryzyko skopiowania upadku miast amerykańskich. Przywódca socjalistów Ed Broadbent wezwał Mulroney'ego do pokrycia 1/3 wydatków 15 mld projektu. Broadbent zwrócił uwagę, że firma General Motors wydała w ciągu ostatnich 2 lat 2 mld dol. na modernizację fabryki samochodów w Oshawie. Aby uratować koleje VIA Rail, dodał Broadbent, rząd federalny powinien zdecydować się na inwestycję modernizacyjną o podobnej skali. Zjazd przyjął cały szereg rezolucji, m.in. o zaostrzeniu walki z handlarzami narkotyków i narkomanią, o zwiększeniu ochrony środowiska, o niezamykaniu niektórych baz wojskowych.

BEZROBOCIE W MAJU - 7.7%

Krajowy wskaźnik bezrobocia wyniósł w maju 7.7% (w kwietniu 7.8%). Wśród prowincji najniższe bezrobocie tradycyjnie miało Ontario - 5.1%, najwyższe Nowa Fundlandia - 14.4%. Wśród głównych miast wyjątkowo niskie bezrobocie odnotowało Toronto - 3.8% (w kwietniu 4.5%), najwyższe St. John w Nowym Brunzswiku 10.9%. Wzrosło bezrobocie w Montrealu z 9.7% w kwietniu do 9.9% w maju. Montreal miał po St. John drugi najwyższy wskaźnik bezrobocia wśród głównych miast.

KONSTYTUCJA OBALIŁA 65 FEDERALNYCH I PROWINCJONALNYCH PRAW

Prof. F.L. Morton z Uniwersytetu w Calgary stwierdził, że prawnicy, opierając się o konstytucję kanadyjską obalili 65 sprzecznych z nią federalnych i prowincjonalnych przepisów prawnych. Jego badanie objęło okres od wprowadzenia konstytucji 17 kwietnia 1982 roku do końca ub. roku. Na 65 obalonych praw 33 były prowincjonalne a 32 federalne. 13 przepisów prawnych obalił Sąd Najwyższy, 22 Prowincjonalny Sąd Apelacyjny w Ontario, a 11 Prowincjonalny Sąd Apelacyjny w Albercie. Sądy prowincjonalne w Manitobie, Nowym Brunzswiku i Nowej Fundlandii były najmniej aktywne, unieważniając po 1 przepisie prawnym. W 16 przypadkach został unieważniony przepis prawny stojący w sprzeczności z gwarantowanymi przez konstytucję wolnościami jednostki i obywatela.

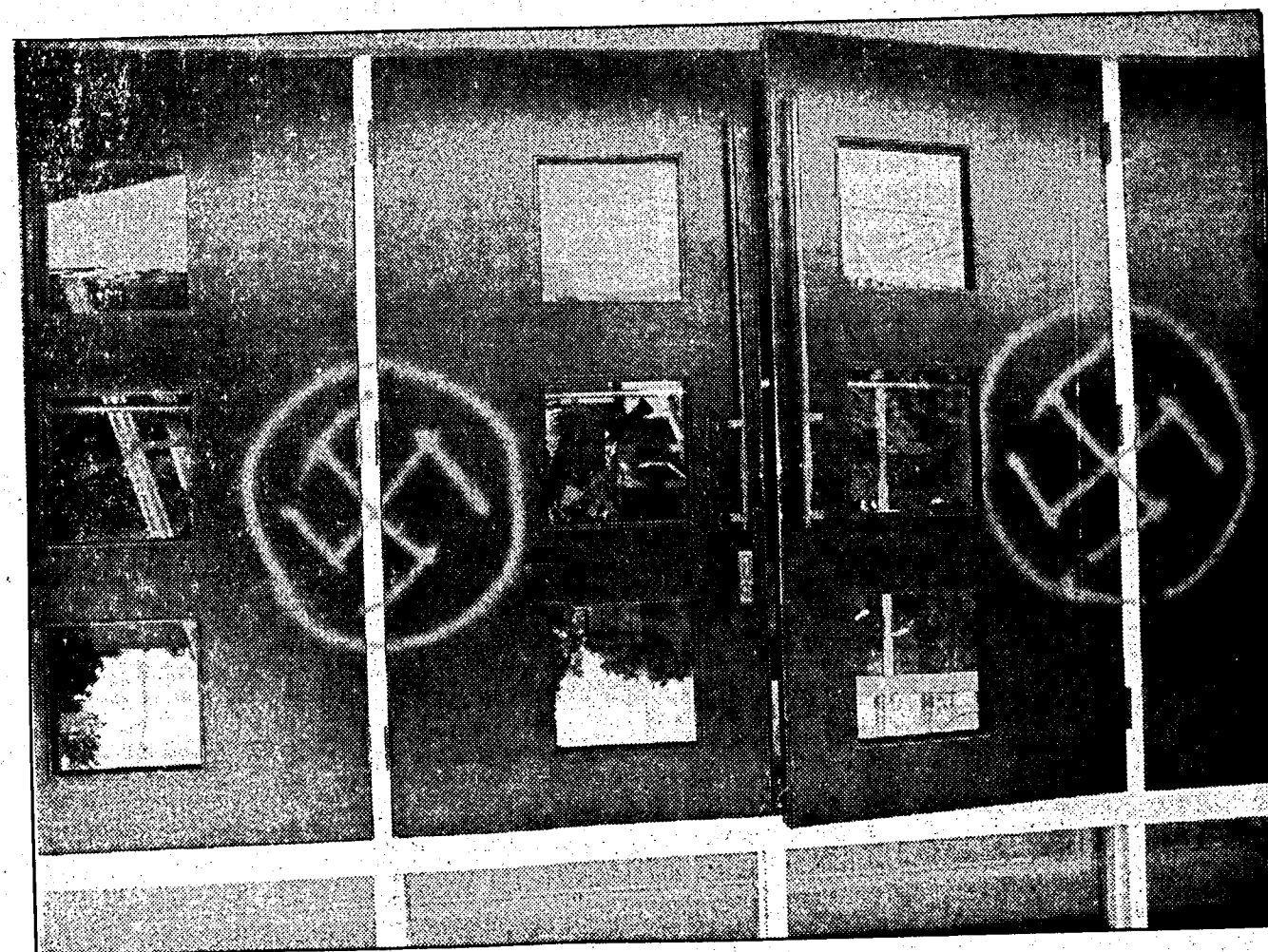
KANADA

KANADYJSCY RASIŚCI

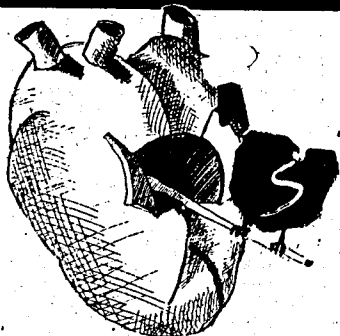
Gerry Weiner federalny minister wielokulturowości powiedział w Vancouver, że 1/3 Kanadyjczyków wierzy w teorię wyższości rasowej, a wielu praktykuje tę koncepcję, dyskryminując przedstawicieli niektórych ras. Weiner zwrócił uwagę, że wygląda na

to, iż społeczeństwo kanadyjskie albo zapomniało albo nie przejmując się lekcją holocaustu z okresu II wojny światowej. "W sytuacji gdy - podkreślił minister - 1/3 naszych współobywateli stwierdza całkiem otwarcie, że wierzy w teorię rasowej wyższości ... w takiej

sytuacji fakt, że nie pamiętamy tej lekcji powinien stać się przedmiotem uwagi i zaniepokojenia każdego z nas". Weiner wypowiedział powyższe uwagi na wystawie poświęconej osiągnięciom, tradycji, kulturze i historii Żydów gdańskich (nasz komentarz str. 3).

Swastyki wymalowane w ubiegłym tygodniu na drzwiach synagogi w Toronto

W poniedziałek 12 czerwca Rada Państwa wydała dekret o zmianie ustawy ordynacji wyborczej. Dekret ten umożliwia ponowne kandydowanie w wyborach uzupełniających do Sejmu w dniu 18 czerwca kandydatom, których odrzucono w wyborach w dniu 4 czerwca. Według ordynacji wyborczej z dnia 7 kwietnia br. kandydat na posła bądź senatora, który w pierwszej turze nie uzyskał co najmniej połowy ważnych głosów traci automatycznie prawo do kandydowania w II turze wyborów. Przed wydaniem dekretu strona koalicji rządowej przedyskutowała problem ze stroną solidarnościowo-opozycyjną, która oświadczyła, że nie widzi powodów, aby nie zgodzić się na taką zmianę ustawy ordynacji wyborczej, aby było możliwe ponowne kandydowanie osób, nie mających prawa kandydować w myśl ustawy wyborczej z 7 kwietnia.

Solidarność Rolników Indywidualnych wydała oświadczenie w związku z wyborami w dniu 18 czerwca. SRI stwierdziła, że będzie tak samo jak inne organizacje tworzące Komitet Obywatelski respektować prawo władz do posiadania 65% miejsc w Sejmie co było ustalone przy okrągłym stole. Zaaferowała jednocześnie do rolników o poparcie tych kandydatów Komitetu Obywatelskiego, którzy nie przeszli w I turze. "Jest ich w całym kraju tylko 9. Natomiast w tych okręgach, w których miejsca w Senacie i bezpartyjne mandaty w Sejmie zostały już obsadzone nie namawiamy do bojkotu ani do uczestnictwa w wyborach. Każdy robi co uzna za stosowne".

12 czerwca sąd w Warszawie zarejestrował Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich.

Bułgarskie środki masowego przekazu

krytycznie oceniły wybory 4 czerwca w Polsce. Radio Sofia podało, że "emocje przeważają wśród Polaków, a romantyzm pomieszany z ekstremizmem przypomina 1981 rok".

Premier rządu PRL Mieczysław Rakowski oznajmił, że nie będzie ubiegał się o jedno z 33 pozostałych do wypełnienia miejsc poselskich w wyborach uzupełniających. Rakowski był jednym z 33 kandydatów, którzy z 35-osobowej listy krajowej nie uzyskali wymaganej ordynacją wyborczą co najmniej połowy ważnych głosów. Na wybory uzupełniające strona koalicji rządowej wysunęła nową 66-osobową listę kandydatów.

Według źródeł dobrze poinformowanych Rakowski chciałby objąć stanowisko I sekretarza PZPR. Przypuszcza się, że generał Jaruzelski jeżeli zostanie prezydentem, przestanie pełnić funkcję szefa partii.

Adam Michnik oznajmił 12 czerwca na łamach Gazety Wyborczej, że Solidarność nie wyklucza utworzenia koalicji rządowej z partią komunistyczną i jej sojusznikami, ale zanim na to pójdzie w dotychczasowym systemie sprawowania władzy musiałyby nastąpić daleko idące zmiany.

Generał W. Jaruzelski, szef partii i państwa, przebywał z oficjalną wizytą w Belgii i W. Brytanii. W obydwu państwach zabiegał o uzyskanie pomocy gospodarczej. Premier W. Brytanii M. Thatcher pomóc tę obiecała, podkreśliła jednakże, że pozostanie ona w zgodzie z postanowieniami Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Banku Światowego, które chcą zawrzeć z PRL porozumienie w sprawie kredytów, spłaty zadłużenia oraz wewnętrznych kroków oszczędnościowych. Jaruzelski złożył w Newark wieniec na grobie generała Władysława Sikorskiego. W tym czasie przed cmentarzem odbywała się kilkusetosobowa demonstracja Polaków, protestujących przeciwko wizycie Jaruzelskiego w W. Brytanii i przeciwko złożeniu wienca na grobie Sikorskiego.

Wiarygodne źródła w Warszawie utrzymują, że Lech Wałęsa wyjedzie wkrótce do Moskwy. Wizyta będzie miała charakter prywatny. Dojdzie jednak do spotkania Wałęsy z sowieckim kierownictwem. Możliwe jest także jego spotkanie z Gorbaczowem. Sowietci, według tych samych źródeł, chcą omówić z Wałęsą wyniki wyborów, stosunek Solidarności i opozycji do rządu koalicyjnego z komunistami oraz przyszłe wybory prezydenckie. W tej ostatniej sprawie źródła wiarygodne spekulują, że Sowietci będą domagać się od Wałęsy, ażeby Solidarność i opozycja poparły kandydaturę Jaruzelskiego na prezydenta i omówiły z nim możliwość jego kandydatury.

Andrzej Łapicki wygrał wybory w Moskwie. Na około 3 tys. głosujących (pracownicy ambasady, placówek handlowych, oficerów tam studiujących, itp.) Łapicki uzyskał 1332 głosy, Urban o 22 mniej.

W czwartek ogłoszono oficjalne wyniki pierwszej tury kampanii wyborczej, które potwierdziły nasze uprzednie doniesienia o triumfie Solidarności i klęsce koalicji. W wolnych wyborach do Senatu zwyciężyło 92 kandydatów KO "S", a dalszych 8 stanęło do II tury wyborów, która ma się odbyć 18 czerwca.

Na kolejnych stronach przedstawiamy wyniki wyborów opublikowane w Gazecie Wyborczej. Oto najistotniejsze skróty zastosowane w tabeli wyników: GRKK - kandydat związany z Grupą Roboczą Komisji Krajowej "S". PA - Pomarańczowa Alternatywa. RWD - Ruch Wolnych Demokratów. S - Komitet Obywatelski "Solidarność". SP - Stronnictwo Pracy. PZPR, ZSL, SD, KPN - skróty powszechnie znane.

Z przyczyn technicznych zamieszczamy tylko skróty części obwieszczenia powyborczego. Podajemy tylko czołówkę kandydatów na każde miejsce w Senacie i Sejmie oraz najbardziej interesujących kandydatów, którzy nie zmieścili się w czołówce (członkowie rządu, KC, nomenklatura oraz kandy-

Dalszy ciąg strona 36

Reprodukcja oryginalnego plakatu wzywającego na demonstrację poparcia chińskich studentów i protestu wobec dokonanego na nich mordu. Tekst głosi: "JEŚLI NIE JEST CI OBOJETNE TO, CO DZIEJE SIĘ W CHINACH, PRAGNIESZ ZAMANIFESTOWAĆ SVOJĄ SOLIDARNOŚĆ Z MIESZKAŃCAMI PEKINU, CHCESZ ZŁOŻYĆ HOŁD POLEGŁYM STUDENTOM - CHODŹ Z NAM! 10 CZERWCA, W SOBOTĘ O GODZ. 21:30 Z PLACU KONSTYTUCJI WYRUSZY MARSZ MILCZENIA. PRZYNIEŚMY ZAPALONE ŚWIECZKI I ZNICZE. ZACHOWAJMY POWAGĘ I SPOKÓJ. KOMITET ORGANIZACYJNY

Marsz Milczenia

POLACY DEMONSTRUJĄ SOLIDARNOŚĆ Z CHIŃSKIMI STUDENTAMI

Jak już pisaliśmy, pod ambasadą chińską w Warszawie trwają demonstracje poparcia dla chińskich studentów i potępienia brutalnej akcji wojska. W dniu 5 czerwca pod ambasadą chińską rozpoczęła się głodówka grupy członków różnych organizacji. W oświadczeniu wydanym 8 czerwca br. głodujący piszą:

"We wszystkich krajach totalitarnych toczy się walka o demokrację. System broni się kosztem najwyższych nawet ofiar. To, co stało się na Placu Tienan-nem w Pekinie stać się może w każdym innym państwie systemu totalitarnego, gdy władza poczuje się zagrożona. Dlatego szczególne znaczenie ma solidarność we wspólnej walce. Dlatego prowadzimy protest głodowy przed ambasadą chińską w Warszawie. W głodówce biorą udział Jarek Guła i Anna Niedźwiecka z WiP i Partii Radykalnej, Piotr Ikonowicz, Cezary Miżewski, Tomasz Pieczyński, Artur Hrabkiewicz z PPS-RD, Arkadiusz Zajackowski, Adam Ryc, Stanisław Biega, Krzysztof Pietrzak z Międzyzwiązkowej Anarchistycznej, Robert Buszta z TKK-PPS, Łukasz Siczek z WiP, Paweł Pacewicz z PPN, Przemysław Pasek z KMP, Anna Mizał z PR, Krzysztof Galiński z WiP. Oprócz wymienionych osób oświadczenie sygnowało 12 osób nie związanych z żadnymi organizacjami.

Do chwili zamknięcia przez nas numeru, pod ambasadą chińską gromadzą się ludzie, płoną znicze, wiszą plakaty. Warszawa jest poruszona tragedią w stolicy Chin.

A oto odbitka innej ulotki rozprowadzanej pod ambasadą chińską w Warszawie.

Stanowczo protestujemy przeciwko tłumieniu dążeń narodu chińskiego do wolności i demokracji, i użyciu czołgów oraz broni palnej wobec protestujących studentów i mieszkańców Pekinu. Bezkarne masakry ludzi nazywanych "kontrrewolucyjnymi bandami inspirowanymi przez obce wywiady" nie może się już zdarzyć nigdy i nigdzie.

DOŚĆ ZABIJANIA!

Żądamy natychmiastowego odwołania stanu

wojennego. TO NARÓD MA RACJĘ!

Berany Anzelm	Stawek Górecki
Kolnar Peter	Tomasz Ziemiński
Tirts Tamas	(NZS)
(FIDES Węgry)	

SENAT

Zamieszczamy wyniki trzech pierwszych kandydatur w każdym województwie, a wyjątkowo także elekcyjnych innych, którzy zgłoszili się do Senatu. Dwóch pierwszych wchodzi do Senatu, jeśli uzyskali powyżej 50 proc. głosów. Jeśli nie, informujemy kto stanął do II tury. Wój. Kujaw. i Warm. nie mają po 3 miejsca w Senacie i tam publikujemy tylko pierwszą listę.

Podajemy listę kandydatur w województwie i listę głosów w województwie, które zostały zgłoszone do Senatu. Wyniki poszczególnych kandydatur podane są w procentach ogółu głosów w województwie. Obliczenia PKW nie informuje o frekwencji.

Stołeczne warszawskie

32 kandydatów, gł. ważnych 1 003 878

1. Włodzisław Winiarski, S	67,3%
2. Anna Radziwiłł, S	67,0%
3. Witold Trzaskowski, S	67,0%
4. Longin Pastusiak, PZPR	14,7%
5. Tadeusz Szulc, TV	14,7%
6. Stanisław Kwieciński, PZPR	14,7%
7. Marek Kosiński, MONAR	3,7%

Bielskie

9 kandydatów, gł. ważnych 120 332

1. Andrzej Czapka, S	72,3%
2. Mieczysław Trzaskowski, S	72,3%
3. Stanisław Czapka, ZSL	11,6%

Bielskie

12 kandydatów, gł. ważnych 203 008

1. Andrzej Stelmachowski, S	60,2%
2. Andrzej Kallifski, S	58,5%
3. Marian Szamotulski, S	10,3%
4. Jan Tłumak, Dniw. Prawo	10,3%
5. Sokrat Janowicz, Tow. Białost.	8,5%

Bielskie

12 kandydatów, gł. ważnych 367 800

1. Maciej Krzanowski, S	71,4%
2. Andrzej Krawczyński, S	60,8%
3. Marek Trombski, PZPR	7,8%

Bydgoskie

23 kandydatów, gł. ważnych 307 473

1. Aleksander Tokarczyk, S	58,5%
2. Aleksander Pasiński, S	41,7%
3. Jan Gliński, S	21,7%
4. Andrzej Rzeźniczek, cukielnik	10,3%
5. Andrzej Rzeźniczek, cukielnik	10,3%
6. Andrzej Rzeźniczek, cukielnik	10,3%

Chelmskie

7 kandydatów, gł. ważnych 92 182

1. Eugeniusz Wilkowski, S	59,7%
2. Andrzej Szczęśliwski, S	54,8%
3. Witold Graboń, PZPR	17,7%

Ciechanowskie

9 kandydatów, gł. ważnych 147 047

1. Bronisław Pieniążek, S	62,3%
2. Ryszard Juskiewicz, S	59,2%
3. St. Zeliński, przew. WRN	15,5%

Częstochowskie

12 kandydatów, gł. ważnych 308 541

1. Andrzej Rotmistrz, S	58,4%
2. Andrzej Machalski, S	57,9%
3. Andrzej Biliński, PZPR, DTV	21,3%

Elbląskie

13 kandydatów, gł. ważnych 159 600

1. Jarosław Karczyński, S	58,0%
2. Antoni H. Borowski, S	57,9%
3. Karol Wojciechowski, PZPR	13,8%
4. Franciszek Ciemny, OPZZ	4,8%

Gdańskie

6 kandydatów, gł. ważnych 623 199

1. Dąbrowski, S	74,4%
2. Lech Kaczyński, S	67,8%
3. Jerzy Kolodziej, b. wojew.	17,1%
4. Jerzy Jedykiewicz, wojewoda	16,2%

Gorzowskie

13 kandydatów, gł. ważnych 187 002

1. Stanisław Zytkowski, S	56,5%
2. Stefan Niemcewicz, S	56,4%
3. Janusz Główny, PZPR	13,5%

Jeleniogórskie

13 kandydatów, gł. ważnych 187 101

1. Jerzy Regulski, S	63,0%
2. Andrzej Plesiak, S	62,5%
3. Tadeusz Borys, PZPR	18,4%

Kalisie

11 kandydatów, gł. ważnych 275 508

1. Edward J. Wende, S	68,3%
2. Stanisław Złak, S	68,3%
3. Roman Kupiński, rolnik	14,4%

Katowickie

18 kandydatów, gł. ważnych 1 374 351

1. Andrzej Winiarski, S	68,4%
2. August J. Chelkowski, S	61,0%
3. Leszek Piotrowski, S	61,2%
4. Zb. Heller, dyr. Odr. Kardiologii	23,2%
5. Olgierd Wietorek, PZPR, TV	10,8%
6. Wilhelm Stępczyk, ZLP	8,1%

Kieleckie

12 kandydatów, gł. ważnych 424 259

1. Stanisław Złak, S	69,3%
2. Jerzy Stępczyk, S	61,3%
3. Witold Zarska, dyr. "Exbudu"	25,4%

Konin

9 kandydatów, gł. ważnych 174 981

1. Ireneusz Niewiarowski, S	60,1%
2. Kazimierz Brzezicki, S	59,1%
3. Piotr Janaszek, PZPR	25,6%

Koszalińskie

6 kandydatów, gł. ważnych 212 706

1. Jerzy Madej, S	62,3%
2. Gabriela Cwojdzka, S	53,8%
3. min. Aleksander Kwasniewski	38,8%

Krakowskie

14 kandydatów, gł. ważnych 407 332

1. Roman Cieślak, S	61,2%
2. Krzysztof Kosiński, S	71,8%
3. min. Aleksander Krawczyk	12,8%

Krośnińskie

9 kandydatów, gł. ważnych 208 381

1. Gustaw Holoubek, S	78,8%
2. Andrzej Szczęśliwski, S	72,7%
3. Zbigniew Kubaś, PZPR	14,4%

Legnickie

19 kandydatów, gł. ważnych 190 330

1. Stanisław Oberlander, S	69,9%
2. Władysław Papużyński, S	65,8%
3. Ryszard Chmura, PZPR	15,8%

Leszczyńskie

14 kandydatów, gł. ważnych 138 630

1. Stanisław Hoffman, S	46,0%
2. Antoni Zurek, S	41,3%
3. Józef Szczęśliwski, S	41,3%
4. Zenon Chudziński, PZPR	11,9%
5. Zenon Chudziński, PZPR	10,9%

Lubelskie

11 kandydatów, gł. ważnych 396 818

1. Henryk J. Główny, S	73,9%
2. Adam Stanowski, S	71,3%
3. gen. Mironas Hermaszewski	12,2%

Lubomyskie

7 kandydatów, gł. ważnych 138 873

1. Lech Kozłowski, S	73,8%
2. Ryszard Reiff, S	70,3%
3. min. Dominik Janstrzecki	25,4%

Łódzkie

12 kandydatów, gł. ważnych 428 500

1. Jerzy Dziel, S	60,1%
2. Czesław Jędrzejak, S	57,4%
3. mjr Janusz Piórczyński, TV	25,8%
4. mec. Karol Głogowski, RWD	14,9%
5. Andrzej Ostojka-Owsiński, KPN	2,7%
6. Marian Miśkiewicz, KPN	0,7%

Nowosądeckie

7 kandydatów, gł. ważnych 280 727

1. Zofia Kuratowska, S	62,5%
2. Krzysztof Pawłowski, S	72,2%
3. Barbara Nawrocka-Kańska, PZPR	10,5%
4. Antoni Rucka, i. sek. KW PZPR	0,9%

Olsztyńskie

13 kandydatów, gł. ważnych 244 462

1. Erwin Kruk, S	62,1%
2. J. Jurek-Jurek, S	53,7%
3. Zofia A. Jurek, PZPR	18,5%

Opolskie

14 kandydatów, gł. ważnych 359 915

1. Edmund Jan Osmaczka, S	68,2%
2. Józef A. Góralczyk, S	62,3%
3. Karol Syndzielski, PZPR	18,2%
4. Zbigniew Michał, PZPR	15,9%

Ostrołęckie

6 kandydatów, gł. ważnych 141 853

1. Henryk Zięba, S	62,0%
2. Jan Chodkowski, S	61,0%
3. Stanisław Ceberek, ZSL	17,7%
4. Adam Świdzki, PZPR	18,9%

Piłskie

10 kandydatów, gł. ważnych 195 245

1. Henryk Stoklosa, miller	43,8%
2. Piotr Baumgart, S	40,3%
3. Zdzisław Nowicki, S	36,4%
4. Zbigniew Rosiński, wojewoda	29,5%
5. Norbert Aleksiewicz, CZKOR	11,2%

Piotrkowskie

12 kandydatów, gł. ważnych 232 061

1. Tadeusz Zaskorzyński, S	63,3%
2. Grzegorz Białkowski, S	61,3%
3. Grzegorz Winiak, PZPR, DTV	21,8%

Płockie

8 kandydatów, gł. ważnych 189 434

1. Andrzej Celiński, S	69,4%
2. Stanisław Stomma, S	62,7%
3. Jakub Cholewicki, przew. TNP	14,5%

Poznańskie

6 kandydatów, gł. ważnych 565 641

1. Ryszard Główny, S	68,4%
2. Janusz Ziobkowski, S	68,4%
3. Marian Król, przew. WK ZSL	25,3%
4. Jan Kolodziejczak, KC PZPR	15,7%

Przemyskie

6 kandydatów, gł. ważnych 178 778

1. Tadeusz Ulma, S	77,8%
2. Jan Musiał, S	72,8%
3. A. Wojciechowski, wojewoda	11,3%

Radomskie

18 kandydatów, gł. ważnych 241 837

1. Andrzej Lipiński, S	71,8%
2. Jerzy Urban, S	19,5%
3. Jerzy Urban, S	19,5%

Rzeszowskie

10 kandydatów, gł. ważnych 318 616

1. Józef Siler, S	81,3%
2. Bolesław Fieciar, S	79,4%
3. Lesław Grzegorz, prof. med.	8,7%

Siedleckie

7 kandydatów, gł. ważnych 229 050

1. Tadeusz Kłopotowski, S	61,1%
2. Gabriel Janowski, S	61,1%
3. min. Mieczysław Włczek	27,1%

Sieradzkie

9 kandydatów, gł. ważnych 154 440

1. Tadeusz Zieliński, S	59,1%
2. Andrzej Tomaszewski, S	54,9%
3. Andrzej Pągowski, rolnik	15,3%

Skierniewickie

7 kandydatów, gł. ważnych 151 909

1. Józef B. Jędrzejak, S	68,8%
2. Zbigniew Rokicki, S	64,8%
3. Leszek Miller, KC PZPR	19,9%

Sułkowskie

10 kandydatów, gł. ważnych 158 448

1. Anna Bogucka-Skoczko, S	68,1%
2. Henryk Grzadzicki, S	41,3%
3. Jan Kurzyński, i. sek. KW	21,8%

Suwałskie

14 kandydatów, gł. ważnych 158 187

1. Stanisław Białkowski, S	68,8%
2. Stanisław Białkowski, S	68,8%
3. gen. Tadeusz Szulc, PZPR	13,2%

Szczecińskie

12 kandydatów, gł. ważnych 388 555

1. Edmund Bilicki, S	61,0%
2. Mieczysław Ustaszak, S	60,8%
3. Ryszard Karger, PZPR	21,4%
4. Stanisław Kocjan, GR KK	3,8%

Tarnobrzskie

12 kandydatów, gł. ważnych 234 537

1. Zbigniew Romaszewski, S	71,9%
2. Jan Kosiński, S	68,4%
3. Jan Kosiński, PZPR	13,9%

Tarnowskie

8 kandydatów, gł. ważnych 272 285

1. Stanisław Chrobak, S	78,9%
2. Andrzej Fenys, S	71,9%
3. E. Brostowski, dyr. "Igiopolu"	19,8%

Toruńskie

11 kandydatów, gł. ważnych 346 409

1. Alicja Grzeskowiak, S	69,4%
2. Stanisław Dembiński, S	61,7%
3. Jan Kopeć, PZPR	14,2%

Wąbrzyskie

18 kandydatów, gł. ważnych 337 500

1. Włodzisław Białkowski, S	72,4%
2. Mieczysław Tarnowski, S	67,1%
3. Andrzej Najzner, PZPR	6,2%

Wielkopolskie

11 kandydatów, gł. ważnych 185 081

1. Bartłomiej Kolodziej, S	61,4%
2. Franciszek Sobieski, S	61,4%
3. Janusz Przywilecki, PZPR	22,1%

Wrocławskie

11 kandydatów, gł. ważnych 479 585

1. Karol Modelewski, S	75,0%
2. Roman Duda, S	71,9%
3. Józef Kaleta, PZPR	21,4%
4. Antoni Gucwiński, dyr. ZOO	11,9%
5. Waldemar Frydrych, PZPR	1,8%
6. Janusz Korwin-Mikke, UPR	1,3%

Zamojskie

9 kandydatów, gł. ważnych 212 916

1. Wiesław Lipko, S	77,9%
2. Janusz Wójcik, S	74,9%
3. Jerzy Markiewicz, PZPR	8,1%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Zielonogórskie

9 kandydatów, gł. ważnych 248 988

1. Edward Jędrzejak, S	68,3%
2. Walerian Piotrowski, S	62,9%
3. Marian Eckert, PZPR	19,9%

Mandaty bezpartyjne

Drukujemy tylko wyniki dwóch pierwszych kandydatów do każdego mandatu, a wyjątkowo niektórych innych, jeśli pierwszy uzyskał ponad 50 proc. głosów, jest już po II turze.

Mandaty bezpartyjne

Podajemy listę kandydatur na każdy mandat i listę głosów w województwie, które zostały zgłoszone do Senatu. Wyniki poszczególnych kandydatów podane są w procentach ogółu głosów w województwie. Obliczenia PKW nie informuje o frekwencji.

Mandaty bezpartyjne

Podajemy listę kandydatur na każdy mandat i listę głosów w województwie, które zostały zgłoszone do Senatu. Wyniki poszczególnych kandydatów podane są w procentach ogółu głosów w województwie. Obliczenia PKW nie informuje o frekwencji.

Mandaty bezpartyjne

Podajemy listę kandydatur na każdy mandat i listę głosów w województwie, które zostały zgłoszone do Senatu. Wyniki poszczególnych kandydatów podane są w procentach ogółu głosów w województwie. Obliczenia PKW nie informuje o frekwencji.

Mandaty bezpartyjne

Podajemy listę kandydatur na każdy mandat i listę głosów w województwie, które zostały zgłoszone do Senatu. Wyniki poszczególnych kandydatów podane są w procentach ogółu głosów w województwie. Obliczenia PKW nie informuje o frekwencji.

Mandaty bezpartyjne

Podajemy listę kandydatur na każdy mandat i listę głosów w województwie, które zostały zgłoszone do Senatu. Wyniki poszczególnych kandydatów podane są w procentach ogółu głosów w województwie. Obliczenia PKW nie informuje o frekwencji.

DWA RAZY "NIE" I CO DALEJ?

NIE WYBORY LE CZ PLEBISCYT

Te wybory nie były wyborami we właściwym tego słowa sensie. I to podwójnie nie były wyborami. Po pierwsze ich wyniki były przesądzone z góry. Pod wybory poszło tylko 35% miejsc do Sejmu i 100% do Senatu. Przy czym Sejm jest rzeczywistym organem władzy, bo Senat ma charakter dekoracyjny. Wyniki, kto będzie miał większość mandatów w Sejmie wiadomo było przed wyborami. Jeżeli spojrzymy na sam przebieg dnia 4 czerwca, czyli na wybory niedemokratyczne, to zobaczymy, że te niedemokratyczne wybory nie były wyborami, a były plebiscytem.

SYMBOL SPRZECIWU

Społeczeństwo w tym plebiscycie odpowiedziało na dwa pytania i odpowiedziało negatywnie. Pierwsze pytanie jest takie: czy partia komunistyczna i jej tzw. sojusznicy rządzący w Polsce od 45 lat, czy oni mogą liczyć na jakikolwiek mandat społeczny. I odpowiedź była NIE, zdecydowanie NIE. Nie mogą liczyć na mandat społeczny. Ta odpowiedź była dana nawet nie przez skreślanie, nie o to nawet chodziło. Tylko po prostu te mandaty, które były do wzięcia, 35% do Sejmu i 100% do Senatu to te mandaty wszystkie przypadły Solidarności rozumianej nie jako struktura tylko rozumianej jako symbol polskiego sprzeciwu przeciwko komunizmowi. A to jest zupełnie coś innego struktura Komitetu Obywatelskiego Solidarności i Solidarności jako symbol sprzeciwu. 100% głosów padło na tę nazwę, która jest symbolem walki z komunizmem. Nawet gdyby pod tą nazwą już ta walka się nie kryła. I to było pierwsze rozstrzygnięcie. Zresztą nawiasem mówiąc to pierwsze rozstrzygnięcie spowodowało, że ani KPN, ani nikt inny nie miał w tym układzie szansy ponieważ ludzie bali się rozbijania głosu, że rozbicie głosu spowoduje, że

NIE przeciwko komunizmowi nie będzie wystarczająco silne. To było pierwsze NIE.

MIAŁO BYĆ GŁOSOWANIE NA RAKOWSKIEGO

W tym plebiscycie padło jeszcze drugie NIE. I to drugie NIE padło na propozycję Komitetu Obywatelskiego Solidarności. Komitet Obywatelski Solidarności zaproponował społeczeństwu decyzję wyborczą, w której zostanie poparte coś co oni nazywają filozofią polityczną okrągłego stołu. A więc porozumienie między lewicą opozycyjną a socjaldemokratyczną częścią PZPR, porozumienie między grupą Wałęsy a grupą Jaruzelskiego, Kiszczaka i Rakowskiego. Porozumienie, które już święciło triumfy przy okrągłym stole. I teraz oni chcieli, żeby to porozumienie dostało mandat społeczny. I dlatego Solidarności nawoływała do tego, żeby nie skreślać listy krajowej (dygnitarze komunistyczni), nie skreślać partyjnych, a wybierać lepszych i skreślać tylko gorszych. Wałęsa powiedział to bardzo wyraźnie "na liście krajowej jest tylko jeden człowiek, który powinien zostać skreślony". Oczywiście chodziło o Miodowicza, ale Miodowicz to jest nie tylko przeciwnik Wałęsy w związkach zawodowych. To się mało liczy. Miodowicz to jest otwarty przeciwnik Jaruzelskiego, Kiszczaka i Rakowskiego w PZPR. To jest ta główna alternatywa polityczna przeciwko tamtej trójce. I Wałęsa powiedział: na wszystkich głosujemy poza Miodowiczem. Żeby nie było wątpliwości, to wywiad z Rakowskim ukazał się w Trybunie Ludu, bo ukazał się w Gazecie Wyborczej Solidarności. I rozmawiał z nim nikt inny tylko Adam Michnik. Ten wywiad to była wymiana wzajemnych uprzejmości, w której Rakowski proponował Michnikowi posadę ministra i Michnik nie mówił nie. Było to odczytane jako zachęta polityczna dla ludzi, żeby ci, którzy popie-

rają Wałęsę głosowali na Rakowskiego. To była propozycja polityczna Komitetu Obywatelskiego i ta propozycja polityczna Komitetu Obywatelskiego została zdecydowanie odrzucona przez większość społeczeństwa.

Co najmniej dwie trzecie ludzi, którzy głosowali na Solidarności wystąpiło przeciwko liście krajowej, wystąpiło przeciwko Rakowskiemu i Kiszczakowi i odrzuciło ofertę polityczną Solidarności. Czyli w tych wyborach dwukrotnie padało NIE. NIE na mandat dla komunistów i NIE dla koncepcji porozumienia Solidarności-rząd. To jest istota tych wyborów.

SYTUACJA PATU

Te wybory dały zasadniczy pat polityczny. Powstała w tej chwili sytuacja, w której nikt nie ma szansy rządzić. Rząd ma 65% w Sejmie, ale rząd przegrał wybory. Rząd nie jest w stanie rządzić sam, bo wprawdzie rząd jest w stanie przepchnąć przez Sejm każdą decyzję, choć Solidarności jest w stanie tę decyzję zablokować mając za sobą cały Senat, który ma jakieś prawo weta wstrzymującego, ale nawet gdyby Solidarności rządu nie blokowała, to rząd, który przegrał wybory nie ma żadnej szansy, żeby jego decyzje były realizowane przez społeczeństwo. Bo to już nie jest sytuacja sprzed kilku lat, kiedy działał strach i terror. Po prostu po rozłożeniu się władz w tych wyborach ludzie nie mają powodu, żeby bać się rządowych nacisków. I teraz jeżeli rząd czegoś zakazuje i postawi milicjanta, to ludzie tego nie robią, bo się będą tego bali, ale jeżeli rząd apeluje, żeby ci ludzie coś zrobili, prosi, nakazuje nawet żeby oni zrobili, to nie jest w stanie wysłać milicjanta, który spowoduje, że ktoś coś będzie robił. Milicjant może dopilnować zakazu, ale nie nakazu.

Otóż ten rząd jeśli sam chciałby rządzić, to nie będzie mógł, ponieważ społeczeństwo jest już przeciwko niemu i społeczeństwo wie, że się może z tym rządem nie liczyć. Sam dotychczasowy

rząd nie może rządzić, ale Solidarności też nie może rządzić sama. Solidarności może powiedzieć: mamy takie olbrzymie poparcie społeczne, nas wybrali, wszystkie 100% mandatów danych pod głosowanie myśmy dostali. Tylko, że 100% mandatów nie wystarcza, żeby rządzić ponieważ Sejm jest w ręku komunistów. Rząd, żeby rządzić, musi uzyskać poparcie Solidarności a Solidarności, żeby móc rządzić musi uzyskać poparcie rządu. Żaden z nich nie może samodzielnie rządzić.

KOALICJA BEZ SZANS

Z tego by wynikało, że jedyną możliwością w Polsce jest koalicja rząd-Solidarności. Jaruzelski zresztą wystąpił z propozycją takiej koalicji, ale wbrew pozorom koalicja rząd-Solidarności też nie może rządzić. Dlaczego? Jeśli Solidarności pójdzie na współpracę z rządem, to dwie trzecie ludzi popierających Solidarności, które odrzuciło to rozwiązanie w wyborach i więcej odejdzie od Solidarności jeśli Solidarności pójdzie do koalicji z rządem. Dlatego Geremek pytany o to mówi - nie możemy, bo jesteśmy opozycja. Może zmieniać zdanie, ale na razie nie mogą.

Otóż Solidarności w koalicji z rządem traci dwie trzecie swojego poparcia społecznego, a ponieważ uzyskała poparcie społeczne rządu 60-70% i straci dwie trzecie to będzie miała poparcie rządu 25%. Po drugie, jeżeli Solidarności pójdzie do współpracy z rządem i straci poparcie społeczne, to nie da tego rządowi co rząd od niej oczekuje. Rząd oczekuje, że Solidarności przyjdzie do niego z pełnym poparciem społecznym. Linia Jaruzelskiego-Kiszczaka-Rakowskiego, która w PZPR była bardzo krytykowana, ta linia zapowiadała, że przy pomocy Solidarności ten rząd nie przegra wyborów. A tymczasem okazało się, że przegrał wybory. Jaruzelski najpierw przegrał stan wojenny, a teraz przegrał wybory. W związku z czym w PZPR z każdej strony jest przeciwko niemu bardzo silna opozycja. Opozycja, która uważa, że polityka porozumienia z Solidarnością jest polityką błędną, bo doprowadziła do klęski wyborczej. I jeśli Jaruzelski będzie chciał kontynuować tę linię i robić koalicję z Solidarnością to napotka bardzo silny opór we

własnej bazie. Jego baza mu powie: słuchaj, już raz przegrałeś na tej linii, więc jesteśmy przeciwko. Baza Solidarności jest także przeciwko temu, żeby Solidarności porozumiewała się z rządem, a baza PZPR jest przeciwko temu, bo boi się porozumienia z Solidarnością. Mówiąc inaczej mamy pata absolutnego.

TRZY PÓŁŚRODKI

Jak ten pat może być rozwiązany? Ten pat może być oczywiście rozwiązywany półśrodkami, ale półśrodkami dadzą efekty krótkotrwałe. Tutaj są trzy półśrodkie, które można zastosować. Nie są to alternatywne półśrodkie i być może można je stosować jeden po drugim. Pierwszy półśrodek jest taki. Dotychczasowy rząd tzn. PZPR i jego wieczni sojusznicy, żeby móc rządzić, będą mieli ciche poparcie Solidarności. To jest w tej chwili najprawdopodobniejsze rozwiązanie. Tylko, że Solidarności jeżeli będzie udzielała cichego poparcia rządowi, to wkrótce znajdzie się pod silną presją i będzie musiała wybierać albo społeczeństwo albo poparcie dla rządu. Czyli ta kombinacja będzie się musiała po pewnym czasie skończyć. Bo jeśli Solidarności wybierze społeczeństwo, to uniemożliwi rządowi rządzić. A jeśli Solidarności wybierze rząd, to wtedy mamy drugą koncepcję, zresztą tę koncepcję proponuje teraz Jaruzelski, koalicja rządowo-solidarnościowa z przewagą dotychczasowego rządu. Jeśli ta koncepcja zostanie wybrana, to ona będzie robiona tylko przez krótki czas. Jeśli Solidarności będzie współrządzająca to będzie w stanie kilka spraw dla społeczeństwa załatwić. Społeczeństwo będzie chciało więcej. Strona komunistyczna mając przewagę w rządzie nie będzie się na to godziła. Czyli tutaj znowu Solidarności albo w oparciu o społeczeństwo naciśnie mocniej albo się wycofa z rządu. Jeśli się wycofa z rządu to będzie ta sama sytuacja co przedtem, a jeśli naciśnie mocniej, to w grę wchodzi trzecia koncepcja - rząd koalicyjny z przewagą Solidarności. Taki rząd będzie miał poparcie społeczeństwa, ale będzie blokowany przez 65% komunistyczne w Sejmie, czyli też nie będzie w stanie rozwinąć skrzydeł. I wszystkie te trzy koncepcje są krótkotrwałe, one na pewien okres dają pozór rozwiązania, ale to rozwiązanie potem zderza się z rzeczywistością i rozpada się.

ZAMACH STANU - DWA SCENARIUSZE

Jakie może być rozwiązanie w tym kraju? Oczywiście jedną z alternatyw jest zamach stanu i wprowadzenie rządów silnej ręki. Mówi się w Polsce, że zamach stanu mogłyby zrobić dwa ugrupowania polityczne: beton PZPRowski albo KPN. Tylko, że KPN - niestety nie o to podejrzewany - nie jest w stanie zrobić zamachu stanu, bo nie ma siły do tego potrzebnej, a więc nie zrobi, niezależnie od tego, czy chcemy czy nie chcemy. Natomiast beton partyjny, żeby zrobić zamach stanu i wprowadzić rządy silnej ręki musiałby wystąpić nie tylko przeciwko ludziom, którzy mają w tej chwili w swym ręku wojsko i policję, ale musiałby w tej chwili wystąpić także przeciwko Gorbaczowowi. Tutaj nie ma dość silnych.

JEDYNE WYJŚCIE - PONOWNE WYBORY

Jeżeli nie będzie zamachu stanu, to jakie jest rozwiązanie? Wybory. Po prostu te wybory, które były plebiscytem udowodniły, że musi dojść do nowych wyborów, wyborów co najmniej w 75% wolnych. I te wybory dopiero wyłonią sytuację, w której większość parlamentarna będzie odpowiadała większości w społeczeństwie. I to wcale nie musi być większość opozycyjna. Ponieważ możemy sobie wyobrazić taką sytuację, że i w parlamencie i w społeczeństwie większość będzie miała ugrupowanie lewicowej opozycji i jedno z ugrupowań rządowych. Tylko, żeby do takiej sytuacji doszło, to PZPR powinien się podzielić na co najmniej dwie partie, które oddzielnie pójdą do wyborów. A ze strony opozycji nie może wejść jedynie drużyna Wałęsy, tylko musi być Stronictwo Pracy, KPN, PPS i inni. Trzeba poszuflakować na wiele ugrupowań Senat i wtedy może być wytworzona większość, nawet nie większość absolutna, ale w ogóle większość, która będzie miała większość w parlamencie i w społeczeństwie. Dzisiaj jest to niemożliwe. Z tych wyborów wynika jakby konieczność, która jest koniecznością przerażającą i dla Solidarności i dla Jaruzelskiego i jego ekipy, ale jest nie do uniknięcia, a mianowicie konieczność nowych wyborów.

POWITANIE SEJMOWE

Cenzura wewnętrzna zdominowała w Polsce nastroje po wyborach. Ci, którzy przegrali, powagą i godnością starają się przesłonić goliznę. Ci, którzy wygrali tłumia radość, bo rzecznik partii przestrzegł naród przed "trimfalizmem i awanturnictwem". Jedni i drudzy udają, że nic się nie stało. Tylko czasem z bladych ust wydobywa się słowo prawdy. Już następnego dnia po ogłoszeniu wyników obie strony skrzyknęły się, aby ustalić jak kuchennymi drzwiami wprowadzić outsiderów partyjnych do sejmu. "Witam pana" - powitał z przyzwyczajenia minister spraw wewnętrznych znanego opozycjonistę. "To ja witam pana ministra w naszym parlamencie" - uprzejmie odpowiedział tamten.

Dziwność sytuacji najcelniej oddają aforyzmy. Jacek Fedorowicz, ofiarny uczestnik kampanii solidarnościowej, człowiek którego propaganda rządowa na próżno egzorcyzmowała mianem "byłego satyryka" tłumaczył: my nie kopujemy leżącego. Nie tylko dlatego, że podobny czyn się nie godzi, ale dlatego proszę państwa, że ta władza leży na nas! Istotnie, krajobraz po bitwie w niczym nie przypomina parady zwycięstwa. Ogłuszonemu i przyduszonemu jest dokładnie wszystko jedno czym był za życia przygniatający go teraz "czarny olbrzymi zewłok upadłego ptaka". Trzeba jakoś wydostać się na powierzchnię, trzeba pokuśtykać przez pogorzelsko w stronę odległego horyzontu. Zmudne czynności odgarniania, brożenia, poszukiwania słabo zaś przystają do charakteru narodu, który umiłował sobie szarżę. Na to, by wydostać się z opresji (ponoć moi zwyciężyli, ale nie wiadomo gdzie jestem i czy przetrwam) niezbędna jest szczególnie umiejętność. Przed identycznym problemem stają Węgrzy, do podobnej bariery zbliżają się Estończycy, Litwini, Rosjanie. Chińczyków zatrzymano na placu Niebiańskiego Spokoju, a im więcej pogło-

sów desperackiej nadziei i ślepej przemocy, tym bardziej wydaje się, że Chiny są blisko. Stąd nasza polska pyszałkowatość ustępuje z troską o przyszłość.

Inna, opublikowana niedawno przez Piotra Wierzbickiego sentencja odnosi się do przywódców opozycji. - "A teraz niech ci, na których głosowałem" - pisze Wierzbicki - "powiedzą, jakie zamierzają podjąć kroki w parlamencie, żeby instytucja represyjno-karna, w której co dzień załatwiam sprawyunki spożywcze, zmieniła się z powrotem w zwykły, jak przed wojną, sklep. Nie wykpicie się antytalitarnymi mowami, wywabianiem "białych plam" i miłością ideałów. Wam to się może wydawać punkt widzenia wielce osobliwy, ale ostrzegam: szary człowiek patrzy na Polskę właśnie tak, a jeśli o nim zapomnicie, marny Wasz los". O tym, że ekonomika jest językiem u politycznej wagi, wie dzisiaj każdy.

Elita postrzega jednak tę sprawę inaczej niż everyman - zwykły zjadacz chleba. Elita kładzie nacisk na (od)budowę społeczeństwa obywatelskiego, na ukształtowanie demokratycznych instytucji społecznych i prawnych. Bez tego kierunku działania żaden realny postęp jest niemożliwy. Z drugiej strony wszakże demokracja sama z siebie nie karmi. Wiele ruchów demokratycznych załamało się w praktyce właśnie dlatego. Konflikt polityczno-ideowy jest najwyraźniejszym, ale wcale nie jedynym podziałem istniejącym w dzisiejszej Polsce. W utajeniu nabrzmiewa inna opozycja: między elitami świadomymi olbrzymich kosztów wprowadzanej reformy gospodarczej, a większością społeczeństwa, która o tych nowych kosztach nie chce już słyszeć, która baczniej spogląda w stronę pustego sklepu niż przepełnionego parlamentu, która nie ma już siły głosować ani mędrkować, która po prostu ma dosyć. Ku upragnionej wolności nasi senatorowie przedzierają się przez Polskę żytnio-buraczaną.

...

JABŁKO

Telewizyjnym symbolem kampanii wyborczej było jabłko. Dorodny, czerwony owoc przekrojony na krzyż, przyuspokajających dźwiękach muzyki zespalał swoje rozproszone, ale niby jednakie w smaku cząstki. W pamięci widza zostawał obraz tego zespolenia; obraz bardziej wymarzony niż realny. W rzeczywistości różność szczepów dawała się odczuć, apetycznego jabłuszka nie sposób było w całości skonsuować. "Solidarność", sama wewnętrznie przepełniona, szukała kompromisu między pojednawczą melodią Wałęsy a marszowymi werblami "Skreślaj obcych, jak leci" i nerwowymi zawołaniami w rodzaju "Nie głosując przez lenistwo oddasz władzę komunistom" (tak jakby solidarny marsz do urny wyborczej mógł oddać Polskę w panowanie socjałom czy monarchistom). Zjednoczona Partia Robotnicza, zrazu przyjemnie zrelaksowana, a nawet dowcipnie autoironiczna ("Głosując na nas nie ryzykujesz - nasze wady już znasz" - głosił podpis pod fotografią sekretariatu KC czy innego dostojnego ciała), stopniowo popadała w znajomy patos (hasło "Tu coś się zmieniło" przypisane pejzażom odbudowanego po wojnie, a potem nieprzerwanie rujnowanego kraju), aby skończyć na przysławie "Głosuj na mądrego bez wkładu dewizowego" i na operze tragicznej o "brutalnej ingerencji obcych sił w nasze polskie sprawy" (to a propos wizyt Steve Wondera i Yves Montanda!). Osobne - i chyba przesadne - ambicje polityczne objawili niektórzy sternicy Kościoła patronując posłom katolickim w konkurencji z "Solidarnością". Wyszyły z podziemia stare partie polityczne: przede wszystkim chadeckie Stronnictwo Pracy dysponujące takimi wyróżniającymi się politykami jak Zabłocki i Siła Nowicki, lecz raczej nieciekawą klientelą wyborczą. Przemówiły też neozwiązkowe Miodowiczka i Morica, głosząc "Z nami pewnie". Kto przeżył stan wojenny, umie docenić to skromne z pozoru hasło. Polityka bowiem jest nie tylko sztuką przewidywania, lecz przypominania.

Bez względu na determinizm utajony w tych szczególnych wyborach z procentowym kluczem, wcale malowniczy wydawał się krajobraz ludzki. Drużyna zorganizowana przez gdańskiego elektryka szła ławą: każdy kandydat na posła czy senatora po prostu uwiecznił się na przyjacielskim zdjęciu z Lechem. Inni kandydaci - partyjnych nie wyłączając - ruszali z kamerzystą pod bramy kościołów. Powoływali się na wizytę u papieża, katolickie wychowanie bądź udział któregoś z potomków w uroczystości pierwszej komunii. Kandydat na senatora z województwa legnickiego wyznał, że najwyższym autorytetem jest dla niego Ojciec Święty, a po nim minister Wilczek ("ten od samochodów"). Jeszcze inni politycy deklarowali swoje upodobanie do zdrowej żywności, świeżego mleka, ogródków działkowych, czystej wody, zwiększenia produkcji cementu i budowy nowych gabinetów dentystycznych na wsi. Doktor nauk ekonomicznych, prezes "Społem" od 1982 roku ogłosił, że jest za likwidacją kolejek, za pełnymi półkami sklepowymi, za mieszkaniem dla każdej rodziny, a przeciw monopolowi i demagogii. Znany amerykański człek 53-letni wyjawiał, że napisał czterdzieści książek (jedna książka rocznie poczynając od szkoły podstawowej!), kandydujący do senatu profesor Kąkol, autor sławetnych broszurek z marca 1968 roku zatroszczył się po swoim o państwo ("Wszyscy Polacy muszą je umacniać, uznawać za swoje") i o pluralizm ("Pluralizm to nie treść, a forma, sposób odczytywania rzeczywistości. Dziś, niestety, akcenty kładzione są inaczej"). Bezpartyjny minister propagandy Urban wystąpił pryncypialnie przeciw "krasomówcom", literatom i aktorom, a przedstawiając się skromnie jako "polityk znany na świecie" rozsyłał imienne listy emerytom ze śródmieścia Warszawy z prośbą o poparcie. Major Płucieniczak z milicji obywatelskiej zaaranżował występ estradowy w trio z Łazuką i Drodzą. Telewizyjny cherubin Grzegorz Woźniak pojawił się na wsi podpiotrkowskiej z hasłem "Silna opozycja to nie propozycja", w samym Piotrkowie zaś dobrowolnie uszczuplając się na afiszu o ten slogan (do mieszczucha trzeba inaczej niż do kmiecia). W gorączce przedwyborczej niektórzy

notable wojewódzcy pospiesznie bratali się z ludem tak jak ów sekretarz KW wołający z plakatu "Pokaż klasę - głosuj na Staszka Kolasę". Samotnie dryfowali ku swemu przeznaczeniu idealści. Krępy blondyn, absolwent Akademii Wychowania Fizycznego ambitnie podniósł wagę Sprawiedliwości, Prawdy, Zdrowia i Piękna. Jakiemuś sąsiadowi było tego za mało; pani Kornelia, żona rzecznika Piękna poskarżyła się na dyskryminacyjne praktyki opozycji w liście do "Trybuny Ludu" (gazety skądinąd łagodnej jak majowy poranek). Niestety nie zawsze i nie wszędzie objawiał się poetycki duch paradoksu. Afera z podstuchami w Słupsku miała miejsce naprawdę, a poszkodowani w niej solidarnościowcy pochlebili sobie nazywając ją "Stupiągate". Wydawany w masowym nakładzie centralny dzien-

nik naprawdę straszył nawrotem do Polski "Potockich, Wielowiejskich, Zamoyskich, Wielopolskich i Radziwiłłów", bo oto w 1989 r. zagraża ustrojo-wi Wielowiejski, działacz Klubu Inteligencji Katolickiej i Anna Radziwiłł nau-czycielka historii w liceum. Na warszawskich Piaskach i Żoliborzu naprawdę niewiele było plakatów solidarnościowych, które ostałyby się przed zdarciem, częściowym zniszczeniem, potwarzą czy obelgą. Cóż z tego, że słownictwo krasnoludków jest tradycyjnie ubogie ("darmozjady", "Żyd", "pijak"), skoro krasnoludki są na świecie i ryją pod osłoną ciemnej nocy. Na pociechę w czerwcu dnia powinny być dłuższe. Nie czas jeszcze jednak zachwycać się jabłuszkiem. Rozkroń je i widzisz jak jest robaczywe.

RAFAŁ MARSZAŁEK

Solidarność

CHWYTY KAMPANII WYBORCZEJ

Plakat z Gary Couperem, i aktorki Jane Fonda, po lewej i Nastassja Kinsky ze znaczkami Solidarności.

W SAMO POŁUDNIE 4 CZERWCA 1989

65%
35%
Solidarność

ZERWANIE ŻELAZNEJ KURTyny

Mimo iż informacje na ten temat były podawane dużo wcześniej, jednak samo wykonanie tego miało, wymiar historyczny. Zaproszeni przez władze w Budapeszcie dziennikarze z całego świata przyjechali, by być świadkami uroczystego zrywania kolczastych drutów wzdłuż 354-kilometrowej granicy węgiersko-austriackiej. Pracę wykonywało wojsko, przy udziale miejscowej ludności, ci którzy pomagali mogli jako rekompensatę zabrać sobie do domu druty i słupy.

W namiotach wojskowych często wano dziennikarzy kielbaskami i herbata. "Radosna stypa dla żelaznej kurtyny" pisał Ernst Trost w wiedeńskim "Neue Kronen-Zeitung".

Statystyka wykazuje od 1988 r. daleko idące otwarcie Węgier. W roku 1953 mogło na Zachód wyjechać 1132 Węgrów, w 1962 było już 65 tys., w 1986 było już 700 tys., a w ubiegłym roku zarejestrowano 3,5 mln węgierskich turystów na Zachodzie - należy wziąć pod uwagę, że Węgry liczą 10,6 mln mieszkańców.

Usunięcie żelaznej kurtyny umożliwi "ludziom po obu stronach granicy nawiązać ponownie kontakty, których korzenie tkwią we wspólnej historii" uważa austriacki historyk Emil Brix, wieloletni szermierz idei w walce o

Środkową Europę. "Jeszcze półtora roku temu nikt nie odważyłby się mieć nadziei, że ten podział zostanie tak szybko usunięty".

Pomógł w tym Związek Sowiecki Gorbaczowa. W kwietniu rozpoczęto ewakuację wojsk radzieckich z zachodnich Węgier, po to by zbudować "strefę zaufania wzdłuż granicy" - oświadczył generał Bułakow, dowódca wojsk sowieckich armii stacjonującej na południu Węgier.

Chociaż w jednym miejscu została przedziurawiona żelazna kurtyna. Określenia tego użył Winston Churchill w swoim słynnym przemówieniu w amerykańskim Fulton w marcu 1946 r., stało się ono odtąd hasłem stosowanym w okresie zimnej wojny.

Po przejęciu na Węgrzech w 1948 r. władzy przez komunistów, okazało się, że to hasło stało się wkrótce morderczą rzeczywistością. Kiedy występował przybór wody na rzekach granicznych, miny zakładane w strefie granicy wpływały na stronę austriacką i często zabijały pracujących tam rolników, bądź bawiące się w pobliżu dzieci. Takie nieszczęśliwe wypadki, a także nagonka na uciekinierów wywoływały ze strony Wiednia ostre protesty. Dopiero premier Imra Nagy w latach 1954/55 polecił zlikwidować te pola minowe.

Pomogło to bardzo rewolucjonistom w czasie powstania w 1956 r. Po krwawym stłumieniu protestów uciekło do Austrii 180 tys. Węgrów, około 20 tys. znalazło schronienie w Jugosławii.

Aby powstrzymać falę uciekinierów w 1957 r., założono ponownie pola minowe, które od 1965 r. zostały zastąpione nowoczesnym sprzętem sygnałowym alarimowych. Pomiędzy 1966 a 1988 rokiem zarejestrowano 13500 prób ucieczki, z czego powiodło się tylko 1487 osobom.

Dzisiaj żaden z Węgrów nie musi podejmować ryzyka ucieczki przez zieloną granicę. Jednak dla ludzi mieszkających w innych państwach bloku wschodniego może to stanowić wielką pokusę. Obawiają się tego głównie rządy w Berlinie Wschodnim, Pradze i Bukareszcie. Chcą oni jeszcze bardziej utrudnić swoim obywatelom wyjazdy na Węgry, chociaż i do tej pory były one bardzo trudne. Tam ta kurtyna nie podniosła się, a na granicy rumuńsko-węgierskiej jest ona już dawno bardzo szczelna. Śmiertelne strzały do zdesperowanych uciekinierów z narodowego więzienia Ceausescu przypominały najbardziej ponure czasy zimnej wojny.

W 1988 r., według danych węgierskich, usiłowało około 12.500 rumuńskich obywateli uciec na Węgry, byli to ludzie głównie pochodzenia węgierskiego. Więcej jak połowa tych nieszczęsnych uratowała się przekraczając granicę nielegalnie.

Coraz częściej zdarza się, że całe grupy rumuńskich uciekinierów chcą udać się przez Węgry do Austrii. Do tej pory Węgrzy starali się udaremnić to na swojej granicy. Co będzie teraz, kiedy już nie ma żelaznej kurtyny i granica jest otwarta? Obawiają się tego Austriacy, coraz częściej się słyszy: "przez wiele lat walczyliśmy o to, a teraz kiedy to nastąpiło zaczynają u wielu występować obawy". "Duży napływ uciekinierów może spowodować naruszenie naszego dobrobytu".

Tłum.: S.CECH

Der Spiegel

OKUPACJA DACHU ŚWIATA

Brytyjczycy nazwali Tybet ostatnią tajemnicą XIX wieku, jaka pozostała do odkrycia wieków XX. Zbrojna okupacja Tybetu przez siły chińskie i eksterminacja starożytnej buddyjskiej kultury jest jedną z największych tragedii naszych czasów. Problem staje się szczególnie nagły dziś, z uwagi na dziesiątki tysięcy Chińczyków napływające do Tybetu. Teraz bardziej niż kiedykolwiek Tybetańczycy stoją przed groźbą asymilacji i całkowitego unicestwienia jako naród, odrębna kultura i religia. Stają się powoli mniejszością narodową we własnym kraju. Trwa systematyczne niszczenie tysięcy świątyń, deportacja małych dzieci do Chin, mordy, przymusowa sterylizacja mężczyzn i kobiet, zabijanie niemowląt w szpitalach, dewastacja ekologiczna. Osoby związane z religią - mnisi, mniszki i nagpowie (praktykujący tantrę - szczególną odmianę buddyzmu), w tym wielu uczonych - byli pierwszym celem okupanta. W latach sześćdziesiątych i początku siedemdziesiątych nie było w Tybecie ani jednej osoby w buddyjskich szatach. Rozmiary masakry społeczności związanej z religią przypominają działalność reżimu Pol Pota w Kambodży. Większość tajemnic Tybetu nie zostanie odkryta już nigdy, pozostaną zagrzebane pod ruinami zrównanych z ziemią świątyń i klasztorów.

TYBET

Region zamieszany przez ludzi mówiących po tybetańsku i próbujących ciągle zachować tradycyjną kulturę obejmuje teren, zwany kiedyś trzema prowincjami Tybetu - Amdo, Kham i U-Tsang. Cały ten obszar to około 2,5 miliona km² (więcej niż 2/3 powierzchni Indii) położony średnio 3.600 m n.p.m., otoczony górkami łańcuchami Himalajów, Karakorum i Kunlun, jest on źródłem wielu wielkich azjatyckich rzek, takich jak Jangtse, Mekong i Brahmaputra.

Nie są jasne źródła pochodzenia Tybetańczyków, lecz H.E.Richardson stwierdza, iż "z naukowego punktu

widzenia nie mogą być określani jako Chińczycy, a sami Chińczycy od ponad dwóch tysięcy lat traktują ich jako odmienną rasę". W języku tybetańskim (w przeciwieństwie do chińskiego) nie występują ideogramy i należy on do tybetańsko-burmańskiej rodziny języków, zupełnie różnej od sino-thajskiej.

STOSUNKI TYBETAŃSKO-CHIŃSKIE

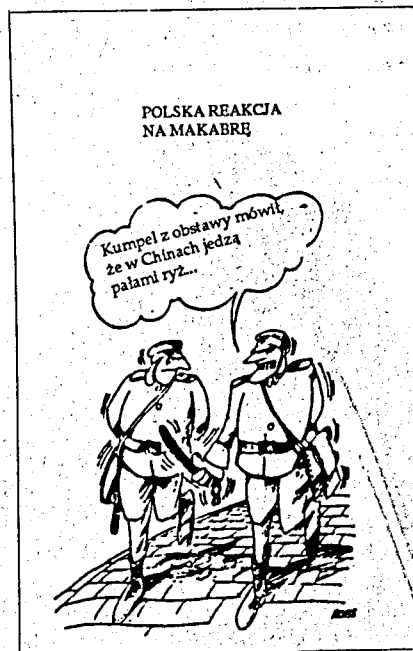
Trwają od ponad tysiąca lat. W VII wieku Tybetańczycy stworzyli wielkie imperium pod panowaniem króla Song-Tsen Gampo. Na północy obejmowało ono chiński Turkiestan, na zachodzie sięgało centralnej Azji z Chinami włącznie. W 763 roku Tybetańczycy zdobyli stolicę Chin - Cchang'an; w X wieku imperium upadło. Przez następne 300 lat właściwie nie utrzymywano żadnych stosunków z Chinami. Jedyny okres, w którym polityczna sytuacja Chin i Tybetu była taka sama przypada na XII-XIV wiek, kiedy to oba państwa znalazły się pod rządami mongolskimi. W związku z tym Chińczycy próbowali i próbują traktować Tybet jako część Chin (na tej samej zasadzie Polacy mogliby w przyszłości rościć sobie prawa do Kamczatki lub Paryża - z uwagi na fakt pozostawania pod tą samą okupacją). Chińczycy posługują się także argumentem, iż w czasie panowania dynastii Ming i Czing Tybet był czymś w rodzaju "wasala" Chin, zapominając o swoich uzależnieniach, choćby od Holandii, Portugalii, Rosji czy Brytanii. W roku 1720 cesarz K'ang Hsi (nie był on zresztą Chińczykiem) wkroczył w wewnętrzne sprawy Tybetu, czyniąc na prawie dwieście lat Chinę suwerenem prowincji Kham i Amdo. Większość terytoriów Tybetańczycy odzyskali w 1865 roku, by stracić je w latach 1911-12 i znów odzyskać. Znany tybetolog David Snelgrove stwierdził, iż posługując się argumentami podobnymi do chińskich "Brytyjczycy nie powinni nigdy opuścić Indii czy Irlandii, Francuzi - Północnej Afryki itd.". W wieku XX stosunki ty-

betańsko-chińskie ciągle się pogarszały (częściowo na skutek brytyjskiej ekspedycji wysłanej do Lhasy w 1904 r., by zapobiec ewentualnym wpływom Rosji w tym regionie - spowodowało to destabilizację, wzrost wrogości i nieufności między Chinami a Tybetem). W latach 1910, 1919 i 1930 wschodni Tybet odparł chińskie ataki. Traktat w Simla (3.VI.1914) stwierdzał całkowitą niezależność Tybetu. Miała ona potrwać 38 lat.

7.X.1950 siły Ludowej Republiki Chińskiej uderzyły na Tybet. Rozpoczęło się "wyzwalanie" integralnej części Chin od rządów "kliki Dalaja" i "obcych imperialistycznych wpływów". Zażarte walki trwały 12 dni. 23.V.1951, posługując się sfalszowanymi w Pekinie pieczęciami Dalaj Lamy, podpisano "siedemnaście punktową ugodę" gwarantującą m.in. poszanowanie religii i obyczajów Tybetańczyków, utrzymanie systemu politycznego, świątyń, języka itd. W ciągu następnych lat wszystkie te punkty zostały złamane.

ADAM KOZIEŁ

W następnym numerze:
KULTURA BUDDYJSKA
TYBETU

PRYNCPYPIA W POEMACIE

Mieszkając nawet parę lat w Kanadzie nie zawsze orientujemy się w jej politycznym życiu. Dzieje się tak z racji barier językowych, ale nie tylko. Wielu z nas wydaje się, że życie polityczne nie wkracza tutaj tak mocno w codzienność, jak działa się to w ojczyźnie. "Bez polityki można tu przeżyć" określił to lapidarnie pewien ziomek. Trzymanie się w odległości od życia politycznego przybiera u Polaków różne formy. Od zacieśnienia zainteresowań do spraw rodzinnych, rodzinnych przedsięwzięci i inwestycji po zupełny brak zainteresowania decyzjami zapadającymi w sferze politycznej. Oznacza też odrzucenie społecznego awansu poprzez polityczne struktury. Urazy do partyjności wyniesione z totalitaryzmu dają tu mocno o sobie znać. Stąd, w różnych organizacjach roi się od Włochów, Żydów, Greków czy Ukraińców, gdy tymczasem Polacy nie gorzej wykształceni i przystosowani nie są w stanie wyłonić silnej politycznej grupy, zdolnej do uprawiania polityki na różnych szczeblach kanadyjskiej drabiny.

Polskie urazy to wstręt do aparatczyków, poczucie bezsilności wobec wszechwładzy nomenklatury uzasadniającej bierność, przekonanie o nieetyczności sfery politycznej, nieżyczliwość i nieufność wobec osób publicznych.

Znajomość realiów kanadyjskich przybiera tu często postać obowiązkowej lektury, niemiłego epizodu związanego z przygotowaniem do egzaminu na obywatelstwo. Wówczas to z ożywieniem dopytujemy się kto poseł, a kto minister. Kujemy zapamiętałe, by na drugi dzień ową wiedzę wsadzić gdzieś pomiędzy rachunek różniczkowy a katodę i anodę.

Nieuzupełnieniu nabytych wiadomości sprzyja brak ich kontynuacji w dostępnych w zasięgu ręki źródłach. To co widzimy w telewizji, czytamy w prasie zakłada pewien podstawowy zasób wiedzy wyniesiony ze szkół średnich, z wychowania w tutejszych realiach. Brak programów oświato-

wych, brak wydzielonych lekcji w szkołach języka angielskiego w połączeniu ze specyficznymi naszymi urazami wytwarza obywateli drugiej kategorii - słabo zorientowanych w życiu nowego kraju.

Ludzie ci nie tylko zapominają polski język tracąc jego płynność i niuanse. Stopniowo tracą zainteresowanie życiem politycznym w obiegowych opiniach zbliżając się do wyśmiewanych kanadyjskich nieuków. Gdy braków tych nie uzupełnia wiedza o nowym kraju, wyłania nam się postać żalosa emigranta okaleczonego, wykorzystanego i bardzo często z tego powodu pełnego kompleksów, zawieszonych nadziei i głębokiego poczucia winy. Człowiek ten nawet zamożny i ustabilizowany nie czuje się u siebie.

Polską prasę w Kanadzie nie omijają podobne problemy, bowiem wydawców i redaktorów polskojęzycznych pism gnębią wspólne wszystkim kompleksy i urazy. Trudno więc, aby czytelnicy znaleźli w polskich pismach kluczowe dla ich adaptacji informacje. W rezultacie, nasze pisma odtwarzają notatki z prasy kanadyjskiej z przechylem na sprawy polskie i Europy Wschodniej, natomiast wydarzenia kanadyjskie referują bez klucza i dodatkowych objaśnień.

ECHO od chwili powstania próbuje walczyć ze swym dziedzicznym obciążeniem, wprowadzając różne praktyczne kanadyjskie działy m.in. "O Kanadzie", gdzie można było otrzymać odpowiedzi na pytania z różnych dziedzin życia kanadyjskiego. Wkrótce okazało się, że wprawdzie rubryka ta jest poczytna, ale najczęściej pytań dotyczy spraw socjalnych, obyczajowych i prawnych. Stąd powstały działy "E-A", "Spod paragrafu", "Polak nie zginie". Postanowiliśmy utrzymać dział kanadyjski wzbogacając go o wstępniak, pozyskaliśmy do współpracy sekretarza parlamentarnego Patricka Boyera, którego teksty ukazują się okazjonalnie i wreszcie zamieściliśmy kilkanaście tekstów na temat polityki kanadyjskiej

oraz beletryzowane szkice z historii Kanady.

Z punktu widzenia wstępnej diagnozy polskiego emigranta (rzecz prosi się o badania socjologiczne w dziedzinie adaptacji w nowym kraju) wszystkie te zabiegi są niewystarczające. Zwłaszcza że w obecnej chwili informacje dotyczące funkcjonowania politycznego i społecznego jednego z demokratycznych krajów świata docierając do Polski mogą się tam również okazać użyteczne. Warto więc zrobić więcej. Gdy w Polsce tworzy się nowy Sejm i Senat, krystalizują się stronnictwa polityczne, rodzą i umierają partie, warto zrobić wysiłek poznania jak funkcjonuje ustabilizowany system. Dlatego właśnie na okładce, już po wyborczym zwycięstwie Komitetu Obywatelskiego w kraju, umieściliśmy duży symbol kanadyjskiej partii rządzącej PC. Od niej pragniemy rozpocząć serię omówień dotyczących ogólnych i aktualnych problemów politycznych Kanady. Dzięki naszym wspólnym doświadczeniom może uda nam się zainteresować Państwa polityką w nowej ojczyźnie, a zarazem służyć polskojęzyczną informacją naszym krajowym przyjaciółom.

Podstawowe informacje dotyczące Progressive Conservative Party otrzymaliśmy z jej kwatery głównej w Toronto. Jako pierwszy tematik wybrałam nie historię partii, lecz jej filozofię i przekonania. Jako filozof z wykształcenia żywię głęboką, choć może nieuzasadnioną wiarę, że w filozofii danej grupy politycznej tkwi jej zasadnicza odrębność. To, w co dana grupa wierzy, jest dla niej niekwestionowanym punktem wyjścia dla konkretnych celów i metod ich osiągnięcia. Najaktualniejszym przykładem może być obecnie określenie "filozofia okrągłego stołu".

No więc pogrzebmy trochę w fundamentach wiary kanadyjskich konserwatystów nie zapominając zarazem, że to co deklarowane nie musi literalnie zgadzać się z praktyką.

Szef wydziału finansowego konserwatywnej partii kanadyjskiej wydał

na kilku stronach maszynopisu tzw. pryncypia PC (Principles). Opracował je doktor Daniel Cappon. Ciekawe, że zrobił to białym wierszem, w którego każdej zwrotce powtarza się słowo "wierzymy" - "We believe". Utwór o miennych raczej wartościach poetyckich, natomiast interesującej zawartości, jako punkt wyjścia do publicystyki zbudowany jest na sprzeczności zawartej w nazwie Postępowy Konserwatysta. Autor pokazuje różnice wynikające ze sprzeczności pomiędzy postępowem i zachowaniem tradycji. Poczytajmy zatem w co chcą wierzyć konserwatysty w wolnym przekładzie. Nie udało nam się zachować struktury oryginalnej wiersza stąd odtworzenie jego zasadniczych idei.

PRYNCPYPIA PC

Konserwatysty - stawiamy sobie za cel ochronę osiągnięć przeszłych pokoleń. I powodzenie tych, którzy odchodzą.

Postępowi - wierzymy w zdolność do cieszenia się życiem dobrze przygotowanego, odpowiedzialnie wychowanego nowego pokolenia.

Konserwatysty - chcemy zachować naszą unikalną anglofrancuską tradycję i strzec klejnotów wnoszonych przez wszystkich nowych Kanadyjczyków z ich rodzinnych krajów.

Postępowi - pragniemy uformować ten naród w wielką rodzinę.

Konserwatysty - chcemy chronić więzy z narodami europejskimi, które posiały tu ziarno ludzkie.

Postępowi - wierzymy w stworzenie amerykańskiej wspólnoty interesów, odczuwalnej na całym kontynencie i na Karaibach.

Konserwatysty - wierzymy, że równowaga między władzą i odpowiedzialnością spoczywa we współczesnym świecie na wspólnotcie narodów, z którymi jesteśmy związani.

Postępowi - wierzymy, że powinniśmy działać dla integracji ludzkiej rodziny i by cały świat uznał Kanadę za jeden z najlepszych wzorów.

Konserwatysty - pragniemy, by prasa pozostała wolna i niezależna od politycznych struktur.

Postępowi - wierzymy, że wszystkie środki przekazu powinny spełniać ten

standard wolności, odpowiedzialności i prawa do przedstawiania niezależnego punktu widzenia tak, jak to obowiązuje prasę.

Konserwatysty - wierzymy w świętość domu rodzinnego, ochronę dzieci, w sens tradycyjnej rodziny.

Postępowi - wierzymy zarazem w równość płci i wtedy gdy kobieta walczy o prawo do lepszej pracy i wtedy, gdy mężczyzna broni się w rodzinnym sądzie. Wierzymy, że dla życia rodziny najważniejszy jest interes dzieci.

Konserwatysty - wierzymy w jednostkę, w to, by otrzymała jak najwięcej szans dla osiągnięcia swych życiowych szans poprzez wykształcenie, opiekę zdrowotną, przemysł i handel, wolną przedsiębiorczość w wolnym i różnicowanym społeczeństwie, w którym największe nagrody powinien otrzymać ten, kto osiąga najlepsze rezultaty.

Postępowi - pomożemy nie tylko tym bezradnym wobec widocznych szans, ale użyjemy wszelkich sposobów, by pomóc kalekim na ciele, umyśle i duchu, by jednak osiągnęli swe szanse i żyli w godności.

Konserwatysty - wierzymy w to, że powinniśmy chronić nasze naturalne i ludzkie bogactwa.

Postępowi - chcemy by rozwój nauk podporządkować priorytetowi wykorzystania naszych naturalnych bogactw.

Konserwatysty - chronimy bogactwo ludzkich kultur. Popieramy

wpływ i znaczenie wielkich religii.

Postępowi - cenimy rozwój sztuki i rzemiosła i oceniamy ich wartość nie tylko w pieniądzu.

Konserwatysty - wierzymy w sens układu sił politycznych tworzącego trwałe i skuteczne rządy w tym kraju.

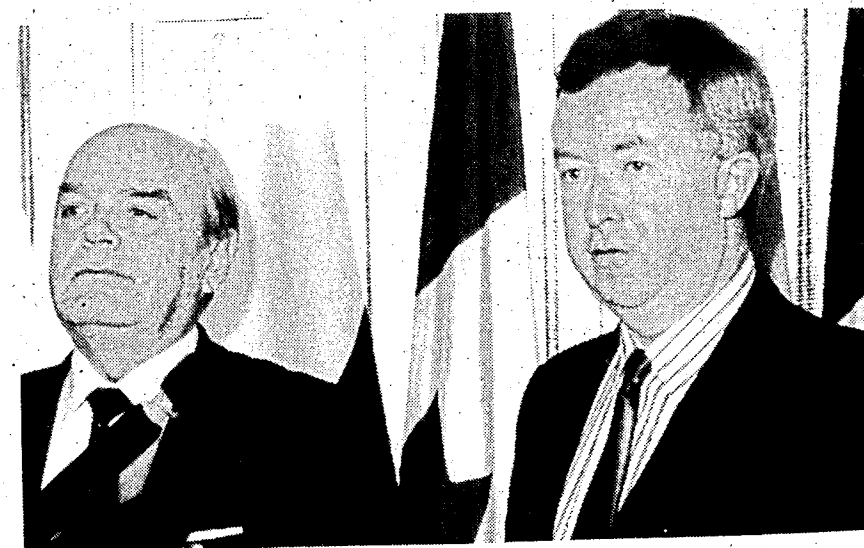
Postępowi - chcemy, by różne interesy różnych grup i ich władza nie kryły się w biurach i na ich zapleczu, ale by były poddawane ocenie pod kątem przydatności dla całego społeczeństwa.

Konserwatysty - wierzymy, że każdy człowiek ma prawo do pracy. Wierzymy, że Kanada powinna chronić swe etniczne i kulturalne interesy.

Ale jako postępowi wierzymy również w to, że nasz rynek powinien ulec rozszerzeniu i powinniśmy rozwinąć wszystkie vitalne siły naszego społeczeństwa przy użyciu moralnie akceptowalnych sposobów naukowych i technologicznych i wykorzystać w pełni nasze wielkie ludzkie bogactwo i spełnić przepowiednię, że XX wiek należy do Kanady.

Wszystko razem brzmi mocno patetycznie, ale jest kwintesencją powtarzających się różnych haseł wyborczych w długiej historii kanadyjskiej Partii Konserwatywnej, która postanowiła w pewnym momencie stać się zarazem Postępową. Do pryncypiów i koncepcji politycznych PC powrócimy w jednym z następnym numerów.

GRAŻYNA FARMUS

Spotkanie ministrów spraw zagranicznych. Czy Polacy w Kanadzie mają wpływ na treść umów z PRL-w kolejnym Echu. Na zdj. Olechowski i Clark.

"SCANDAL" - czyli o seksie i polityce

Politycy też są podobno normalnymi ludźmi i podobno, jak wszyscy normalni ludzie, lubią się niekiedy zabawić. Sęk w tym, że im bardziej frywolne są to igraszki, tym większą przykuwają uwagę najpierw mass mediów, potem ich odbiorców i wreszcie opozycji, która oczywiście stara się wykazać, iż amoralna zabawa świadczy o amoralności osób biorących w niej udział, w związku z czym osoby te powinny zniknąć z politycznej sceny. Kryteria oceny tego, co jest, a co nie jest nieprzyzwoitością są w odniesieniu do polityków jakby ostrzejsze, czemu w zasadzie nie można się dziwić skoro najczęściej bawią się oni na koszt podatników.

Ileż polityk uwikłany jest w pozamałżeński romans, ileż widzi się go w klubie nocnym w towarzystwie dziewcząt o, mówiąc ogólnie, nie najlepszej reputacji - podnosi się wrzawa, w której nader często pojawia się słowo "skandal". Otóż podobnych skandali mieliśmy w ostatnich 30 latach co nie miara, a w te najświeższe zamieszani byli m.in. kanadyjski minister obrony, senator Gary Hart oraz były senator John Tower. Skandal, jeśli już staje się publiczną tajemnicą, nigdy nie kończy się happy endem, szczególnie zaś dla jego głównych bohaterów: tracą oni swoje lukratywne posady, rozbijają rodziny, niszczą kariery (w trzech wspomnianych przeze mnie przypadkach: Kanadyjczyk podał się do dymisji, Towera nie dopuszczono do stanowiska szefa Pentagonu, a Hart pogrzebał swoje prezydenckie szanse).

Czasy się jednak zmieniają, zmienia się obyczajowość, łagodnieją normy, skandale coraz bardziej powszednieją, i w zasadzie ciężko jest dzisiaj wykrzesać z siebie oburzenie, gdy jakiś minister Ik-siński daje się złapać in flagranti. Do takiego właśnie wniosku skłania film, który niedawno pokazał się w naszych kinach - "Scandal" w reżyserii Michaela Caton-Jonesa.

Opowiada się w nim o wydarzeniu dość odległym w czasie, bo z początku lat sześćdziesiątych. Miał wtedy

miejsce skandal, o rozgłosie i konsekwencjach nie tylko wcześniej, ale i później nie porównywalnych. Jego główną postacią była śliczna call-girl Christine Keeler, która nieoczekiwanie zaczęła mówić o swoich klientach, bez najmniejszej żenady ujawniając ich nazwiska i funkcje. Nie byli to tuzinkowi ludzie... Dość powiedzieć, że w tej samej sypialni swoje miłosne wyznania szepotali: brytyjski minister wojny John Profumo i sowiecki attaché Iwanow, krewniak Królowej lord Astor i syn legendarnego aktora Douglas Fairbanks Jr., itd., itp. Imperium brytyjskie zatrzęsło się z oburzenia, ale i trochę z przerażenia, szczególnie gdy okazało się, że Iwanow jest też przy okazji szpiegiem, no a Profumo, odpowiedzialny za obronę, wcale nie grzeszył dyskrecją. Rewelacje Keeler pogrążyły nie tylko kilku ministrów,

no powiedzieć, czemu. Najczęściej słyszy się głosy, że Keeler nie wyjawiała wszystkich swoich tajemnic, że lista jej adoratorów była znacznie dłuższa niż przypuszczano i że wielu z nich nadal zachowuje wystarczające wpływy, by "zniechęcić" tych, którym marzy się artystyczna ekspresja słynnej afery. Doświadczyli tego również twórcy "Scandalu": reżyser Michael Caton-Jones i producent Stephen Woolley. Nakręcili oni mnóstwo materiału, jako że ich film miał być w pierwotnym zamierzeniu kilkuodcinkowym serialem telewizyjnym; nie znaleźli wszakże stacji chętnej do zakupienia ich dzieła... Powstał więc obraz w jednym kawałku, jak gdyby unikający jakichś drastycznych posądzeń, a już z całą pewnością nie wnoszący nic nowego do rewelacji sprzed 25 lat.

Scena z filmu Whalley-Kilmer i McKellen

spowodowały też upadek rządu Harolda MacMillana oraz zapoczątkowały poważny kryzys całej Partii Konserwatywnej.

Przez długie lata temat tamtego skandalu, skądinąd ogromnie atrakcyjny, pozostawał nieoficjalnym tabu. Nikt nie ośmielił się publicznie rozprawić o Christine Keeler i jej kochankach. Trud-

W dzisiejszym "Scandalu" wszystko wydaje się miłe oraz niewinne: seks jest tutaj jedynie zabawą, prostytutki uprawiają swój zawód wcale nie dla pieniędzy, a ich stręczyciel - lekarz i artysta - traktuje ów proceder jako wypełnianie towarzyskich obowiązków. Oczywiście dałoby się w to uwierzyć, wszak w rzeczy samej był to dla

Brytyjczyków okres ogólnonarodowej zabawy, okres w którym dominowały mini-spódniczki, LSD, muzyka Beatlesów, oraz "nieskrępowany seks" ("free love"); dałoby się... gdyby "Scandal" choć w najmniejszym stopniu przybliżył nam klimat tamtych dni. Aliści tak się nie stało, co zakrawa nieco na paradoks bowiem sporo jest w tym filmie detali i wtętołów przypominających lata sześćdziesiąte. Odnosi się jednak wrażenie, że są one tam po to, by wypełnić kadr, że brakuje im jakiegokolwiek związku, że nic z nich nie wynika. Ot, dla przykładu sprawa Iwanowa... Niejeden Amerykanin uzna upadek całego rządu wskutek wcale nieszpiewowskiej afery, za rzecz dziwną i niezrozumiałą, bo przecież nie musi o wiedzieć, że działo się to w szczytowym okresie tzw. "zimnej wojny", kiedy wszyscy w Anglii (i nie tylko) wypatrywali inwazji Sowieców; tymczasem "Scandal" w ani jednej scenie nie zahacza o tę historię, a Iwanowa, niemal zgodnie ze wzorami gorbaczowskiej pieriestrojki, prezentuje jako sympatycznego Rosjanina, mającego inklinację owszem do wódki i seksu, ale bynajmniej nie do szpiegostwa.

Przykładów znalazłbym oczywiście więcej, ale nie chciałbym Państwu zbyt długo odrażać "Scandalu". Przypuszczam, że spory wpływ na owe niedoskonałości mógł mieć fakt, iż obydwaj twórcy filmu są niespełna trzydziestoletkami, a zatem znali "afery Profumo" bardziej z opowiadań niż z autopsji. Tak czy owak jednak, film ten ogląda się z zaciekawieniem, a gra angielskiego gwiazdora Johna Hurta (doktor Stephen Ward) jest tutaj prawdziwym rarytasem. A propos aktorów, chciałbym zwrócić uwagę na debiut córki Petera Fondy; Bridget poczyniła sobie zupełnie niezłe i kto wie czy w przyszłości nie dorówna ciotce Jane.

JANUSZ PIETRUS

ECHO W TYM TYGODNIU POLECA

- Toronto Historical Board zaprasza na program historyczny o Spadina Road. Impreza pod nazwą "Strawberry Tea at Spadina" odbędzie się w domu finansisty torontońskiego Jamesa Austina przy 285 Spadina Road, 24 i 25 czerwca od godz. 13 do 16. W programie oprócz herbaty truskawkowej przewidziany jest placek z truskawkami (\$3.50) oraz koncert fortepianowy. Wstęp 4 dolary od dorosłej osoby, 2 za dziecko lub emeryta, 10 dolarów bilet rodzinny.
- Międzynarodowy konkurs fajerwerków sponsorowany przez kompanię Benson & Hedges - 24 i 28 czerwca o zmierzchu w Ontario Place, tel. 965-7711.
- Satyryk Christopher Durang zaprasza na własny monolog na temat słabostek mieszkańców. Do 25 czerwca w Tarragon Theatre, 30 Bridgman Ave., tel. 531-1827.
- Balet Kirowa z całym 148-osobowym zespołem w Toronto! Od 27 czerwca do 2 lipca w O'Keefe Centre, Front i Yonge. Bilety przez Ticket Master, tel. 872-2262.
- Molson Export Supercross czyli

motocykle, supercieżarówki i inne jeżdzące pokraki na start! 23 i 24 czerwca w Skydome. Informacje tel. 363-9035, bilety - Ticket Master, tel. 872-1111.

• Mariposa Folk Festival, impreza o wieloletniej tradycji. Molson Park, Barrie. Informacje tel. 769-3655 lub 1/705/726-6272.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• "The World I Love" to tytuł festiwalu międzynarodowego organizowanego przez UNESCO, w którym biorą udział młodzi artyści ze 108 krajów. Do 30 czerwca w Metro Convention Centre, 225 Front St. W., tel. 656-2980.

• "Welcome To Cabbage Patch Land" to musical Doreen Hayes School of Dancing wystawiany 24 czerwca o godz. 13.30 na deskach Ryerson Theatre, 43 Gerrard St. E. tel. 767-3062.

• Chamber Concerts Canada prezentuje "Midwinter Night's Dream" przedstawiany przez Canadian Children's Opera Chorus na deskach Young People Theatre, 265 Front St. E., tel. 864-9732.

MM Midway Forum
The Art Gallery
80 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
Canada M5V 2J4

Jadwiga Szmidt
GAMBOLS IN THE GARDENS
PAINTINGS

Midway Forum
June 1989
GALLERY HOURS 11-5

"Otwierają się możliwości na zmianę, na poprawę"

Stanisław Orłowski, prezes Kongresu Polonii kanadyjskiej wygłosił w 45 rocznicę bitwy pod Monte Cassino, której był uczestnikiem, przemówienie, którego fragment nawiązuje do obecnej sytuacji w kraju.

(...) W Polsce, po poniesionej porażce pamiętnej nocy 13 grudnia 1981 roku, ludzie zaczęli otrząsać się ze strachu i myśleć jak tu "naprawić Rzeczpospolitą". Ciekawy to wypadek w naszej historii - mobilizują się siły w obliczu niebezpieczeństwa. Przecież przed ostatnim rozbiorem Polski, 200 lat temu, uchwalono Konstytucję 3 maja. Był to rok 1791. W cztery lata potem wykreślono Polskę z mapy Europy. Ale, Konstytucja wówczas uchwalona uznana została za najbardziej postępową - w dobrym tego słowa znaczeniu. Gdybyśmy mieli trochę więcej czasu. Może ocalałaby nasza Ojczyzna. Program odbudowy był gotów.

Stajemy obecnie wobec podobnych możliwości. Partia rządząca w Polsce zmuszona została do rozmów przy "okrągłym stole", a następnie do dopuszczenia do rządzenia społeczeństwo. Społeczeństwo, niekomunistyczne siły narodu mogą uzyskać 35% miejsc w Sejmie, a w Senacie nawet 100%. Czytałem listę wyborczą Komitetu Obywatelskiego "Solidarność" i Lecha Wałęsę do Senatu i Sejmu. Lista ta wygląda imponująco. Znalazło się dosyć ludzi uczciwych, którzy gotowi są walczyć teraz nie orężem lecz w sposób parlamentarny o Ojczyznę. Program wyborczy tegoż Komitetu wskazuje na to, że gotowi są oni do rozsądnego działania na rzecz odbudowy tego, co zmarnowali rządzący Polską przez 44 lata komunizmu. Mam nadzieję, że cały naród stanie na wysokości zadania i wybierze posłów i senatorów, którzy robić będą wszystko co można by od zagłady kraj ratować.

Właściwie to cały świat powinien śledzić wypadki w Polsce. To co stało się w Polsce po zakończeniu II wojny światowej było wynikiem krótkowzrocznej polityki aliantów. Wszyscy mieli już dosyć wojny i chcieli pokoju za każdą cenę. A tego robić nie wolno. Mówimy też czasem, że przywódcy świata zachodniego popełnili wiele błędów, bo byli naiwni, albo nie znali historii. Żyjemy w kraju demokracji. Żyjemy właściwie w dobrobycie. Ale bądźmy czujni. Nie tylko orężem się walczy. Starajmy się o ład, sprawiedliwość i uczciwość. Mamy prawo wolnych wyborów. My też musimy uważać kogo wybieramy, komu powierzamy rządy naszym krajem, tu w Stanach Zjednoczonych czy w Kanadzie, czy we Francji czy w Wielkiej

Brytanii. Stoimy wobec wielkich wydarzeń w Polsce. Otwierają się możliwości na zmianę, na poprawę. W krajach zaś demokracji zachodniej, w tak zwanym "wolnym świecie" dbać musimy byśmy tej wolności nie utracili. Wolność można utracić w różnoraki sposób. Np. obniżenie moralności może doprowadzić do upadku. Tak ponoć się stało w państwie rzymskim.

Dbajmy więc o naszą postawę moralną i uczciwość byśmy już nigdy nie musieli dobywać szabli i bronić tego co łatwo utracić, a trudno odzyskać.

Działalność Prezesa KPK - Okręg Toronto w maju 1989 r.

- Wziął udział w zebraniu Centralnego Komitetu Organizacji Weterańskich.

- Otworzył festiwal Chórów Polskich nad którym Kongres Okręg Toronto przyjął protektorat i wygłosił powitalne przemówienie.

- Na zaproszenie Grupy 5 Związku Polaków w Kanadzie uczestniczył w nadaniu odznak Kongresowych za służbę dla Polonii zasłużonym członkom Związku Polaków w Grupie 5.

- Uczestniczył w nabożeństwie 3-majowym, złożył wieniec wraz z delegacją parlamentarzystów pod pomnikiem "KATYŃ" i przewodniczył Akademii poświęconej dla uczczenia 198 rocznicy uchwalenia Konstytucji.

- Spotkał się z delegatem Rządu RP na Kanadę i omówił wybory Rady Narodowej.

- Uczestniczył w uroczystej Mszy Św. poświęconej pamięci Marszałka J. Piłsudskiego i Wodzów Naczelnych Wojska Polskiego Odrodzonej Polski i II wojny światowej.

- Wziął udział w spotkaniu zorganizowanym przez D.Fleet MPP w Boulevard Club, na którym omówił sprawy polonijne z ministrami prowincji.

- Spotkał się z Toronto Planning Dept. w City Hall i przedstawicielami Związku Narodowego Polskiego w sprawie budowy domu polskiego.

- Z inicjatywy i na zaproszenie T.Ruprechta MPP uczestniczył w koalicji i dyskusji politycznej z ministrami rządu prowincji Ontario.

- Biuro Pomocy Imigrantom na 206 Beverley załatwiło w m-cu maju 543 sprawy związane ze sponsorowaniem.

ZNAKOMITA IMPREZA

W niedzielę 4 czerwca w Domu Stowarzyszenia Kombatantów Koło Nr 20 przy

206 Beverley St. w Toronto odbyła się impreza wokalnie-muzyczna, bezsprzecznie jedna z najlepszych do tej pory (moim i nie tylko moim zdaniem) jakie mieliśmy możliwość w nim podziwiać do tej pory. Zawdzięczać to należy prezesowi Koła p. Tadeuszowi Szczygłowskiemu oraz członkom zarządu, którzy mu w tym pomagali.

Obsada wykonawców była bez wyjątku doskonała. W pierwszym rzędzie wymienić tu należy p. Teresę Klimuszkę, naszego "Słowika Toronto" oraz po raz pierwszy występującego u nas p. Eugeniusza Jasińskiego, którzy w duetach z operetek i występach solowych byli dosłownie bezkonkurencyjni. Zaprodukowali się oni w piosenkach z "Wesołej Wdówki", "Księżniczki Czardasza", "Hrabiny Maricy" i w "Rytmie Walczyka". W partiach solowych p. Teresa zabłysła swym nieprzeciętnym talentem w "Koralikach", "Moja matuś, moja", "Miłość to niebo na ziemi", p. Eugeniusz w "Kosie Ojciec", "Vieni", "Ja także byłem panem", "Wysokie płoty".

W niczym nie ustępowała im obdarzona pięknym głosem, akordeonistka p. Ania Piewowarczyk, była członkini zespołu montrealskiego "Biedronki", założonego i kierowanego przez wysoce utalentowaną śpiewaczkę p. Marysię Revelins-Zejmównę. Zaprodukowała się ona w piosenkach: "Od nocy do nocy", "Bije mama", "Czemużes mnie, mateniko", "Cyganeria", "Serce na śniegu" oraz w duecie z p. Teresą.

Znany gitarzysta p. Tadeusz Szeliga odśpiewał trzy piosenki: "Monte Cassino", "Rozszumiały się wierzby płaczące" i "Znałem tyle przeróżnych piosenek" i zadeklamował kapitalny, humorystyczny wiersz "Bigos literacki".

Wykonawcom akompaniował p. Aleksander Piekarski, który swą lekką muzyką na pianinie umila gościom czas w klubowe chwile. Konferansjerkę prowadził p. Szeliga.

Całość, jak powiedzieliśmy na wstępie, wypadła bez przysłowiowego "pułta" na "piątkę z dużym plusem". Nie było w tym nic dziwnego - w imprezie tej wystąpiły naprawdę czołowe "asy" sceny i piosenki.

Władzom Koła Nr 20 z prezesem p. T.Szczygłowskim na czele należą się wielkie gratulacje tak za dobranie wykonawców tej przemiłej, stojącej na doprawdy wysokim poziomie imprezy jak i jej zorganizowanie. Życzę sobie i im należy, by podobne koncerty odbywały się w przyszłości jak najczęściej.

JERZY ROZWADOWSKI

PIGUŁKI PCAG

DEMONSTRACJA W KONSULACIE. Dotychczas demonstracje odbywały się PRZED konsulem PRL. Były mniej lub więcej liczne, zależnie od okazji. Tyśiącosobowa demonstracja była już dużym ewenementem. W ubiegłą sobotę zostały pobite wszelkie rekordy. Na demonstrację przybyło około dwa i pół tysiąca osób. Ponadto, główna jej część odbyła się WEWNĄTRZ samego konsulatu. Oczywiście mowa o niedemokratycznych wyborach. Początkowo wszystko odbywało się spokojnie. Ludzie przychodzili, odbierali kartki, znikali w kabinach, z których dochodziły tylko odgłosy gorączkowego skreślenia, a potem z poważnymi minami wrzucali kartki do urny, wymieniając tylko znaczące spojrzenia z "mężami zaufania" Komitetu Obywatelskiego. W miarę upływu czasu jak rosły kolejki przed konsulem, psuła się pogoda i robiło się coraz później, nastrój w lokalu wyborczym stawał się coraz bardziej Solidarnościowy. Wyborcy już nie czekali na miejsce w kabinie. Skreślanie kartek odbywało się wszędzie: na ścianie, na parapecie okna, na kolanach, a nawet na biurku Przewodniczącego Komisji Wyborczej. Ludzie nie tylko mrugali porozumiewawczo do "mężów", ale wręcz zapytywali głośno: "Czy aby dobrze pilnujecie, żeby te nasze głosy zostały prawidłowo policzone, bo znowu gotowi nas oszukać". No, a "mężowie" pilnowali. Piłowali od godziny piątej rano w sobotę przez całą noc, aż do południa w niedzielę, bo tyle czasu zabrakło policzenia głosów, sporządzenie protokołu, przesłanie go telexem do Warszawy i otrzymanie potwierdzenia. I to prawie bez jedzenia, żyjąc tylko kawą - poczęstunkiem pracowników konsulatu. Naprawdę dziw, że nie zabrały ich stamtąd karetki pogotowia! Ale wytrzymały! Wyborcy również stanęli na wysokości zadania. Czekali po kilka godzin na deszczu bez słowa skargi. Musimy tu również wspomnieć o bezstronnym i poprawnym zachowaniu się członków komisji wyborczej, a zwłaszcza przewodniczącego.

KTO GŁOSOWAŁ NA URBANA? Jerzy Urban (nie trzeba go przedstawiać) otrzymał AŻ 31 głosów! Jego przeciwnik Łapicki - 2400. Dlaczego Urban dostał tak mało głosów? Przecież w torontońskiej książce telefonicznej jest prawie 45 Urbanów, a personel konsulatu liczy około 60 osób. Wynikałoby z tego, że słowa głosów muirowana. Czy nawet na rodzinę i kolegów nie można już liczyć?

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. P.O.Box 55, Station "V", Toronto, M6R 3A4.

PORADNIA PRZEDMAŁŻEŃSKA I RODZINNA ORAZ TELEFON ZAUFANIA W SCARBOROUGH

Parafia Matki Boskiej Królowej Polski w Scarborough gościła niedawno Ojca dr Karola Meissnera z zakonu św. Benedykta - zakonnika i lekarza jednocześnie, zaangażowanego w duszpasterstwie rodzin w Polsce. Z jego to ust zgromadzeni w Betanii (domu parafialnym) na spotkaniu Rodziny Rodzin usłyszeli słowa: "Chciałbym zwrócić uwagę na to co jest przedmiotem jakiejś szczególnej teraz naszej troski w Polsce. Chodzi o wychowanie młodych. Ponieważ widzimy, przynajmniej w Polsce, że mamy tę młodzież bardzo dobrą, garnącą się do Kościoła i pragnącą dobra - to są te pielgrzymki, przecież w ogromnej większości obsadzone przez młodzież. Natomiast ta młodzież nie potrafi przenieść wartości, w których wyrasta, w życie małżeńskie. To znaczy, małżeństwo jest jakimś tym progiem, o który się po prostu rozbija ten młody człowiek nawet żyjący dobrze, pragnący dobra. Wydaje mi się, że nie ma drugiego sakramentu, który byłby tak znieważany zupełnie jak sakrament małżeństwa".

Problem, jak pomóc młodym ludziom, przy wszystkich wartościach, które w nich tkwią, jak pomóc im przejść

przez ten bardzo dla nich trudny próg małżeństwa, jest aktualny tak w Polsce jak i tutaj. Według Ojca Meissnera zacząć trzeba od rodziców, od uświadczenia rodzicom, że wychowując swoje dzieci, wychować je muszą na przyszłych mężów i przyszłe żony, przyszłych ojców i przyszłe matki. W Scarborough podejmujemy zadanie przygotowania młodych ludzi - przyszłych rodziców - do życia małżeńskiego i rodzinnego. Równocześnie pomóc pragniemy wszystkim borykającym się z problemami małżeńsko-rodzinnymi. Dla tych celów powstaje poradnia przedmałżeńska i rodzinna oraz telefon zaufania. Prosimy wszystkich, którzy mogą i chcieliby służyć fachową wiedzą, doświadczeniem i życiową mądrością - psychologów, pedagogów, lekarzy, prawników oraz tych wszystkich, którym dobro młodzieży i rodzin leży na sercu, o współpracę.

Duszpasterstwo dla Polaków pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Polski
P.O.Box 2025, Station B.
Scarborough, Ontario M1N 2E5
TEL. (416) 289-0505

Powyborcze spotkanie Kiszczak-Wałęsa. Gazeta Wyborcza. Fot. K. Miller

POŁONIJNY MULTIMILIONER DZIELI SIĘ SWOIM DOŚWIADCZENIEM I WIEDZĄ

ODCINEK 3!

ZŁOTO KIEDY KUPOWAĆ ZŁOTO?

Zawsze wtedy kiedy można na tym zarobić. Pod uwagę trzeba jednakże wziąć to czy zależy nam na dużym zarobku i to jak szybko chcemy zarobić. Generalna zasada, że należy kupować wtedy, kiedy złoto jest tanie jest słuszną tylko ogólnie. Prawidłowo zasada ta powinna brzmieć: złoto należy kupować wtedy kiedy jest ono względnie tanie. Oczywiście, że lepiej dla moich zysków w 1980 roku było, że kupiłem złoto w 1976 roku po 100 dol. za uncję,

ale pamiętajmy, że kto kupił złoto w 1979 roku po powiedzmy 800 dol. za uncję i sprzedał je w styczniu 1980 roku po 850 dol. za uncję również nieźle zarobił. Z drugiej strony ta osoba, która kupiła złoto w 1979 roku po powiedzmy 500 dol. za uncję i nie sprzedała, gdy osiągnęło ono swoje apogeum cenowe w 1980 roku - do dzisiaj nie jest w stanie sprzedać go po lepszej cenie, gdyż cena ta od lat wynosi czterysta kilkadziesiąt dol. Oczywiście są takie momenty, że cena złota jest tak niewiarygodnie niska - przysłowiowe owe 100 dol. za uncję, że inwestycja w złoto w takim momencie jest 100% pewniakiem, ale takie czyste inwestycyjne sytuacje nie zdarzają się często i w okresach innych należy się kierować zasadą względnej ceny złota - a więc zasadą czy nabywając złoto po tej cenie - pomimo tego, że może się ona wydawać wysoka - zarobię i w jakim

czasie będę musiał czekać na zarobek. Twierdzą ja i twierdzą specjaliści, że od lat złoto jest względnie tanie i że kto zakupuje złoto obecnie wyjdzie na tym dobrze w latach 90, gdyż nie ma siły, w którymś momencie złoto pójdzie dobrze w górę. Rzecz jasna, że decydując się na zakup złota teraz muszę dokładnie wiedzieć czy jest to inwestycja, która ma mi przynieść zysk jak najszybciej, czy też mogę spokojnie czekać, w którym to roku lat 90 cena złota pójdzie wreszcie zgodnie z przewidywaniami ekspertów mocno w górę. Jak już wspomniałem nabyłem i nabywam sporo złota obecnie - z tym, że jest mi obojętne czy zarobię w 1993 czy 1997. Kiedy kupujemy złoto musimy sobie jasno zdawać sprawę z tego, czy mamy czas, aby cierpliwie czekać na najlepszy moment, żeby je z optymalnym zyskiem odsprzedać.

O nawiedzonych. W sprawach związanych z pieniędzmi często natykamy się na nawiedzonych. Są to faceci (bardzo rzadko facetki), którzy z jakichś powodów są święcie przekonani, że należy w tej godzinie, albo w tym dniu, tygodniu bądź miesiącu zakupić jak najwięcej np. złota. Nawiedzeni zdobywają swoją pewność w najróżnorodniejszy sposób - przyśniło mu się niebo pełne złota, usłyszał głos swej nieżyjącej matki, nakazującej mu zainwestować w złoto, miał widzenie chaosu, rewolucji bądź wojny - a w takich sytuacjach co zyskało już potwierdzenie historyczne - złoto jest jedynym nieomalże, wartościowym środkiem płatniczym, może uratować nawet życie i jest naprawdę drogą. Znam nawiedzonych, którzy zrobili fortuny, ryzykując całe swoje możliwości finansowe. Znam także nawiedzonych, którzy poszli na dno. Być może jedni z nich byli nawiedzeni przez dobre duchy, drudzy zaś przez siły nieczyste. Osobiście też bywałem nawiedzony. Nigdy tego nie lekceważyłem. Wiele razy nawiedzenia i zgodne z nimi inwestycje przyniosły mi mnóstwo pieniędzy (w jednym z odcinków podam kilka osobistych przykładów).

Ludzie dobrze poinformowani. Od nawiedzonych trzeba umieć odróżnić ludzi dobrze poinformowanych. Wszyscy dobrze siedzący w robieniu pieniędzy wiedzą, że posiadanie pewnych infor-

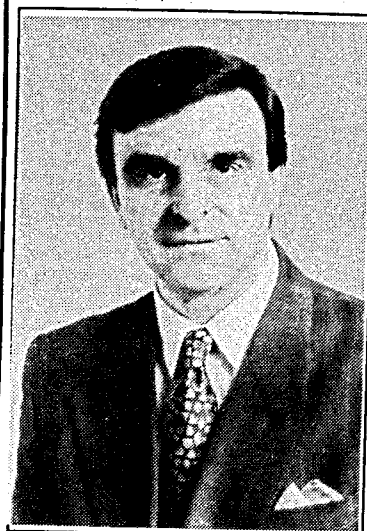
macji prędzej od ogółu czasami wystarczy dołownie kilkanaście minut - jest absolutnie bezcenne chociaż nieraz nielegalne. Kiedyś straciłem mnóstwo pieniędzy na akcjach kopalni złota w RPA, gdyż zlekceważyłem poufną informację, że kopalnia będzie wkrótce zamknięta, gdyż dalsze wydobywanie złota przestało być opłacalne. Jeden z moich amerykańskich przyjaciół uratował mnóstwo milionów dol., wycofując swe akcje z Nikaragui, gdyż posłuchał swego przyjaciela z CIA, który powiedział mu, że prezydent Carter nie udzieli poparcia Somoze, a według wszelkich znaków na niebie i ziemi sandiniści znacjonalizują przemysł w Nikaragui.

W następnym odcinku jak i gdzie kupować złoto oraz o kosztach z tym związanych.

Ostatnio wpłaciłem trochę pieniędzy na krótkoterminowe konto oszczędnościowe. Zanim to zrobiłem - mój zięć przesłodził procent płacony przez różne instytucje finansowe w Kanadzie od pieniędzy złożonych na krótkoterminowych kontach oszczędnościowych. Przesłał mi do Kalifornii faxem 10 czerwca następujące dane: od pieniędzy złożonych na 30 dni najwyższy procent 11.5% płać Citizens Trust, Vanguard Trust i Household Trust. 11.5% płać także Bayshore Trust - ale żądał mini-

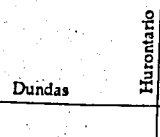
malnego wkładu w wysokości 20 tys. dol. Od pieniędzy złożonych na 60 dni najwyższy procent 11.75 płać Household Trust, od pieniędzy złożonych na 90 bądź 120 dni najwyższy procent - 11.85 płać Confederation Trust, a od pieniędzy złożonych na 180 dni bądź 270 dni najwyższy procent 12 płać Household Trust. 12% płać także Equitable Trust, ale dopiero od wkładu 20 tys. dol. Jeśli więc ktoś z Państwa ma trochę pieniędzy, które może spokojnie zdeponować na krótkoterminowym koncie nie powinien w najbliższym czasie złożyć je w instytucji, która daje niższe procenty. Uwaga: niektóre kasy spółdzielcze mogą mieć trochę lepsze procenty bądź nawet zgodzić się na odpowiednio wysoki procent, jeżeli wykazemy się znajomością rzeczy. Adres wymienionych wyżej instytucji finansowych łatwo znaleźć w książce telefonicznej. Proszę sprawdzić jaki procent płać na krótkoterminowych kontach oszczędnościowych instytucja finansowa, do której Państwo należycie i policzyć ile zyskujecie depozując pieniądze na najwyższy procent na rynku.

Kłaniam się
NOWOBOGACKI

ANDRZEJ BERNARDYN - R.E. Broker

PIERWSZE i JEDYNE
POLSKIE
BIURO REAL ESTATE
W
MISSISSAUGA
3035 'A' Hurontario St.

Właściciele:
ANDRZEJ BERNARDYN - R.E. Broker
ANDRZEJ MAJEWSKI - R.E. Broker
oraz
liczne grono naszych agentów
zaprasza do ultranowoczesnego
biura Real Estate
Wieloletni serwis na terenie
Mississauga, oraz setki zadowolonych
Klientów, najlepszą rekomendacją

Nikt nie zna Mississauga lepiej niż my

566 - 5656

ANDRZEJ MAJEWSKI - R.E. Broker

H.M.T.
EAGLE
REAL ESTATE LTD.

3290 Lakeshore Blvd. W. TORONTO, ONT. M8V 1M4

Chcesz dobrze kupić lub sprzedać dom,
business lub apartament zadzwoń do nas!

Doświadczeni agenci

MILA I FACHOWA OBSŁUGA KLIENTÓW

H.M.T. "Eagle" Real Estate Ltd.

udzieli Ci szybkiej i fachowej porady, wycenią
interesującą Cię nieruchomość, przeprowadzą sprawnie
transakcję. Naszą dewizą: rzetelność i kultura obsługi

Dzwoń z zaufaniem o każdej porze

259 - 9231

PIŁKA NOŻNA

RUCH FINISZUJE
PO TYTUŁ?

W środę 7 czerwca rozegrano w kraju 27 kolejkę I ligi, a w sobotę i niedzielę 28 kolejkę. W środę w meczu, który chyba zdecyduje o tytule mistrzowskim obrońca tytułu Górnik Zabrze przegrał u siebie z Ruchem Chorzów, który jeszcze w poprzednim sezonie grał w II lidze. W 28 kolejce nie odbył się mecz Pogoni Szczecin ze Śląskiem Wrocław, gdyż z powodu zatrucia pokarmowego 6 piłkarzy Pogoni na skutek spożycia posiłku w poznańskim hotelu PZPN zgodził się na prośbę Pogoni mecz ten przenieść na termin później.

WYNIKI I LIGI:
27 kolejka

Szombierki - GKS J. 2:2
Śląsk - Stal 1:1
Legia - Widzew 1:1
ŁKS - Jagiellonia 0:1
Olimpia - Pogoń 2:2
Górnik W. - Wisła 2:1
GKS K. - Lech 4:1
Górnik Z. - Ruch 1:2

28 kolejka

Ruch - Olimpia 2:1
Lech - ŁKS 1:1
Stal - Górnik W. 2:1
Widzew - Górnik Z. 1:0
Jagiellonia - Legia 1:1
GKS J. - GKS K. 1:1
Wisła - Szombierki 3:0

Tabela po 28 kolejkach:

1. Ruch	28	47	43:17
2. GKS Katowice	28	45	49:22
3. Górnik Zabrze	28	43	49:24
4. Legia	28	39	36:17
5. Lech	28	30	35:29
6. Stal M.	28	29	30:25
7. Jagiellonia	28	29	21:23
8. Widzew	28	28	26:25
9. Śląsk Wrocław	27	26	31:31
10. ŁKS	28	26	32:40
11. Olimpia	28	24	31:37

12. Wisła	28	20	31:46
13. GKS J.	28	17	23:42
14. Pogoń	27	15	30:48
15. Górnik W.	28	15	20:39
16. Szombierki	28	13	31:53

AWANS
ZAGŁĘBIA LUBIN
I ZAGŁĘBIA
SOSNOWIEC

Po 29 kolejce II ligi (przedostatniej) awans do I ligi zapewniły sobie z grupy 1 Zagłębie Lubin po zwycięstwie 2:1 z Górnikiem Pszów, a z grupy 2 Zagłębie Sosnowiec, które wygrało 2:1 ze Stalą Rzeszów.

• Piłkarze Szwecji wygrali z Polską w Ljungby 4:0 (2:0) w eliminacyjnym meczu mistrzostw Europy juniorów do lat 18. Szwecja - 5:1 8-0, 2. Polska 3:3 2-5, 3. RFN 3:3 1-4, 4. Szkocja 1:5 1-3.

CHANG I SANCHEZ
TRIUMFUJĄ
W PARYŻU

Dwie 17-letnie sensacje w tenisowym turnieju Wielkiego Szlema French Open! Tytuł mistrzowski wśród mężczyzn zdobył 17-letni Amerykanin chińskiego pochodzenia Michael Chang, pokonując w finale Szweda Edberga 6:1, 3:6, 4:6, 6:4, 6:2. W drodze do finału Chang wygrał po zafartej 5-setowej walce z samym Lendlem. Chang jest najmłodszym tenisistą, który wygrał turniej Wielkiego Szlema oraz pierwszym od 34 lat Amerykaninem, który wygrał na kortach Roland Garros w Paryżu. Nie mniej sensacyjnie zakończył się finał pań, w którym 17-letnia Hiszpanka Arantxa Sanchez pokonała ubiegłoroczną zdobywczynię Wielkiego Szlema Steffi Graf 7:6, 3:6, 7:5. Sanchez jest najmłodszą kobietą, która wygrała French Open oraz pierwszą Hiszpanką, która wygrała turniej Wielkiego Szlema.

Po finałowym meczu Chang powiedział, że w czwartym secie, w którym Edberg prowadził i wydawało się, że jego zwycięstwo jest pewne był przekonany, że mecz nie jest do wygrania. Jednakże szczęście i jak się wyraził opieka najwyższego w górze pozwoliły mu na zwycięstwo. Przesłał on także pozdrowienia dla wszystkich prześladowanych w ChRL Chińczyków.

KRÓTKO:

• Kanadyjczyk Brian Walton wygrał "Milk Race" w W. Brytanii. 22-letni kolarz, który w tym roku przeszedł na zawodowstwo powiedział, że w najśmielszych marzeniach nie przyszło mu na myśl, że wygra zwłaszcza że w ubiegłym roku jako amator uplasował się dopiero na 33 miejscu.
Kolarz polski M. Karłowicz zajął 5 pozycję z czasem o 1.08 min. gorszym.

• Francuz L. Fignon wygrał Wyścig Dookoła Włoch. Wyprzedził on o 1.15 min. Włocha Giupponi i 2.46 Amerykanina Hampsteina. Ostatni 22 etap wyścigu rozegrany we Florencji był indywidualną jazdą na czas. Wygrał go pewnie podobnie jak dwie poprzednie czasówki Polak Lech Piasecki, który trasę 53.8 km przejechał z przeciętną prędkością 49.12 km/godz. Czesław Lang był 9. W klasyfikacji ogólnej zajęli oni jednak odległe miejsca nie mieszcząc się w pierwszej 20 kolarzy.

• Słynny 24-godzinny wyścig samochodowy na francuskim torze w Le Mans wygrał zespół Mercedesa. Samochody Mercedes zajęły 1 i 2 miejsce. Trzecie miejsce zdobyła załoga na Porsche, a czwarte załoga jadąca na Jaguarze.

• Podczas zawodów o Puchar Świata w Zurichu w konkurencji pistoletu szybkostrzelnego Krzysztof Kucharczyk zajął trzecie miejsce - 877 pkt. Wygrał Hansruedi Schneider (Szwajcaria) - 880.

Wspaniałym polskim Mężczyznom-Ojcom
z okazji Ich Święta z naszymi najlepszymi życzeniami piosenka

"Jakie będzie lato w tym roku"

MAREK GASZYŃSKI

Jakie będzie lato w tym roku
pytają mnie wszyscy Polacy.
Czy spokojne, pracowite, z nadzieją u boku
słoneczne, pełne radości i pracy?
Czy może niespokojne, burzliwe,
pełne grózb, podniesionych głosów, kłótni
Jakich czasów dożyjemy My, Polacy
dla których każda pora roku
każdy miesiąc coś innego znaczy...

Jakie będzie lato w tym roku.
Czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień.
krótkie lato - co ono przyniesie?
Czy Polak się z Polakiem dogada.
Kto będzie w Sejmie, a kto w Senacie zasiadał,
Czy zboże wyrośnie złotem,

żeby w chleb ciepły się przerodzić potem.
Czy może czołgi wyjadą na ulice i place
by zniszczyć zbiory i przerwać pracę...
Czy my tu na obczyźnie, daleko
niecierpliwie na wiadomości będziemy czekać
i nadzieja w nas będzie żyła -
żeby Polska - Polską była.

Jakie będzie lato w tym roku?
co nam karta wywróży
co Pan Bóg zapisze
czy niespokojne burze
czy tęcze, słońce i ciszę.
Jakie będzie lato w tym roku?
Ja liczę na spokój.

Górnicy na strajku okupacyjnym kopalni miedzi "Rudna" maj 89. Foto Dementi.

15 - 21 czerwca

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Sprawy tego tygodnia przybiorą nieco inny obrót niż tego oczekujesz. Nadchodzi moment, w którym wiele będzie zależało od tego jaką przyjmiesz metodę postępowania. Widoki są dobre. Ważne będzie umiejętne współdziałanie z bliskim Ci kregiem przyjaciół i kolegów. Przychylnie Koziorożce, ale z Rybami lepiej nie zaczynać. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Spotkania i rozmowy, do których dojdzie w tych dniach, będą miały niebagatelne znaczenie dla dalszego toku niektórych spraw, których wagę docenisz dopiero po jakimś czasie. Staraj się patrzeć dalekowzrocznie, ale nie polegać na spekulacjach tylko na sensownym wyrażaniu wniosków. Znak życzliwy - Waga, Rak nie ma dla Ciebie dobrego słowa. Dzień ważny - wtorek, liczba szczęśliwa - 3.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Nagromadzi się sporo obowiązków, niektóre niespodziewane, inne natomiast - chętnie przez Ciebie widziane. Duże znaczenie będzie miało ułożenie przez Ciebie kontaktów z ludźmi, z którymi przyjdzie Ci pracować. Przypomnij sobie co znaczy słowo lojalność, pomoże Ci to nie tylko w pracy. Rozejrzyj się za Bykiem, bo ten znak Ci sprzyja teraz, unikaj Bliźniąt. Dzień ważny - czwartek, liczba - 5.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
To, co Cię teraz czeka, przebiegnie dobrze, a Twoja osoba znajdzie się na pierwszym planie, bo sprawy, które będą się toczyć, przyjdą Ci łatwo. Efekty powinny przynieść dużo osobistej satysfakcji. Nie bez naczenia będzie rola, którą w tej sytuacji odegra ktoś bliski. Nie każda Waga Ci sprzyja w ten sam sposób, ale na Raka możesz liczyć zawsze. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 2.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Tydzień przepełniony zajęciami, dodatkowymi terminami, których trzeba będzie dotrzymać. Miej oczy otwarte! Każda sytuacja, a nawet krótka rozmowa będą miały poważne znaczenie. Nie lękaj się, że finanse się poprawią, bo ani nie możesz liczyć na siebie, ani na partnera, natomiast oboje lubicie wydawać. Strzelec Cię lubi, natomiast Rak tylko manipuluje. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 12.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Niektóre sprawy w tym tygodniu mogą nieoczekiwanie przybrać kształt nie wzbudzający Twojego zachwytu. Wystrzegaj się zbytnej nerwowości i napięcia. Spokojnie i z wyczuciem sytuacji działaj taktownie, nie wciągając nikogo w te kłopoty. Wakacje dzieci już zaplanowałaś? Ostatni dzwonek. Z pewnością Lew poci męskiej Ci pomoże, ale Barana unikaj. Dzień miły - środa, liczba - 4.

WAGA: 23 września - 23 października
Mimo dobrych szans i dobrej atmosfery w kregach, na których zależy Ci najbardziej, sytuacja może się nieoczekiwanie skomplikować. Nie będzie w tym Twojej winy. Czyjaś nieproszona ingerencja w Twoje sprawy może narobić więcej zamieszania niż przypuszczasz. Byk wprawi Cię w zdumienie. Nie licz na względy Raków w tym tygodniu. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Brak zrozumienia dla Twoich zamierzeń. Nie odbieraj tego jako niechętny do Ciebie stosunek. Przemyśl, czy rzeczywiście wszystkie Twoje racje są trafne? Rozmowa z kimś zaprzyjaźnionym może sporo wyjaśnić. Warto więc cierpliwie wysłuchać, co ten ktoś ma Ci do powiedzenia. Byk Ci sprzyja, ale nie zadzieraj z Koziorożcem. Dzień ważny - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Trzeba będzie podjąć w tych dniach decyzję w sprawie blisko Cię dotyczącej. Nie chowaj głowy w piasek. To niewiele pomoże. Zdecydowane wyjście naprzeciw trudnościom może okazać się bardzo korzystne. Panna poci przeciwnej czeka na wiadomość, nie zwlekaj! Wakacje za pasem, więc rób plany! Wodnik myśli o Tobie nieprzychylnie. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Unikaj sytuacji konfliktowych! Nawet pozornie niegroźny spór może być początkiem kłopotliwych komplikacji. Staraj się więc przejść przez ten tydzień spokojnie: z łagodnym uśmiechem. Taka postawa ułatwi i pomoże ominąć niespodziewane rafa... W podróży - uważaj na każdą nową sprawę i sytuację. Bądź wyrozumiały dla Barana. Nie sprzyja Ci Ryby. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Tydzień jest obiecujący. Niektóre sytuacje będą miały szanse rozwinąć się na Twoją korzyść. Potrzebna będzie przede wszystkim ochota do energicznego działania i pomysłowości. Nowe rozwiązania starych spraw przyniosą ciekawe kombinacje. Staraj się wszystko właściwie wykorzystać. Sprzyja Rak. Unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 8.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Znane Ci sprawy, a jednak odbierzesz je jak nowe. W takiej dość zaskakującej atmosferze będzie przebiegał ten tydzień. Niby wszystko wiadomo, a przecież okaże się nietypowe, wręcz niespodziewane. Musisz w takiej sytuacji mieć wystrzoną uwagę, by nie popełnić niezamierzonych błędów. Poparcie ze strony Lwa. Unikaj Koziorożca. Dzień ważny - piątek, liczba szczęśliwa - 8.

KTO SIĘ URODZIŁ

14 czerwca
Do szczęścia potrzeba mu jedynie wesołej kompanii. I nie tylko do szczęścia, do zdrowia także. Cierpi bowiem na huśtawki nastrojów, urojone niebezpieczeństwa i choroby, rozczarowania miłosne, drobne dziwactwa. Dzięki przyjaciołom potrafi się znakomicie umocnić psychicznie. Odwdzięcza się głębokim przywiązaniem i lojalnością.

15 czerwca
Znakomita pamięć. Zdolności innowacyjne. Zamiłowanie do wszechstronnych studiów. Żywy temperament. Dobry, wyrasta z niego pracownik naukowy, prawnik, nauczyciel, tłumacz, urzędnik. Czyhają nań, niestety liczni wrogowie i to w postaci fałszywych przyjaciół i zawiedzionych kobiet. Musi się wystrzegać plotek i oszczerstw - a skupić się na tym, co mu w życiu wychodzi - rozwoju umysłowym.

16 czerwca
Ma dużą intuicję, dar obserwacji, dowcip, ambicje, a także wielki dar wymowy. Szukać więc musi miejsca na stanowiskach publicznych, gdzie trzeba gładko i z sensem występować. Wady: kłótniowość, drażliwość, gadatliwość, zazdrość, mściwość. Jeśli ich świadomość, może unikać wywołujących je sytuacji i osiągnąć swe cele.

17 czerwca
Gna nim wieczna ciekawość życia. Po bliższym poznaniu spraw, nachodzą go wątpliwości. W wiecznej gonitwie wciąż skarży się na brak czasu. Stąd powierzchowność. Ma duże zdolności naśladowcze i artystyczne zarazem i stąd niezłym bywa aktorem i grafikiem. Rodzice, którzy zaniedbują takiego Bliźniaka doczekają się człowieka pretensjonalnego, domagającego się wiecznie pomocy, chytrego, egoiste.

18 czerwca
Ma duże uzdolnienia humorystyczne, lubi opowiadać zabawne historyjki, debatować, przemawiać, zawsze działa na własną rękę i nie lubi spełniać niczyich poleceń. Lubí zbierać doświadczenia życiowe - lecz do systematycznej wiedzy nie czuje głębokiego podążu. W każdej chwili gotów do obrony swych interesów, potrafi się przypodobać, bowiem dba o opinię. We wszystkich sytuacjach życiowych daje sobie radę.

19 czerwca
Niezwyczajnie uzdolniony, pracowity, wrażliwy ma zarówno możliwości teoretyczne jak i praktyczne. Wadą typową dla Bliźniąt jest rozstrój nerwowy, szamotanina nastrojów i uczuć. Musi ćwiczyć opanowanie nad sobą. Nie jest to trudne, bo organizm ma zdrowy i dobrze znosi surową dyscyplinę. Ma dużą rodzinę, licznych dobrych przyjaciół.

20 czerwca
Ciągłe coś planuje, układa, szuka szczęścia w dalekich krajach, marzy, buja w obłokach. Niezdecydowany i władczy na przemian. Stąd gdy zajmuje wysokie stanowiska nie zawsze się utrzyma.

WISŁA PARCEL SERVICE

72 HOWARD PARK AVENUE
TORONTO, ONTARIO
M6R 1V6
TEL.: (416) 534-9864

PRZEZ WIŚLĘ DO KRAJU

Najtańsze ceny paczek drogą morską i lotniczą!
Paczka morska - \$1.60 za 1 kg + \$5
Paczka lotnicza - \$3.70 za 1 kg + \$5
Przekazy pieniężne do rąk odbiorcy i na konta walutowe, sprzęt gospodarstwa domowego.

Ubezpieczenia dla odwiedzających

Samochody "SKODA" 120L 4-biegowa
"SKODA" 135G Coupe 1990

Odbiory paczek z domów w Toronto
przez cały tydzień.

W soboty: Brampton, Brantford, Hamilton, Kitchener,
Oshawa, St. Catharines, Windsor oraz okolice Toronto.

City of Toronto

ZMIANA TERMINÓW ZBIERANIA ŚMIECI

Canada Day jest świętem przypadającym na 3 lipca - poniedziałek.

Śmieci normalnie wywożone w poniedziałki będą zebrane w czwartek - 6 lipca.

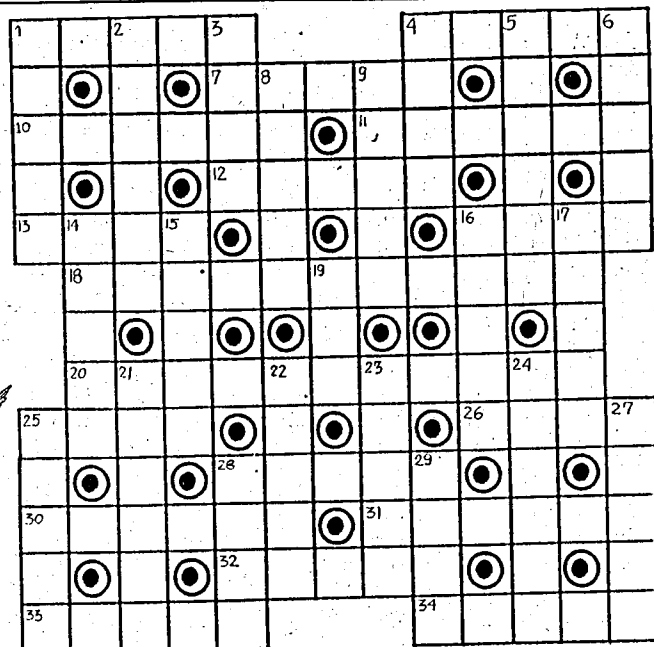
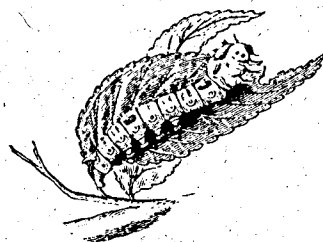
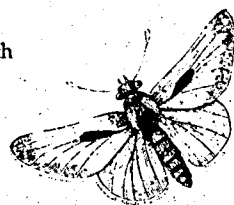
Proszę nie wystawiać toreb ze śmieciami wcześniej.

Pamiętaj! Nie wkładaj do toreb ze śmieciami odłamków szkła i innych ostrych przedmiotów. Surowce wtórne będą zbierane z niebieskich pojemników jak zwykle w środy (5 lipca).
(Tylko w kwietniu w samym Toronto zebrano 2039 ton surowców wtórnych. Gratulacje, oby tak dalej!).

R.M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

POZIOMO:

- 1 Batalion Kedywu
- 4 Rodzaj lampy
- 7 Jedna z form grzecznościowych
- 10 Imię żeńskie
- 11 Rośliny lecznicze
- 12 Cyrkowe
- 13 Majątek ziemski, folwark
- 16 Cierpienie
- 18 Możliwość
- 20 Podoficer w artylerii
- 25 Z Zielonego Wzgórza
- 26 Jajowate koło
- 28 Pierwiastek chemiczny
- 30 "Dziura" po wulkanie
- 31 Najstarszy bohater "Iliady"
- 32 Obniżka, opust
- 33 Czynniki członkowie organizacji
- 34 Zona Mahometa

PIONOWO:

- 1 Konkurencja narciarska
- 2 Nieodzwony na biwaku
- 3 Duża sala
- 4 Góry w Ameryce Południowej
- 5 Antonim zacofania
- 6 Rzeka we Włoszech
- 8 Jubilerska jednostka ciężaru
- 9 Szczyt w Tatrach Zachodnich
- 14 Niejeden w składzie pociągu
- 15 Zakończona gargulcem
- 16 Lanie, chłosta - pospolicie
- 17 Sakwa, trzos
- 19 Najcięższy z metali

- 21 Coś wielkiego
- 22 Sceniczny temat muzyczny
- 23 Imię żeńskie
- 24 Harmider, zamieszanie
- 25 Szczególna kłamra
- 27 Gęsienica
- 28 Siatkarska zagrywka
- 29 Sieć zastawna

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: Potop, kabaret, biel, posuw, iloczas, colt, dach, kronika, rewers, pierze, zorzęta, fakt, cęgi, animusz, blask, etui, zakątek, Rafał. PIONOWO: osoba, obuch, piwo, kłitka, biologia, rozbiórka, testament, dorożkarz, czwórniak, przepust, maczek, filia, kusza, gbur.

BRYDŻ NR 52

ZADANIE

Obie strony po partii:
 A K D 5 4 7 6 2
 W 7 2 8 3
 D W 10 9 W E A K 2
 5 D 7 6 3 2
 Wist waletem trefl. Dołożyłeś ze stołu blotkę z nadzieją, że S ma w treflach asa i króla lub N łaskawie będzie kontynuował atak treflowy. Niestety S dołożył blotkę, a N zmienił atak na atutowy. Jak rozgrywasz?

ROZWIĄZANIE

Obrońcy wistują dobrze (nie dla Ciebie) i trudno Ci będzie odnieść sukces nawet przy podziale atutów 3-2. Szanse wygranej daje układ: trzy atuty i cztery (pięć kar na tejsamej ręce). Drugą Twoją szansą jest układ 3-3 w karach i asa z królem i blotką w treflach u S. Rozgrywaj następująco: w trzeciej lewie zagraj kiera, obrońcy potączą atu, a Ty przechodząc do stołu karami spróbuj wyrobić damę trefl przebijając trefla w ręku. Jeśli S miał w treflach asa, króla i blotkę, to dama trefl stanie się lewą. Teraz zagraj pozostałe dwa kara wyrzucając na czwarte ostatniego kiera ze stołu. Przy podziale kar 3-3 gry już nie prze-

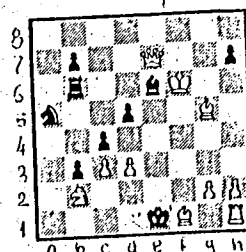
SZACHY NR 59

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 58

1. Ga7 - c5!! Wb8 - b8
2. Wb1 - g1! Wb8 : b3 lub inny dowolny ruch
3. Wg1 - g3 x
1. - - - Gh6 - g7
2. Gb3 - g8!! ruch dowolny
3. Wb1 - b3 x
1. - - - Gh6 - f8
2. Gb3 - f7!! ruch dowolny
3. Wb1 - b3 x
1. - - - Ga8 - b7
2. Gb3 - e6! ruch dowolny

c.d. z K.Sz. 58 o Marianie WRÓBLU.
 Bardzo wcześnie, bo jeszcze we Lwowie,

ZADANIE NR 59
 Marian Wróbel OŚR. WARSZAWSKI
 Memoriał Sypniewskiego 1932 r.
 I nagroda

Białe zaczynają i dają matę w 3 ruchach.
 Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

Deszcze na Wita -
 źle z żytem.

Ile ziaren w życie - powiedz święty Wicie.

Święty Wicie, a duże kłosa na życie?
 - Nie słyszę, panie, bo wielkie ptaków śpiewanie.

Rzecz każda koniec miewa i słowik
 tylko po święty Wita śpiewa.

W początku lata poranne grzmoty za
 zapowiedzią rychliwej słoty.

15 czerwca - czwartek
 Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.52
 Wsch. Księż.: 16.67 Zachód Księż.: 01.24
 Imieniny obchodzą: Bernard, Jolanta,
 Leon, Wiola, Wit i Witosław

PATRONI:

Św. Wit zginął męczeńsko w IV w., stracony na Sycylii za czasów cesarza Dioklecjana. Był kiedyś uważany za patrona licznych zawodów: górników, aptekarzy, karczmarzy, artystów. Przypisywano mu opiekę nad epileptykami ("taniec św. Wita"), chorymi na oczy i ukąszonymi przez żmiję.

Bł. Jolanta, żyjąca w XIII w., była jedną z dwórek bł. Kingi, a później została małżonką księcia kaliskiego, Bolesława Pobożego. Pod koniec życia przebywała w klasztorze klarysek.

Wit - łac. vitus (chętny).
 Jolanta - grec. ion (fiołek) + anthos (kwiat).
 Witosław - prastów. wito (pan) + sława.
 Imię to nie ma patrona.

16 czerwca - piątek
 Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.53
 Wsch. Księż.: 17.54 Zach. Księż.: 01.50
 Imieniny obchodzą: Alina, Aneta,
 Benona, Justyna, Ludgarda i Marlena

PATRONI:

Św. Justyna była siostrą św. Aureusa, biskupa Moguncji i zginęła męczeńsko ok. r. 304.

Św. Benon był biskupem Miśni. Zmarł w 1106 r.

Św. Ludgarda z Tongern, cysterka belgijska, znana była z uzdrawiania chorych i doznań mistycznych. Zmarła w 1246 r. Jest jedną z głównych patronek Belgii.

Justyna - łac. iustus (sprawiedliwy).

Benon - skrót od imienia Bernard; germ. bero (niedźwiedź) + hart (mocny).
 Ludgard (Lutgarda) - germ. liut (lud) + gar (oszczep).

17 czerwca - sobota

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.53
 Wsch. Księż.: 19.00 Zach. Księż.: 02.22
 Imieniny obchodzą: Albert, Alina,
 Adolf, Grzegorz, Ignacy, Innocenty,
 Laura, Marjan i Nikander

PATRONI:

Bł. Brat Albert (Adam Chmielowski) (1845-1916) urodził się w zubożałej rodzinie ziemiańskiej. Brał udział w Powstaniu Styczniowym i stracił nogę w bitwie pod Melchowem. Był malarzem. Przeżywszy głęboki przełom wewnętrzny, wstąpił do Trzeciego Zakonu, by odtąd jako Brat Albert zajmować się pracą charytatywną wśród nędzarzy. Założył dwa zgromadzenia zakonne: Braci (1888) i Siostr (1891) Posługujących Ubogim III Zakonu św. Franciszka. Jego wielkim czcicielem jest Jan Paweł II, który Go beatyfikował w 1983 r., a jeszcze jako Karol Wojtyła napisał o Nim dramat pt. "Brat naszego Boga".

Św. Alina z Forest była męczennicą z okolic Brukseli, która zginęła w 540 r. Św. Adolf był bratem św. Botolfa i misjonarzem we Fryzji. Żył w VII w.

Albert - germ. al (szlachetny) + berth (sławny).
 Alina - germ. Zdrobnienie od Adelina.
 Adolf - germ.

Laura - łac. laurus (wawrzyn). Imię to nie ma patronki.

18 czerwca - niedziela
 Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.53
 Wsch. Księż.: 20.01 Zach. Księż.: 03.05
 Imieniny obchodzą: Amand, Długosław, Elżbieta, Efreem, Marceli i Marek

PATRONI:

Św. Amand był biskupem Bordeaux w V w.

Św. Elżbieta była benedyktynką niemiecką z Schoenau, zmarła w 1164 r. Amand z łac. amare (kochać).
 Elżbieta - hebr. "Bóg moja przysięga".

19 czerwca - poniedziałek
 Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.54
 Wsch. Księż.: 20.53 Zach. Księż.: 04.00
 Imieniny obchodzą: Borzysław,
 Gerwazy, Julian, Protazy i Romuald

PATRONI:

Św. Romuald z Camaldoli żył w X w. i był wielkim eremita włoskim. Był także

opatem w Classe pod Rawenną i założył klasztor kamedułów (od nazwy klasztoru Casa Maldolo w Apeninach). Wychowywał misjonarzy, którzy szerzyli chrześcijaństwo w różnych krajach, m.in. w Polsce. Przedstawia się go zazwyczaj jako śpiącego, który widzi drabinę: schodzą po niej nieba zakonnicy. Podobno miał takie widzenie. Kameduli to zakon, którego bracia zachowują stale milczenie. Jego godłem są dwa gołąbki pijące z jednego kielicha, co symbolizuje połączenie życia zakonnego i pustelniczego.

Św. Gerwazy i Protazy to dwaj męczennicy, których ciała odkrył w 356 r. św. Ambroży z Mediolanu.

Romuald - germ. hruom (słowa) + walt (rządzić, panować).

Gerwazy - grec. geruo (wielbię) albo gerusios (stary).

Protazy - imię również pochodzenia greckiego.

20 czerwca - wtorek

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.54
 Wsch. Księż.: 21.34 Zach. Księż.: 05.05
 Imieniny obchodzą: Benigna, Bogna,
 Deodat, Florentyna, Rafael i Sylwester

PATRONI:

Św. Florentyna to zakonnica z Kartaginy, która żyła w VII w. Pochodziła z książęcego rodu. Była siostrą św. Leonarda, św. Izydora i św. Teodory.

Św. Benigna była cysterką w klasztorze trzebnickim na Dolnym Śląsku. Zginęła w czasie najazdu tatarskiego w 1241 lub 1259 r.

Św. Bogna jest postacią o nieznanym życiorysie. Miała nią być Bogna, matka św. Stanisława Biskupa, jednakże nie jest to historycznie potwierdzone.

21 czerwca - środa

POCZĄTEK

ASTRONOMICZNEGO LATA

Wsch. Słońca: 04.14 Zach. Słońca: 19.54
 Wsch. Księż.: 22.07 Zach. Księż.: 06.18
 Imieniny obchodzą: Alicja, Alojzy,
 Demetria, Marta i Olga

PATRONI:

Św. Alojzy Gonzaga (1568-1591) był synem księcia włoskiego, znanym z filantropii i pobożności. Zmarł na zarazę. Jest patronem studiującej młodzieży katolickiej.

Alojzy - germ. all-weisse (wszystkowiedzący).

Alicja - grec. alekso (bronie). Imię to nie ma patronki.

POTĘGA ZIOŁ

Mity i legendy o ziołolecznictwie przetrwały do czasów dzisiejszych.

Zioła od dawna używane były nie tylko do ratowania zdrowia i usuwania choroby, ale również w celu spowodowania określonych dolegliwości, a nawet śmierci. Trujące właściwości niektórych ziół wykorzystywano na szczęście znacznie rzadziej. Lekarze starożytnej Grecji wprowadzili wiele ziół leczniczych, ale też znane im były zioła o właściwościach trujących, używane przez nich do sporządzania odtrutek. Niektóre z ziół bowiem zawierają substancję, które mogą dawać trujące efekty, jeśli będą spożyte w większej ilości lub nawet niewielka ich ilość może spowodować poważną chorobę lub śmierć. Należy więc być ostrożnym przy przyjmowaniu nieznanego sobie zióła, czy też ziół, które wyglądem przypominają nam zioła "bezpieczne".

Przykładem może być przypadek młodej kobiety skarżącej się na bardzo silne, nadmierne krwawienia miesięczne. Okazało się, że wypijała ona w ciągu 2 tygodni około 20 filiżanek ziołowej herbaty, stosując ją jako środek tonizujący. Herbata ta zawierała kumarynę, substancję, która redukuje proces krzepnięcia krwi.

Inny przypadek, tym razem tragiczny, wypicie herbaty zaparzonej z naparstnicy spowodowało śmierć. Naparstnica może być pomyłona z żywokostem, rośliną która jest bezpieczna i często stosowana przy schorzeniach układu pokarmowego. Natomiast spożycie nawet niewielkiej części naparstnicy może spowodować śmierć.

Nie umniejsza to wcale właściwości leczniczych ziół. Proszę się nie obawiać stosowania ich, są one bowiem najbezpieczniejszymi lekami jeśli są stosowane pod nadzorem lekarza specjalizującego się w leczeniu ziołami.

Zioła to przede wszystkim środki lecznicze, przepisywane w postaci rozтворów, odwarów, maści, okładów lub czopków. Wiedzieli o tym doskonale lekarze starożytnej Grecji, czy Rzymu, wprowadzając do swego leczenia coraz to nowe preparaty ziołowe.

W leczeniu ceniono wówczas: mandragorę, roślinę rosnącą w krajach śródziemnomorskich, uprawianą dla owoców, korzeni, którym przypisywano cudowne właściwości lecznicze, głównie ze względu na kształt korzenia przypominający postać ludzką.

Obecnie duże właściwości lecznicze przypisuje się korzeniowi żeńszenia, który rośnie w Chinach i w Korei. Stały rozwój ziołolecznictwa osiągnął szczyt w XIX wieku, kiedy to poznano i wydzielono z roślin pierwsze substancje farmakologicznie czynne - morfinę, chininę i kokainę.

Olbrzymie zainteresowanie związkami farmakologicznymi trwało przez cały XIX wiek, aż do lat 30 XX wieku.

Można też powiedzieć, że nie ma takiego schorzenia, którego nie można leczyć z mniejszą lub większą skutecznością: lekiem roślinnym, bądź też pochodzenia roślinnego. Leki chemiczne w latach 60, po okresie ogromnego rozwoju, zaczęto poddawać badaniom, zwracając uwagę na ich działanie uboczne. Zaczęto rozpatrywać powikłania po nich, zwłaszcza w aspekcie osłabiającym odporność ustroju, predysponującym do powstania nowotworów lub też innych powikłań pojawiających się po kilku czy kilkunastu latach.

Przykładem takim mogą być antybiotyki, które są nieodzowne w wielu wypadkach, przyczyniają się jednak często do powstania szczepów bakterii odpornych na ich działanie i osłabienia sił odpornościowych organizmu.

Uboczne działanie leków chemicznych między innymi doprowadziło do ponownego zainteresowania lekami roślinnymi, tym bardziej że szczególnie dobrze działają one w leczeniu przewlekłych chorób układu krążenia, przewodu pokarmowego, wątroby i skóry. Są one na ogół dobrze tolerowane przez organizm ludzki, rzadko powodują uczulenia, mogą być stosowane przez dłuższy czas. Bardzo rzadko też wywołują uzależnienia lekowe.

Leki roślinne przetrwały wiele wieków, mity o niektórych z nich, jak o lubczyku,

mandragorze, przeszły do historii ziołolecznictwa, prawda o skuteczności leczenia nimi pozostała.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.
TEL. 534-0050

Książki
dr JADWIGI GÓRNICKEJ
z zakresu
"APTEKA NATURY"
DO NABYCIA
W REDAKCJI

Najsłynniejszy polski
bioterapeuta
PAWEŁ POŁONECKI
przebywa ponownie w Toronto.
Proszę dzwonić pon.-piątek
w godz. od 10 - 1 i od 5 - 7
TEL. 533 - 0656

AIDS - Dżuma XX wieku
• sposoby przenoszenia się wirusa HIV
• objawy chorobowe, lekarstwa
• bezpieczne techniki współżycia seksualnego
• problemy prawne, etyczne, moralne
• głosy ofiar AIDS
Stron: 132, cena: \$7.5 plus \$ 1.5 koszt przesyłki
Prosimy zamawiać książkę w:
UNIVERSAL PUBLISHING COMPANY
Box 1916, Edmonton, Alta, T5J 2C3

SZLACHETNE ZDROWIE...

Ostatnio przeżyłem szok, ponieważ stanąłem przed faktem choroby mojej żony. Lekarze zalecili jej operację, która może grozić komplikacjami oraz długim może nawet rocznym, okresem rekonwalescencji. Są również niemiłe szanse niezdolności do kontynuowania obecnego zatrudnienia. Zmiana pracy oznaczałaby zmniejszenie zarobków. Obydwoje dobrze zarabiamy, lecz obydwa zarobki są nam są nam potrzebne do utrzymania naszego obecnego stylu życia. Utrata, nawet częściowa, dochodów miesięcznych spowoduje poważne ograniczenia finansowe. Gdyby się również coś stało ze mną, gdybym i ja zachorował, groziłaby nam kompletna ruina finansowa.

W panice sprawdziłem moje świadczenia w pracy i stwierdziłem, że w razie mojej choroby dostałbym 300 dol. tygodniowo przez 15 tygodni, a potem 200 przez następne 37 tygodni. Gdybym i ja zachorował, to ledwie by to starczyło na komorne. A skąd wziąć na życie, spłaty samochodu i mebli, kart kredytowych? Oszczędności praktycznie rzecz biorąc nie mamy,

ponieważ licząc na nasze dobre zdrowie i kontynuację zarobków, a nie na chorobę, kupiliśmy nowy telewizor oraz kilka innych rzeczy. Kolega wrócił niedawno do pracy po roku na chorobie. Powiedział, że miał ubezpieczenie prywatne i wszystko mu zapłacili. Posiadanie takiego ubezpieczenia pozwoliłoby mi spać spokojnie, bo przestałbym się martwić, co by się stało na wypadek również mojej choroby. Jak należy to załatwić? D.Z.

Prywatne ubezpieczenia chorobowe, disability insurance, załatwia się na ogół przez agenta ubezpieczeniowego, który zajmuje się tego rodzaju ubezpieczeniami. Agent lub agentka poradzi panu jakiego rodzaju plan będzie dla pana najodpowiedniejszy, z uwzględnieniem istniejącego ubezpieczenia zakładowego, okresu czekania na pierwszą wypłatę, pana potrzeb finansowych oraz możliwości płacenia. Z reguły ubezpieczenie zarobków na wypadek choroby wypłacane jest bez potrącenia podatków. Z tego względu wysokość sumy ubezpieczonej może być ograniczona do np. 60 lub 66 procent obecnych zarobków, biorąc pod uwagę wypłaty

chorobowego ze wszystkich źródeł. Przy wyborze planu ubezpieczenia chorobowego szczególnie ważna jest definicja choroby, od niej bowiem zależy wypłata świadczeń. Są polisy, które wypłacają chorobowe tylko w wypadkach niezdolności do pracy, kiedy jest choroba długa i przewlekła bez szans na wyleczenie, są polisy, które wypłacają jeśli ubezpieczony jest niezdolny do wykonywania istotnych czynności w swoim zawodzie z powodu choroby lub wypadku oraz jest pod opieką lekarza. Im bardziej liberalna definicja choroby tym większa możliwość wypłaty świadczeń przez kompanię ubezpieczeniową. W dziale ogłoszeń ECHA ma pan do wyboru wiele możliwości, aby skontaktować się z odpowiednią osobą, która panu pomoże.

Na pytania dotyczące ubezpieczeń oraz planowania finansowego odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie i bezpłatnie

TEL. 622-1115 lub 746-5270

Redaguje:
HALINA

BARANOWSKA M.A. A.I.I.C.

PANI NINA ODPOWIADA:

Pani Gosia z Rexdale pyta, czy istnieje możliwość wstrzymania procesu imigracyjnego, który rozpoczęła natychmiast po otrzymaniu stałego pobytu, parę miesięcy temu. Wtedy jak najbardziej chciała sprowadzić z Polski męża i syna-nastolatka, ale teraz sprawa bardzo się zagmatwała. Problem polega na tym, że w międzyczasie poznała, jakby to powiedział Wojtek Młynarski, sympatycznego niewątpliwie, pana Mietka, zamieszkali razem, jest im ze sobą bardzo dobrze, są zakochani i szczęśliwi i biedna p. Gosia uważa, że znalazła się w kropce.

Pani Małgorzato! Od kiedy to słowo łączy się kropką? Odpowiednie tutaj słowo wprowadzie też zaczyna się na literę "k", ale kończy się na "estwo". Nie

jestem ciocią-Klocią, ani stróżem brata mego, także nie mam najmniejszej ochoty pisać rozpraw na temat etyki i moralności (z moralnością już się pani sama uporała). Natomiast, upoważniona pani listem, pytam grzecznie, kto dał pani prawo łamać życie dwojgu ludziom, którzy teraz zapewne likwidują swoją całą egzystencję w Polsce, aby za parę miesięcy ulecieć, jak na skrzydłach, do ukochanej żony i mamusi tylko po to, aby usłyszeć: a ku-ku, wzięłam lalki i szmatki i bawię się teraz na innym podwórku. I co oni, w tej sytuacji, poczną tutaj ze sobą? Bez oparcia o panią, bez pieniędzy, zakładam, może bez znajomości języka? W obcym kraju i kulturze? Nie wspomina pani, czym mąż się trudni. Pani przebywa tutaj dostatecznie długo, aby wiedzieć, że są pewne

profesje które, po prostu, nie mają w Kanadzie racji bytu, jak na przykład prawnicy, socjologowie i gros ekonomistów. Jak długo jeszcze zamierza pani w charakterze strusiówny chować głowę w piasek? Pani ma obowiązek zawiadomić męża, że został wymieniony na nowszy model i wówczas on, i to tylko on, zadecyduje jak postąpić. Świadomi tego, co tutaj zastaną może mąż z synem pozostaną w Polsce, a może, mimo wszystko, wykorzystają sytuację, aby wyjechać na Zachód, gdzie "pieniądze leżą na ulicy i tylko schylać się po nie trzeba". Co nie zmienia faktu, że pani ma obowiązek natychmiast męża powiadomić o nowym status quo. Nie będę wnikała w sprawy uczuciowe, zresztą panią one już nie interesują. Pani obstaowała innego konia i mnie wypada pani pożyczyc, aby ten koń nie upadł przy pierwszej przeszkodzie, i aby, w ogóle, dobiegł do mety.

POLAK NIE ZGINIE

W marcu br. minęło siedem lat od powstania Polish Canadian Community Services. Z okazji "Jubileuszu" słów kilka o instytucji:

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES powstało w marcu 1982 roku. Mieści się obecnie w budynku przy 2333 Dundas Str., West, na skrzyżowaniu ulic Bloor i Dundas, w pobliżu stacji kolejki podziemnej Dundas West.

PPCS ma cztery działy:

1. Polish Social Services (Biuro Pomocy Socjalnej)
2. Family Services (Poradnia Rodzinna)
3. Legal Services (Poradnia Prawna)
4. Tłumaczenia dokumentów.

Instytucja jakich wiele w Kanadzie, a jednak jedyna w swoim rodzaju. Kim jesteśmy? - Kontaktem - łącznikiem pomiędzy Polakiem zamieszkałym na stałe w Kanadzie a urzędami kanadyjskimi na szczeblu miejskim, prowincjonalnym i federalnym - i odwrotnie. A tak naprawdę - kim jesteśmy? Jak wygląda dzień pracy?

Godzina 10.00 rano wchodzi interesanci ze swoimi codziennymi problemami, czasami "niezwykłymi"; jak określają, często mówią nieśmiało "może źle trafiłem, ale nie wiem gdzie mam iść".

Każdy kto wejdzie do biura trafi dobrze. Tu rozwiązuje się te małe problemy i te ogromne, życiowe, najważniejsze dla każdego. Od wypełnienia formularza na bezpłatny OHIP dla nowego rezydenta Kanady, do załatwiania najbardziej skomplikowanych spraw rodzinnych:

- Mąż bije mnie od wielu lat, nie daje pieniędzy, znęca się nad dziećmi....

- Żona powiedziała mi, że jestem niedorajdą życiowym, zabrała dzieci, odeszła, nie wiem gdzie jest....

- Cóрка zabrała mnie do Kanady, wychowywałam wnuki, teraz chodzą do szkoły, jestem już niepotrzebna, córka chce, abym wracała do Polski, ja tam nie mam nikogo, co mam robić...

- Jestem stary, mieszkam na poddaszu, nie mam żadnej rodziny, nie mogę chodzić po schodach....

- Jestem lekarzem, przyjechałem do Toronto dwa tygodnie temu, czy mam szansę pracy w swoim zawodzie...

Telefony z urzędów:

- Mamy starszą kobietę w naszym biurze, mówi tylko po polsku, nie wiemy dlaczego do nas przyszła, czy możecie telefonicznie tłumaczyć...

- Stacja policyjna - znaleźliśmy na ulicy starszego pana, nie mówi po angielsku, jest Polakiem, nie pamięta nazwiska...

- Telefon ze szpitala - mamy nową emigrantkę, urodziła dziecko, nie mówi po angielsku, czy ktoś może przyjść do szpitala...

- Schronisko dla Kobiet - przywieziono pobitą młodą kobietę, mówi tylko po polsku....

- Catholic Children Aid - dwoje dzieci uciekło z domu, rodzice mówią tylko po polsku....

Mijają godziny pracy. Czy można nazwać to pracą?

To niekończąca się lawina pytań i odpowiedzi, załatwiania spraw, interwencji w urzędach.

Czasami pół godziny z doradcą wystarczy, by rozwiązać problem, czasami potrzeba godzin, tygodni, miesięcy na załatwienie spraw. A są przecież sprawy ludzkie, rodzinne, których żaden urzędnik, doradca, czy prawnik nie rozwiąże. Nie wystarczy przenieść "niepotrzebną" matkę do domu starców, załatwić jej rentę, czy emeryturę. Bólu porzucenia przez dzieci i samotności nikt jej nie odbierze. Nie zawsze udaje nam się połączyć rozpadające się rodziny - nie zawsze warto.

Biurowe sprawy, ludzkie życie.

Czy pracownicy biura są urzędnikami? Stajemy się częścią życia tych, dla których jesteśmy przystanią lub punktem zwrotnym.

Jest nas w Toronto podobno ponad 120 tysięcy. W instytucji pracują cztery osoby:

- w poradni prawnej 8 adwokatów mówiących po polsku, dających bezpłatnie porady w środy

- lekarze rodzinni, psychiatry, posłowie, radni, ochotnicy - to zespół bez pomocy którego nie wyobrażam sobie istnienia naszego Biura.

Pracownikami Biura są: Elżbieta Wolska, Krystyna Mularczyk, Maria Anker, Anna Swystun.

Adwokaci: Marek Tufman, Michał Czuma, Lester Sosnowski, Jacek Mikołajko, Krystyna Reitmeier, Walter Botiuk, Stanisław Mamak, Krzysztof Preobrażeński.

ELŻBIETA WOLSKA
Polish Canadian Community Services
533 - 9471

Udziela porad obywatelom kanadyjskim i osobom mającym stały pobyt w Kanadzie.

1. POLSKIE BIURO POMOCY SOCJALNEJ:

- Informacje ogólne
- Tłumaczenia i interpretacje
- Skierowania do odpowiednich urzędów kanadyjskich

- Asysta w urzędach kanadyjskich
- Legalizacja podpisów i kopii
- Pomoc w wypełnianiu druków

II. PORADNIA RODZINNA:

- Udzielanie porad rodzinom znajdującym się w stanie kryzysu

- Poradnictwo w zakresie trudności wychowawczych i szkolnych
- Poradnictwo w zakresie godzenia rodzin oraz procesu separacji
- Skierowania do specjalistów z różnych dziedzin służby zdrowia
- Pomoc pobitym żonom
- Pomoc przy kierowaniu alkoholików i narkomanów na leczenie.

III. PORADNIA PRAWNA:

Bezpłatne wstępne porady prawne w każdą środę w godz.: 19:00 - 20:30

Adwokaci mówiący po polsku.

Wyłącznie po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu wizyty.

IV. TŁUMACZENIE DOKUMENTÓW dla osób starających się o stały pobyt w Kanadzie.

U W A G A !

Osoby korzystające z usług naszego Biura proszone są o wykupienie rocznej karty członkowskiej Polish Canadian Community Services. Koszt członkostwa minimum \$5.00.

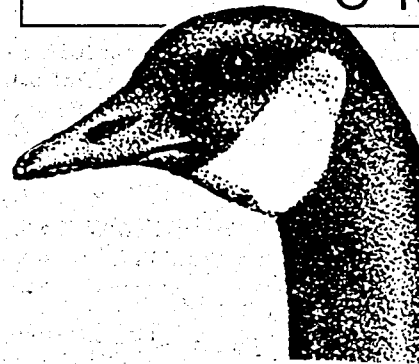
Wszelkie dotacje mile widziane!

OCHOTNICY POTRZEBNI!

Biuro czynne: Poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek, w godz.: 9:00 - 16:00 W środy Biuro nieczynne.

Prosimy o wcześniejsze telefoniczne uzgadnianie wizyt.

O KANADA

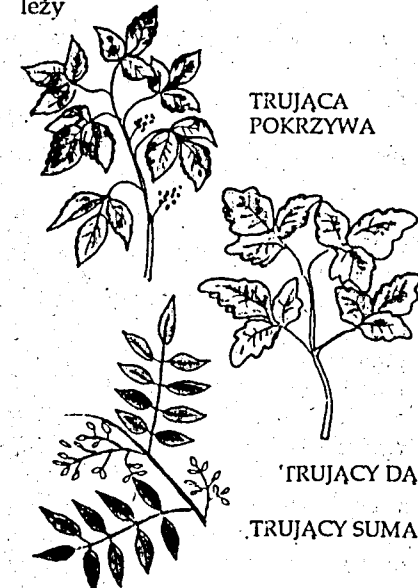

Zaczęły się letnie wędrówki na zieloną trawę. Wśród trawki niestety wyrastają w naszym kraju różne trujące paskudztwa. Alergiczna reakcja na poparzenie tymi roślinami jest bardzo typowa i przykrawa. Pora więc ostrzec znów Państwa przed jej skutkami. Oto kilka rad w tej kwestii.

Jeśli się wybieracie na wycieczkę i przyjdzie wam brodzić w zieleni, weźcie koniecznie kalosze, długie spodnie, koszule z długimi rękawami. Na zrywanie kwiatków, malin i grzybów dobrze jest zabrać dodatkowo rękawiczki. To nie tylko sposób na rośliny. Do Kanady przywędrował owad, który powoduje przenosząc wirus z koni i jeleni poważną, powodującą zmiany reumatyczne chorobę. O tym przy następnej okazji, a na razie przyjrzyjmy się parzydełkom - trującym dąb, pokrzywa i rodzaj akacji. Nauczmy się je odróżniać. Możemy zapobiec łatwo rozprzestrzeniającej się, bolesnej wysypce przez posmarowanie

miejsca (najpóźniej po 3 minutach od dotknięcia trującej rośliny) alkoholem lub dużą ilością wody. Na kamping warto więc zabrać butelczynę i do apteczki płyn cynkowy (calamine lotion) używany przy swędzących wysypkach. Unikać ciepłej i gorącej wody do okładów. Zimna i czysta ew. z kryształkami Burowa.

Uważajcie na spuszczone ze smyczy psy. Mogą im roślinki nie zaszkodzić, ale przenieść paskudztwo na właściciela. Psu należy się po lataniu po lesie porządne mycie, lub kąpiel. A oto obrazek. W co wchodzić nie należy

TRUJĄCA
POKRZYWA

TRUJĄCY DĄB

TRUJĄCY SUMAK

Już w lipcu ukaże się
nowe wydanie

POLSKIEGO PRZEWODNIKA HANDLOWEGO.

Aby zamieścić w nim swoje ogłoszenie proszę dzwonić:

536 - 6638

lub przyjąć osobiście.

**Adres: 251 Sorauren Ave. # 204
TORONTO**

(jedna ulica na wsch. od Roncesvalles)

Ostateczny termin zgłoszeń:

15 czerwca

Polski Przewodnik

Handlowy

*to najskuteczniejsza
forma reklamy na rynku
polonijnym.*

**40 tys. bezpłatnych
egzemplarzy.**

NIECH I CIEBIE

W NIM NIE ZABRAKNIE!

WRÓŻE

Z KART

822 - 0442

Kasia

KLINIKA PROTEZ DENTYSTYCZNYCH

4 Wall Ave. (Toronto)

(Hwy 401 i Weston Rd.)

URSZULA L. BAUMAN, D.T.

przyjmuje codziennie i w soboty

TEL. (416) 245-7168

Dr. JOLANTA JASTRZĘBSKA

lekarz ogólny

• Choroby skóry

• Choroby dzieci

Przyjmuje od pon. do
piątku od 13 do 19:30,
w soboty od 9:30 do 13.

TEL. 588-7878

2333 Dundas Str. W. 404

dr Maria Raczyńska

Lekarz rodzinny

Family Physician

z długoletnim

doświadczeniem

2000 Credit Valley Rd.

suite 506

MISSISSAUGA, Ont.

Tel. (416) 828-4812

CHCESZ POZNAĆ

swoją przyszłość,
masz problem, nie wiesz
jak go rozwiązać?

Może pomoże Ci
w tym wróżba z kart.

Dzwoń

633 - 4469

prosić Anię

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,

renowacje łazienek, kuchni,

wykładziny, kafelki,

wykańczanie piwnic

BEZPŁATNA WYCENA

☎ 249-5212 lub 742-1302

PERFECT FLOORS

Układanie, cyklizowanie,

bejcowanie i lakierowanie

oraz drobne naprawy

wszystkich rodzajów

podłóg drewnianych.

Ceny przystępne,

wycena za darmo.

TEL. 663 - 4084

HOROSKOPY - PORADY ASTROLOGICZNE

Charakterystyka

osobowości, dobór

partnera, prognozowanie

przyszłości.

Porady prowadzone przez

astrologów z wieloletnią

praktyką.

TEL. 925 - 7974

VIDEO z POLSKI

☎ (416) 769-7868

68 Oakmount Rd., Ste. 1211

Toronto, Ontario, M6P 2M8

Ciąg dalszy ze str. 8

daci innych ugrupowań opozycyjnych). Są to Aleksander Paszyński (S) w woj. bydgoskim, Stanisław Hoffman i Antoni Zurowski w leszczyńskim, Cezary Józefiak w łódzkim, Piotr Boumgart i Zdzisław Nowicki w piłskim, Józef Lipski w radomskim, oraz w śluskim Henryk Grządziński. Uważa się powszechnie, że przynajmniej 7 z nich przejdzie w II turze. Jedyną osobą spoza "S", która zbliżyła się do granicy 50% głosów i ma szansę zostać senatorem to milioner z Piły Henryk Stokłosa. PAX nie ma szans. W Sejmie kandydaci "S" wygrali 160 na 161 bezpartyjnych mandatów. Do II tury podejście tylko Andrzej Wybrański z Inowrocławia. Solidarność poparła też niektóre osoby z listy rządowej i tak członków ZSL Teresę Liszcz i Władysława Żabińskiego, PZPR Mariana Czerwińskiego. Tylko 2 osoby z listy krajowej zdobyły minimum 50% głosów. Są to: Mikołaj Kozakiewicz z ZSL i Adam Zieliński, prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego. Po I turze "Solidarność" dysponuje w Zgromadzeniu Narodowym przewagą 252 głosów do 5.

W czwartek 8 czerwca w gmachu Sejmu odbyło się posiedzenie Komisji Porozumiewawczej, której przewodniczyli Czesław Kiszczak i Lech Wałęsa. Strona solidarnościowo-opozycyjna oświadczyła, jak głosi oficjalny komunikat, iż postanowienia w sprawie obsadzenia brakujących mandatów powinny być podjęte przez nowy Sejm. Oświadczyła zarazem, że rozumiejąc powagę sytuacji, która grozi załamaniem zawartych porozumień i procesu reform, postanowiła nie zgłaszać sprzeciwu wobec przedstawionej przez rząd propozycji wyborów uzupełniających.

KTO NIE GŁOSOWAŁ?

WSTĘPNY SONDAŻ

Oto wyniki sondażu Gazety Wyborczej z 27 województw na pytanie: Co twoim zdaniem było przyczyną stosunkowo niskiej frekwencji wyborczej, odpowiedziano: rozmyslny bojkot - 6,4%, nieufność - 37%, obojętność wyborców - 30,4%, zła pogoda - 1,7%, inny powód - 14,1%, nie mam zdania - 10,3%. W ankiecie wzięło udział 677 osób. W sondażu z pytaniem czy wezmą udział w II turze wyborów: tak - 48,7%, nie - 32,2%, jeszcze nie wiem - 19,0%.

URGENT CALL OF THE MOST HOLY MOTHER

The Most Holy Mother is calling you because she loves you so much, and perhaps it is your last chance, as our time is almost over. Read Her messages written to you in Her book "Our Lady speaks to her beloved priests".

This book is distributed free of charge. Send your name and address to:

George Kortysz
P.O. Box 332, Station A,
Weston, Ont. M9N 3M7

DANUTA ROZBICKA N.D.M.D.,

lekarz medycyny, okulista (Polska).
Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.
Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3
TEL. 762 - 5697

Pierwsza polonijna
NATUROPATHIC CLINIC
HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.
LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta
• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St.W. Stacja metra: Dundas West
TEL. 534 - 0050

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2
189B DUFFERIN ST., TORONTO, ONT. M6K 1Y9

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej.

KOPIARKI

TELEFONY BEZPRZEWODOWE
I SAMOCHODOWE

MIKROKOMPUTERY

TELEKOPIARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm

Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba) i 522-6070
MISSISSAUGA 890-4768, FAX 890-6092

AUDIOFOX
Cellular telephones

MITSUBISHI

Panasonic

CANTEL

Canon

SHARP

NEC

MOTOROLA

CELLULAR

Bell

Cellular

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

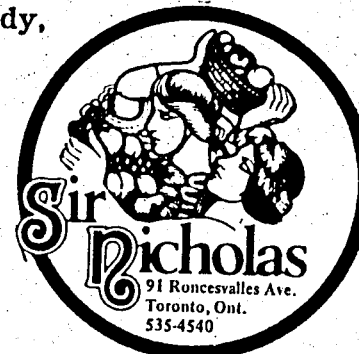
Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gazety,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

EWA POL

BOX 306,
Port Coquitlam B.C.
V3C 4K6 Canada

Posiadamy 1500 ofert
pięknych Polek
z Polski, częściowo
z Kanady, USA
i Europy.
Piszcie do nas
załączając \$2.00 na
informator.

Znana z urody,
znakomitej
kuchni
i polskiej
gościnności
restauracja

z a p r a s z a
na lunch, obiady, kolacje z dansingiem
i występami.
Własny wybór alkoholi, win i piw.
Sale bankietowe na wszystkie okazje.

Stanisława, lat 33
wyższ. średnie

Słoneczna dziewczyna

Międzynarodowe
Biuro Matrymonialne

Sunshine

Panie i Panowie!
Posiadamy ponad 300 ofert
pań i panów, głównie z
Polski, również z Kanady,
USA i Europy.
Piszcie do nas po Foto-
katalog oraz Informator
załączając \$ 5.00.

P.O. Box 11, Station "D"
Scarborough, Ont., Canada
M1R 4Y7

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto

Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

TOWARY DO POLSKI

- Można DOWOLNIE zestawiać skład paczki.
- Dostawy do Polski do 14 DNI.
- Dostawa bezpośrednia do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kg.
- Ceny ważne do 30 września, 1989.
- *UWAGA: Od 1 czerwca do 30 września
MANDARYNEK nie wysyłamy.

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
--- x 1 kg	Pomarańcze	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Cytryny	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Grejpfruty	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Banany	3.40 =	-----
--- x 1 kg	Mandarynki*	3.40 =	-----
--- x 1 szt.	Ananas	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Orzech kokosowy	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Kiwi	0.80 =	-----
--- 100 g	Czekolada orzechowa	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada mleczna	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada gorzka	1.30 =	-----
--- 125 g	Guma do żucia 20 szt.	1.80 =	-----
--- 1 kg	Chalwa	11.20 =	-----
--- 500 g	Młód - dziki kwiat	2.40 =	-----
--- 250 g	Kawa ziarnista braz.	4.00 =	-----
--- 250 g	Herbata	4.80 =	-----
--- 100 szt.	Herbata ekspresowa	4.80 =	-----
--- 100 g	Kawa "Nescafe"	4.40 =	-----
--- 800 g	Czekolada w proszku	6.40 =	-----
--- 250 g	Rodzynki	1.60 =	-----
--- 200 g	Figi	2.20 =	-----
--- 200 g	Migdały	2.20 =	-----
--- 200 g	Włókno kokosowe	2.20 =	-----
--- 450 g	Pasta czekl. Nutella	3.20 =	-----
--- 1 kg	Kabanosy	12.00 =	-----
--- 1 kg	Polędwica wędzona	14.00 =	-----
--- 1 kg	Baleron	12.00 =	-----
--- 454 g	Szynka w puszcze	4.80 =	-----
--- 340 g	Szynka mielona	2.50 =	-----
Dostawa do domu, ubezpieczenie		C\$	5.50
Załączam Cheque Money Order		Total C\$	
Nadawca:.....			
Odbiorca:.....			

Zamówienia: **EUROPAK INTERNATIONAL**
1547 Merivale Road, Station F. Box 5554
OTTAWA, Ontario K2G 4V0, Canada
TEL.: (613) 728-4446

Iolanta Interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.

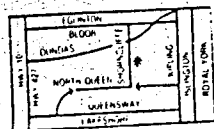
Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
 - prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- MIAŁEŚ WYPADEK?**

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

zauważ nam

BALTIC HOME RENOVATION

- Malowanie • Renowacje kuchni i łazienek
- Wykładziny
- Ścianki działowe
- Krycie dachów
- Tynki

848 - 9505

DODGE CHRYSLER COOKSVILLE

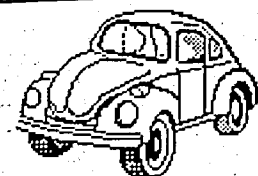
Dundas St. E., Mississauga

Finansowanie 6,9%

Samochody nowe 7 lat lub 115.00 km gwarancji
i około 100 używanych różnych marek.
Zakup, dogodne finansowanie, rejestracja i naprawy na miejscu. Mówimy po polsku! Mnie kupisz także prawie nowe samochody firm: Ford, Toyota, Mazda, Nissan, Volkswagen, GM i inne.

KRZYSZTOF (KRIS) SZAFAŃSKI

Zanim przyjdiesz - zadzwoń!
BIURO: 279-3031 DOM: 279-1830

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

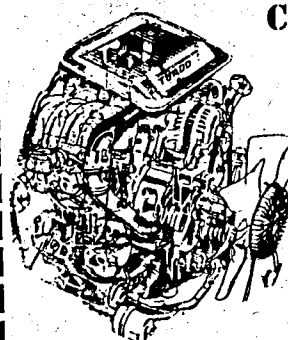
res. **536-5454**

bus.

900 Dufferin St. sta 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE NAPRAWY SILNIKÓW

z pełnym zamontowaniem

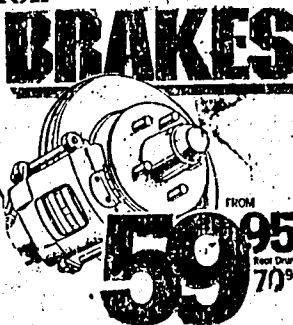
CRANKSHAFT SERVICE & SUPPLIES LTD.

Wszystkie prace objęte gwarancją

1 roku lub 25,000 km.

KOMPLETNE NAPRAWY

Obsługa krajowych i importowanych samochodów

Moe Jabouri

Stan Ignakiewicz

537-2529

483 Dupont Street

537-5857

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

A & A MOTORS

ZAPRASZA

Zaopiekujemy się fachowo i solidnie Twoim samochodem.
NAPRAWIAMY: skrzynie biegów • silniki • hamulce • układ wydechowy • zawieszenia • układ elektryczny • regulacje silników

Zaświadczenia do rejestracji tzw. "CERTYFIKATY"

\$ 49,99

+ części

NAPRAWA HAMULCÓW

pród lub tył

Zawiera: toczenie tarcz/bębnow wymiana klocków/szczęk ham.

do końca czerwca

\$ 16.99

WYMIANA OLEJU + FILTRA

smarowanie podłoża \$3.00

do 5 l oleju (Castrol XLR, Quaker State, Valvoline)

do końca czerwca

1541 The Queensway, Toronto, tel. **252-0226**

ONTARIO CHRYSLER LTD.

5280 Dixie Rd. (Dixie i 401), Mississauga L4W2A7

Największy salon samochodowy w Kanadzie podaje specjalny komunikat:

Wyprzedaż samochodów nowych i używanych dla osób które:

- są niedawno w Kanadzie • poprzednio zbankrutowały • z jakichkolwiek powodów bank odmówił im pożyczki

Po bliższe informacje proszę dzwonić:

625 - 8801

PROSIĆ MARKA ZDANOWSKIEGO

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody

General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

Nowe samochody 88189 posiadają 6-letnią gwarancję lub 100 tys. km na mechanizm napędowy (power train) oraz gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160 tys. km.

9.9% finansowanie

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanią ubezpieczalnię, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: **964-3211** lub do domu: **731-0757** o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna nowego samochodu
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

Wszystkie naprawy samochodowe.

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

251-2203, po polsku 274-8229
Throway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.

UBEZPIECZENIA • ADWOKACI

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem kanym

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRĄŻEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

Halina Baranowska
MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI

ZAPROSZENIA - \$ 40.00

WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW

UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -

100 dni TYLKO \$ 135.00

BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

Montreal
Polonijna Kasa Kredytowa
65 Sherbrooke St. E. ste 103
Tel. 845-3534

oferuje Poloni! na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie na sumy złożone w Kasie pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

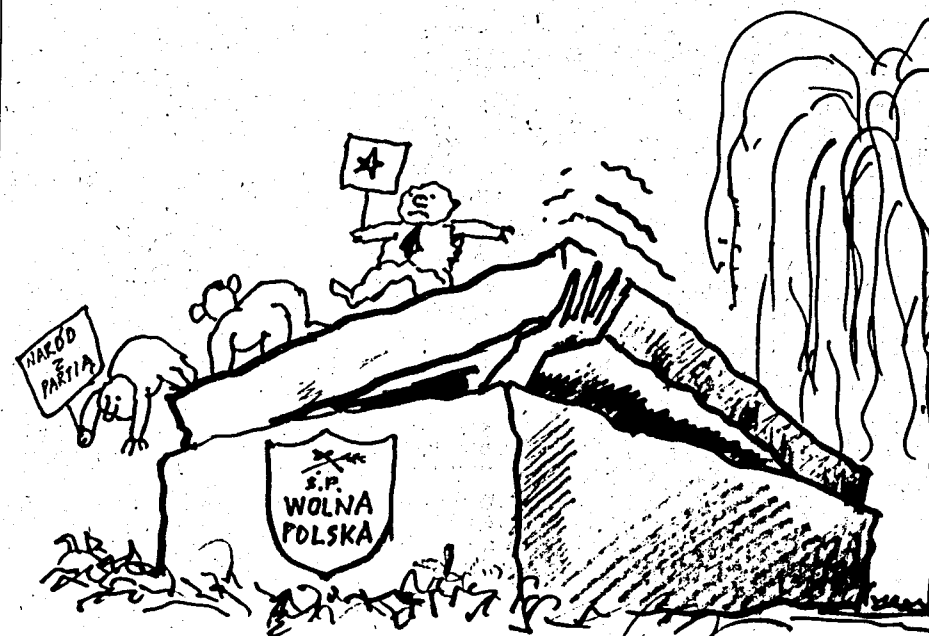
W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel: 588-1659

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.

Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.

Biuro prowadzone przez byłego kierownika polskiego programu w Departamencie Imigracji
LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5A 2Y6

(416) 866 - 7996
po polsku
(416) 532 - 4065

Rysunek: Krzysztof Krzysztoforski

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER

2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

Karl's Butcher & Smeary

właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 531-1522

**KEY
PARALEGAL**

Low Cost Divorce/
Tani rozwód
bez problemu
Ang. pon.-piątek
polaki pon. i środa 6-8 wiecz.
TEL. 626-5245

**POLISH
STUDIO**

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

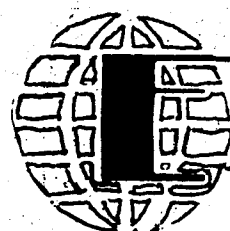
on CITY TV
KANAL 57, KABEL 7
w każdą sobotę o godz. 11 rano

WŁAŚCICIEL - 755592 ONTARIO LIMITED
ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ, TEL. 534-7788

PRODUKCJA - TADEUSZ LIS, TEL. 747-9883

ADRES: POLISH STUDIO
c/o SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC.
431 RONCESVALLES AVE., TORONTO M6R 2N3

Pod powyższym adresem nasi widzowie mogą nadsyłać wszelkie uwagi, życzenia i propozycje w sprawie programu, a także, jeśli sobie życzą i chcą wesprzeć nasz program finansowo - czeki, które powinny być wystawione na POLISH STUDIO.

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONGESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991
(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KUŁAK

BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski
i wszystkich krajów świata liniami AIR Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France
i innymi

PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIEZKI po przystępnych cenach (Hawaje,
Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE

AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia

Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody —
szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

AUTHORIZED
DEALER

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Tel. (416) 536-3554/6991

FUR of CANADA
Manufacturers of Fine Furs

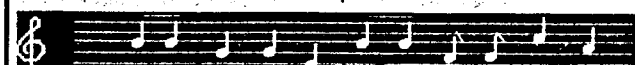
Posiada do sprzedaży futra, kurtki.

Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacje
czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 349-7871

nowo otwarty sklep

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA

MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9612

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie
TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu •
serwis pod dom •
komfortowe mikrobusy • konkurencyjne ceny •
bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge,
London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306;

VENUS

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Komfortowe mikrobusy • posiłki, napoje • TV,
video, klimatyzacja • serwis pod dom • wszelka pomoc
• rezerwacje, ubezpieczenia •

Najniższe ceny, zniżki dla rodziny i dzieci

252-0722 lub 897 - 8981

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia
osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewozowa
posiadająca 2 samochody.
Czas zabierania i rozwożenia o połowę krótszy.
Obsługujemy również trasę na zachód od
Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW

**TORONTO - MONTREAL -
TORONTO**

MIRAPOL-URAND

CORPORATION

• Serwis pod dom • Bezplatny
posiłek • Bezplatna rezerwacja
biletów LOT • Zniżka za przewóz
dla rodzin i emerytów • Firma
rejestrowana i ubezpieczona
• NAJNIŻSZE CENY

TEL. 566 - 1679

\$5 KUPON ZNIŻKOWY

PRZEWÓZ PASAŻERÓW
na trasie **TORONTO -
MONTREAL - TORONTO**
(torisko Mirabel)

• Mikrobusu dowożą i odwożą pasażerów
pod wskazany adres w Toronto i w okolicy.
Tego nie robi żaden autobus.
• Pomoc przy odprawie i przenoszeniu bagażu
• Posiłek, kawa, napoje chłodne w restauracji
na trasie
• Wewnętrzny telefon dla stałej łączności z rodzinami
• Komfortowe, klimatyzowane mikrobusy
• Zniżka dla rodzin, emerytów i dzieci

(416) 748-1694

KUPON ZNIŻKOWY

\$5

FRAJDA DLA RODZINY I GOŚCI Z POLSKI
Tylko \$40 kosztuje wycieczka lotnicza. Zwiedzanie
z lotu ptaka 30 tys. wysp na trasie Midland, Perry
Sound lub przelot nad wodospadem Niagara
luksusowym 4-osobowym samolotem w towarzystwie
doświadzonego pilota oblatywacza
ZDZISŁAWA BYŁOKA
TEL. 630-4278

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską
dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności
środowiska polonijnego w Toronto,
Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki
i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

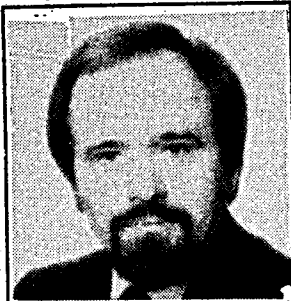
Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę
magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali
CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

STRONA 43

NIERUCHOMOŚCI

- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

ASSOCIATE BROKER

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

Riverside/Bloor - 5-sypialniowy, stylowy dom w ekskluzywnej dzielnicy, cena \$ 1,460,000.
Biznes - stoisko z europejskim jedzeniem na CNE. Dobry dochód, atrakcyjna cena.
Lafontaine - duża parcela na cottage. Cena \$ 49,900.
Bloor/Dixie - 3-sypialniowy townhouse, blisko do szkół i komunikacji, cena \$ 162,900.

PIOTR POBOJEWSKI

Tel. biuro: 743-7722
dom: 890-2145

• **Centrum Toronto** - przepiękny, 2-sypialniowy apartament na ostatnim piętrze tzw. "Penthouse" z przepięknym widokiem na jezioro. Cena wyw. tylko \$ 219,900.
 • **Weston Rd./Finn** - przepiękny wolno stojący bungalow, duża parcela i basement, garaż, prywatnyjazd. Cena wyw. \$294,900.
 • **Bloor/Lansdowne** - 3-apartamentowy, duży legalny budynek apartamentowy, całkowicie odnowiony, możliwość dużego dochodu, 2 garaże. Cena wyw. \$ 389,900.
 • **Eglinton/Hurontario** - bardzo ładny, 2-letni, 2-piętrowy dom, garaż, prywatnyjazd. Cena wyw. \$ 249,900.
 • **Fern/Roncesvalles Ave.** - 3-apartamentowy ładny dom z oddzielnymi wejściami, 3 kuchnie, 3 łazienki, może być wynajmowany i oddzielne mieszkanie dla właściciela. Cena wyw. \$ 319,900.
 • **Cobourg** (1 godzina jazdy od Toronto) - 70-akrowa farma z lisami, domem, sprzętem, pięknym widokiem na jezioro Ontario. Cena wyw. \$249,900.
 • **Południowe Etobicoke** - bardzo ładny, duży 4-apartamentowy budynek, b. duży dochód. Cena wyw. \$ 419,000.
 • **Eglinton/Cawthra** - przepiękny 2-letni dom, garaż, prywatnyjazd, b. ładna okolica i b. dobre finansowanie. Cena wyw. \$ 229,900.

AGATA LIS

KUPNO • SPRZEDAŻ •
WYCENA NIERUCHOMOŚCI
TEL.biuro: 537-343; dom: 747-9883

• **Westminster** - trzy oddzielne apartamenty w dużym, ładnym domu. Bardzo blisko Roncesvalles. Podwójny garaż. Doskonała okazja na inwestycję. Cena \$ 495,900.
 • **Fern Ave.** - świetny dom do przerobienia na dwa apartamenty. Podwójny garaż. Cena \$ 239,000.

247-7884;

dom. 249-2958

Dzikka Skretkowska

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem kupnem i sprzedażą nieruchomości

• **Dundas - Prince Edward** - połówka 2-piętrowa, 3-sypialniowa, 2 łazienki, nowa kuchnia, garaż, do objęcia od zaraz.
 • **Exhibition Place** - bar z pełnym wyposażeniem, z europejskim jedzeniem, po przystępnej cenie odstąpić od zaraz.
 • **Britannia - Farms Tead** - TYLKO \$210 tys., 2-piętrowy, 3-sypialniowy, 2 łazienki, wykończona piwnica, garaż.
 • **Etobicoke** - condo 3-sypialniowe, 2 łazienki, sala gimnastyczna, sauna, tennis court, 5 minut do metra.

Marek Urbaniak

Sales Representative

Biuro: 763-5161

Dom: 763-2415

\$ 289,900 - Etobicoke, duży 3-sypialniowy bungalow, z osobnym apartamentem w piwnicy, duża łota.
 \$ 279 900 - Etobicoke południowe, wolno stojący, dwupiętrowy z cegły, 3 sypialnie, 3 łazienki, 2 kuchnie, doskonała inwestycja.
 \$ 185 000 - Southport & Queensway - luksusowe condominium, 1- lub 2-sypialniowe, basen kąpielowy, sala gimnastyczna, sauna.
 \$ 114 000 - business na Bloor
 \$ 218,900 - Brampton - 4 sypialnie, backsplint, duża działka 50 x 100.
 \$ 184,900 - Mississauga, Bloor i Cawthra - bardzo ładny townhouse, 3 sypialnie, duży. Do nabycia od zaraz. Można przejąć hipotekę.

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ do 2⁰⁰ po poł. i od 7⁰⁰ do 9⁰⁰ w. z.
soboty od 10⁰⁰ do 12⁰⁰ po poł.

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe...	7 3/4% rocznie
(minimalny depozyt \$ 5,000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50,000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	9 3/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50,000)...	10 1/2% rocznie
1-roczone certyfikaty...	11 1/4% rocznie
1-roczone certyfikaty (min.\$ 50,000)...	11 1/4% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50,000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-roczone Term Deposit (min.\$ 10,000) ...	11 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10,000) ...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	17 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne...	14 1/4% rocznie
(\$ 50,000 ubezpieczone na życie)	
Line of Credit	11% rocznie
OHOSP	18 1/4% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

RENOWN REALTY LTD.

4887 Dundas Street West

Islington, Ontario M9A 1B2

EVA FIRLA

Associate Broker

Udzieli rzetelnej, fachowej porady we wszelkich sprawach związanych z kupnem i sprzedażą domów.

Wiele lat sukcesów i wielu zadowolonych Klientów stanowi najlepszą rekomendację.

Bus. 232-2322 Res. 237-0137

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022

1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

TROSKA O KLIENTA NASZĄ DEWIZĄ

Realtor

Telefon 532 - 4444

Główne biuro

217 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI

NASZYM

DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub
sprzedać posiadłość
w Ontario, czy to dla siebie,
czy jako inwestycję, czy to
obiekt przemysłowy, farmę,
domek letniskowy, motel -
pensjonat itd.

zwróć się do nas
w celu dokonania bezpłatnej
wyceny...

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.

Solidna i fachowa pomoc w
złatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

Tel. biuro: 536-5000

dom: 247-2658

• **High Park** - pokoje z używalnością kuchni i łazienki oraz osobne mieszkanie 1-sypialniowe w Piwnicy do wynajęcia od zaraz.
 • **Roncesvalles Ave.** - blisko Credit Union. Dom murowany, wymagający małego wykończenia. Tylko \$ 229,000.
 • **High Park** - wolno stojący dom z prywatnym jazdą tylko \$ 329,000.
 • **Royal York/Eglinton** - 1-sypialniowe co-op apart. z południowym widokiem, \$ 119,000.
 • **Hwy 427/Dundas W.** - 3-sypialniowe condo apart. w znakomitym budynku, \$ 173,000.
 • **Zachodnie Toronto** - 3-mieszkaniowy wolno stojący dom, podwójny garaż, \$ 269,000.
 • **Weston Rd./Eglinton** - 3-piętrowy dom z apart. w piwnicy, \$ 290,000.
 • **The West Mall/Bloor** - 3-sypialniowe condominium do wynajęcia, \$ 1200 miesięcznie.
 • **Fern Av./Roncesvalles Av.** - dom z możliwością przerobienia do wynajmu, \$239,000.

PANI w średnim wieku podejmie każdą pracę z zamieszkaniem. TEL. 858-9377 do godz. 16.

HUTNIK, walcownik, z 29-letnią praktyką i SIN potrzebuje pomocy w znalezieniu pracy. TEL. (416) 431-4763

NOWO przybyły energiczny starszy pan podejmie każdą lekką pracę. Także chałupniczą. TEL. 445-0317

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem. Okolice 401 i Don Valley. TEL. 445-0317

MĘŻCZYŻNA chętnie podejmie jakąkolwiek pracę. TEL. 845-6339

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków w Scarborough. TEL. 289-3413

POSZUKUJĘ pracy w zawodzie elektryka, elektromechanika lub innej. TEL. 438-2273

NOWO przybyła, lat 48 podejmie jakąkolwiek pracę najlepiej w okolicach Mississauga. TEL. 279-6923

POTRZEBNA osoba znająca dobrze zasady fotografii kolorowej do pracy w laboratorium fotograficznym. TEL. 252-9934 albo adres: 3043 Lakeshore Blvd. W.

INŻYNIER mechanik silnikowy, 5 lat praktyki, SIN, poszukuje pracy w garażu, w okolicy Toronto. TEL. 234-0873

KOBIETA inżynier chemik, tłumacz z języka niemieckiego podejmie pracę. TEL. 750-4589

KOBIETA, lat 39 kulturalna, podejmie pracę. Opieka nad dziećmi lub osobą starszą, sprzątanie. TEL. 750-4589

SZUKAM pani do opieki nad dwójkiem dzieci. Proszę dzwonić po 6 wiecz. TEL. 438-1630

MĘŻCZYŻNA w sile wieku podejmie prace remontowo-budowlane. TEL. 423-3678

ZATRUDNIĘ opiekunkę do 1-rocznego chłopca z zamieszkaniem w centrum Toronto. Powinna rozumieć trochę po rosyjsku. TEL. 362-7666 Sasha

DWÓCH mężczyzn przybyłych z Polski w sile wieku podejmie pracę. Może być związana z rolnictwem lub ogrodnictwem. TEL. 423-9743

DWÓCH mężczyzn nowo przybyłych z Polski podejmie każdą pracę od zaraz. TEL. 251-7130

NOWO przybyły technik elektryk z doświadczeniem zawodowym poszukuje pracy. TEL. 537-9742 dzwonić po 20

MĘŻCZYŻNA w średnim wieku oczekujący na pobyt stały z doświadczeniem budowlanym. TEL. 233-2791

MURARZ z Polski z 20-letnią praktyką, oczekujący na pobyt stały wykonujący wszystkie prace w zakresie budowlanym poszukuje pracy. TEL. 634-6839

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu w południowym Etobicoke. TEL. 253-9985 Halina

PRZYJMĘ sprzątanie prywatnych domów i apartamentów w zachodnim Toronto. TEL. 238-1123

POTRZEBNA opiekunka do 2,5 rocznego chłopca od wtorku do soboty włącznie. Okolice Jane & Steeles. Proszę zostawić wiadomość na maszynie. TEL. 661-5706

KOBIETA w średnim wieku z pobytem stałym podejmie każdą pracę. TEL. 537-5906

PODEJMĘ pracę w charakterze pomocnika przy układaniu granitów i marmurów. Praktyka kanadyjska. TEL. 261-7114 Andrzej.

MECHANIK z Polski poszukuje pracy. TEL. 493-6208

MĘŻCZYŻNA z SIN - podstawowa znajomość angielskiego, 6 lat praktyki na sprężeniu budowlanym, ładowarka, koparka, szuka podobnej pracy. TEL. 535-3772 po 19

NAUCZYCIELA języka polskiego z uprawnieniami do nauki w Kanadzie poszukuje nowa polska szkoła w okolicach Don Valley Pkwy i York Mills. Zgłoszenia telefoniczne proszę kierować TEL. 391-5121 Elżbieta.

PRACUJ dla siebie w domu. Cały lub pół etatu. Nieograniczony zarobek. Po informacji pisać: W and G Marketing Company Co. Adres: PO AGINCOURT Box 301 M1S-3B9

złączając zaadresowaną kopertę, znaczek 11 dolara za przygotowanie wtyku.

MĘŻCZYŻNA w wieku 30 lat z doświadczeniem w budownictwie, spawaniu, mechanice samochodowej. Proszę Krzyśka, tel. 534-4046 po 19.

KOBIETA w średnim wieku podejmie sprzątanie domów lub inne prace domowe. TEL. 754-8958

KIEROWNIKA zakładu produkcyjnego odzieży damskiej zatrudnię. Stała pensja plus udział w zyskach. TEL. 738-0093

JEŻELI spełniasz poniższe warunki: Posiadasz SIN, stałą pracę, kartę kredytową, oraz dysponujesz kilkoma wolnymi godzinami w ciągu tygodnia, masz szansę wstąpić do naszej firmy i zarobić dobre pieniądze. Nie musisz nic sprzedawać. TEL. 766-3210

LUZIE do pracy na budowie potrzebni. Wymagany podstawowy angielski. Adam, TEL. 599-7892 i 8 do 10 wiecz.

Młody mężczyzna podejmie pracę na budowie lub przy remontach. TEL. 767-0183

KOBIETA w średnim wieku przyjmie jakąkolwiek pracę w weekendy. TEL. 336-7244

PANI w średnim wieku z wizytą w Kanadzie posprząta, pomaluje mieszkanie, uporządkuje ogród, pomoże na farmie, dobre referencje. TEL. 569-2364

PRACOWNICY do prac budowlano-remontowych potrzebni. TEL. 766-8128

POTRZEBNE kobiety do pracy przy zbieraniu robaków, dobre zarobki. Okolice Scarborough. Proszę dzwonić Kostas Tourkos 694-5297

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu lub przyjmę sprzątanie na sobotę. TEL. 255-5843

POTRZEBNA opiekunka do dwójki dzieci (6 i 13) z zamieszkaniem. TEL. 940-0004

POTRZEBNA dochodząca kobieta do opieki nad małym dzieckiem od 1 lipca. Okolice Square One Mississauga. TEL. 276-2639

OTTAWA - mężczyzna w średnim wieku poszukuje pracy - także chałupniczej. TEL. (613) 820-4792 wiecz.

POSZUKUJĘ kobiety do sprzątania, okolice Bathurst i Steeles. TEL. 421-3961

POTRZEBUJĘ dochodzącą baby sitter do 7 miesięcznego dziecka, Bathurst i Finch. Pożyczona znajomość rosyjskiego, angielski niekoniecznie. TEL. 636-3663 po 18

POTRZEBNY kierowca z kat. A do pracy w mieście na jednoosobowej ciężarówce marki Mercedes. TEL. 620-9263 po 20 bądź w weekendy.

POLIGRAF, 10 lat praktyki, znajomość techniki typograficznej i offsetowej, oczekujący na pobyt stały szuka pracy. TEL. 762-3572

KRAWCOWE do szycia odzieży damskiej. Produkcja taśmowa, 7-9 dol. TEL. 738-0095

OPIEKUNKA do dziecka potrzebna, okolice Lakeshore i Mimico. Dzwonić po 16, TEL. 255-4957

OGŁOSZENIA O PRACY

Zamieszczamy 3-krotnie bezpłatnie.
Proszę dzwonić od czwartku do
poniedziałku. TEL. 747-6034
POMÓŻ POLAKOWI ZNALEZĆ PRACĘ
ZGŁOŚ WOLNE MIEJSKA

POLKA w średnim wieku, z kanadyjskim doświadczeniem podejmie się sprzątania domów i apartamentów. TEL. 622-3702, Teresa, proszę dzwonić wieczorem.

POTRZEBNA pani do pracy domowej z zamieszkaniem. TEL. 764-8903, po 18

PANI w średnim wieku, SIN, mówi po angielsku, szuka pracy na popołudniową zmianę. TEL. 767-3719

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w wieku od 2 lat w całym własnym domu w Brampton. TEL. 455-5807

POLKA, wiek 56 lat, poszukuje pracy na weekendy. Najlepiej na terenie Mississauga. TEL. 820-8479

DUFFERIN Gate Restaurant 1204 King Street W. looking for experienced cook. TEL. 534-2238

MŁODY MĘŻCZYŻNA poszukuje pracy w Toronto. Dzwonić po 17, tel. 493-6208

ASYSTENT (asystentka) do gabinetu lekarskiego potrzebny od zaraz na 2-3 dni w tygodniu. Dobra pozycja dla osoby z medycznym wykształceniem lub pielęgniar-ki. Podanie z krótkim życiorysem proszę wysłać na 3850 Finch Ave. E. # suite 309, Scarborough, Ont. M1T 3T6.

LOOKING for domestic help, live in. Baby sitting and housekeeping. Two children in school. Call 667-1717 (10-4) Mon-Friday

KOBIETA z SIN szuka pracy chałupniczej (oprócz szycia) lub kelnerskiej do po-łudnia albo w weekendy. TEL. 267-9588

Technisoft

CAD and Technical Services

- Komputerowy kurs dla wszystkich. AUTOCAD, LOTUS, DOS
- Dla początkujących i zaawansowanych

TEL.: (416) 443 - 9153 wieczorem
FAX: 535 - 5671

SPRZEDAŻ

SPRZEDAM Pontiac 6000 w idealnym stanie 1987 rok, metalic bleu. Air condition, 39 tys. km. Stereo, magnetofon, cena \$10.900. TEL. 439-9698

SPRZEDAM truck Kenworth 85 z możliwością przejęcia kontraktu. TEL. 566-12-44 po 7 wiecz.

SPRZEDAM antyczną 9-częściową jadalnię - natychmiast. TEL. 756-2531

MAŁĄ używaną kasę sklepową elektroniczną (cash register), kupioną za \$3500,00 sprzedam za \$350,00.

TEL. 251-4750, zostaw wiadomość na maszynie

SPRZEDAM kurs do nauki języka angielskiego. Nauka we śnie i za dnia.

TEL. (705) 749-9150 proszę dzwonić collect

PROSZĄ O SPONSOROWANIE

Oto kolejna lista rodaków oczekujących na pomoc:

- 1) Mechanik samochodowy - górnik, operator ciężkich maszyn oraz przesładowany przez władze PRL, działacz polityczny Krzysztof Maca, oraz jego żona - kucharka i kelnerka oraz ich dwoje dzieci (36, 34, 15 i 12 lat); ich obecny adres:

Krzysztof Maca
Bruckenstr. 28,
8208 Kolbermoor
West Germany
2) 34-letni inżynier elektroniki informatyki z żoną - inż. mechanik - automatyk z dwójką dzieci i znajomością ang. Gabriel Eljasinski
Bei Inge Sherman
In Der Pieperbeck 6
4300 Essen 16

SPRZEDAM narty wodne. Połowa ceny. TEL. 251-4258

BRAMPTON, murowany, samodzielny dom na ładnej działce, w doskonałej lokalizacji. Wymaga odnowienia i dlatego kosztuje tylko 189,900. Dzwonić Irena Stocki, Royal LePage, L.E. Services Ltd. TEL. 451-1980

MŁODA, 23-letnia dziewczyna, samodzielna, niezależna, z wykształceniem ekonomicznym, przebywająca tymczasowo na wizie turystycznej, pragnąca ułożyć sobie życie w Kanadzie - POSZUKUJE SPONSORÓW.

TEL. 764-9674 Beata

44 Waltham Crescent, Richmond Hill.

WIDOWED, educated lady 47, looking for friendship, love, marriage and financial security with a gentleman who is caring, possessing morals, values and a flare for life. Please Box 111

West Germany
Tel. 0201 / 140 - 28 - 03

3) Jan Mazurkiewicz (elektryk, elektromonter, monter samochodowy, murarz i kucharz) - z żoną i synem: Jan Mazurkiewicz, Gundekarstr. 2, 8824 Heidenheim, BRD.

I na zakończenie prosba do żołnierzy generała Andersa: ktokolwiek z Was zna losy Sybiraka, późniejszego żołnierza RP, Adolfa Łyczkowskiego, ur. 16.10.1926 r. w Woli Lubomirskiej pow. Żyrardów - proszony jest o skontaktowanie się z Mieczysławem Sawickim, Sa-ta GertrudsvagBo 59341 Vastervik, Sverige.

MATRYMONIALNE

JEŻELI słusznie uważasz, że jedynym lekarstwem na Twoją samotność jest kobieta z dalekiej ojczyzny - mam 40 lat, jestem miła i zaradna, lubię literaturę i czekam na kogoś z kim mogłabym podzielić dobre i złe chwile. EWA

KAWALER 1.30/165 ze stałym pobytem, samodzielny, spokojnego usposobienia pozna uccziwą, sympatyczną dziewczynę do lat 30. Oferty na adres: 3-1750 The Queensway, Box 117 Etobicoke, Ont. M9C 5H5

DO WYNAJĘCIA pilnie basement z oddzielną kuchnią i łazienką dla samotnych. Zachodnia Mississauga, okolice Dundas i Glen Erin. Dzwonić po 4 po poł. W Weekend cały dzień. TEL. 828-8457

POSZUKUJĘ 1-sypialniowego mieszkania od 1 sierpnia. TEL. 253-7458

POKÓJ do wynajęcia w domku. Wspólna kuchnia i łazienka. 85\$ tygodniowo. TEL. 234-0873

1-SYPIALNIOWY apartament w basemencie do wynajęcia od 1 lipca. TEL. 278-0259

WYNAJMĘ 3-sypialniowe condominium townhouse od 1 lipca. TEL. 891-0561

DOSKONAŁA lokalizacja Etobicoke Dundas & Highway 427, 3-sypialniowe condominium, 1,5 łazienki, basen, tenis, sauna, podziemny garaż plus extras. Do wynajęcia od 12 czerwca. TEL. 767-7880

UCZCIWA pani poszukuje pokoju za pracę domową. TEL. 242-9848 Grażyna

Wszelkie związane z tym koszty pokryje adresat. Jednocześnie przepraszamy autorów listów, iż nie możemy każdemu z nich odpowiedzieć indywidualnie. Wiadomości o aktualnych cenach, adresach firm poszukujących pracowników i warunkach życia w Kanadzie radzimy szukać w "Toronto Star" lub "Toronto Sun" - dostępnych we wszystkich większych bibliotekach europejskich. Dla nie znających angielskiego mamy tylko radę - nie żałujcie czasu i pieniędzy na naukę języka. Warto.

Zyczymy powodzenia.

Redakcja

STRONA 47

Jako poseł reprezentuje
wszystkich mieszkańców
rejonu Etobicoke - Lakeshore.

Proszę zwracać się do mnie we wszystkich
sprawach dotyczących federalnego rządu,
a więc: imigracji, podatków, pracy, kursów
szkoleniowych i in.

PRACUJĘ DLA WAS !
DZWOŃCIE, PISZCIE, PRZYJDŹCIE !

Constituency Office

255-0151

434 Royal York Road
(przy Evans Ave.)

**PATRICK
BOYER**

DRZWI DO MNIE SĄ ZAWSZE OTWARTE

UWAGA! Specjalny dzień przyjęć dla Polaków zamieszkujących w dzielnicy
Etobicoke - Lakeshore. Patrick Boyer i jego asystenci przyjmują osoby mówiące
tylko językiem polskim w każdy pierwszy piątek miesiąca wiecz. w g. od 7 do 9.

Toronto
Tel.: 532-3794

SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE

**DLA WYGODY
KLIENTÓW
OTWIERA
NOWE BIURO**

MISSISSAUGA 720 BURNHAMPTON RD WEST

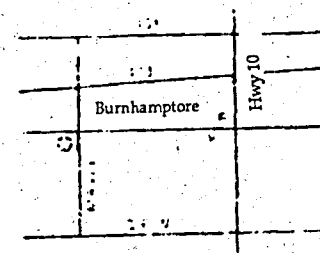
TEL : 896-2832 FAX : 278 -5993

GODZINY OTWARCIA

PON. - PIĄTEK : 11 - 19 • • SOBOTA : 10 - 16

- jesteśmy autoryzowanym delerem PEKAO
- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa,
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze •
- sprzedajemy bilety lotnicze • charty do Polski •

- załatwiamy zaproszenia i ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
- kupony Orbisu •
- słoneczne wakacje w ciepłych krajach
- 331 Roncesvalles Ave.

PACZKI DO POLSKI

PRZEZ

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

Tel. 537-7914

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

UWAGA HAMILTON I OKOLICE

Lokalni przedstawiciele POLIMEX:

**Acropolis &
Baltic Travel**
1125 King St. E.
Hamilton, Ontario
tel. 545-3365

**Beach Road
Meat Products**
117 Beach Rd.
Hamilton, Ontario
tel. 544-9111

**Europe
Meat Products**
298 Grays Rd.
Stoney Creek, Ontario
tel. 578-1186

**Staropolskie
Delikatesy**
711 Barton St.
Hamilton, Ontario
tel. 545-4955